Perihan
Mağden

EVEREST

Haberci çocuk cinayetleri

ROMAN

PERİHAN MAĞDEN

1960 yılının İstanbul'unda doğdu. Muhtelif iyi okullarda okudu. Hayata atılmamak üzere, anne evine dönüşler yaparak üç yıl Asya'da dolaştı. Muhtelif kötü işlerde çalıştı. Sonra can sıkıntısından ve aklına yapacak başka hiçbir şey gelmediğinden, ilk kitabını yazdı: *Haberci Çocuk Cinayetleri* 1991'de basıldı. 1994'de anne-çocuk-içimizdeki çocuk meselesini, sonsuza dek içinden atmak üzre -gerçekleşti de bu "proje"- yazdığı *Refakatçi* yayımlandı. 1995'te ise on yedi yaşından beri basılan şiirlerinden oluşan *Mutfak Kazaları*. Derken tesadüfi bir şekilde yazmaya başladığı *Pazartesi* dergisi yazıları kitap oldu: 1997'de çıkan *Hiç Bunları Kendine Dert Etmeye Değer mi?* Sonra kendisini *Radikal*'de köşe yazarı olarak buldu. Orada çıkan yazılarından da iki kitap çıkardı (sıkarak): *Kapı Açık Arkanı Dön ve Çık!* (1998) ile *Fakat Ne Yazık Ki Sokak Boştu* (1999). Haydi hayırlısı!

PERİHAN MAĞDEN

Haberci Çocuk Cinayetleri

§

Türk Edebiyatı **10**

Haberci Çocuk Cinayetleri
Perihan Mağden

Kapak tasarım: Mithat Çınar

© 1991, Perihan Mağden
© 2001; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

Birinci Basım: 1991 (Afa)
İkinci Basım: 1997 (İletişim)
Dördüncü Basım: Mayıs 2001 (Everest)
ISBN: 975 - 316 - 823 - 3

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

EVEREST YAYINLARI
Çatalçeşme Sokak No: 52/2 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 53 03 Fax: 0 212 519 33 00
e-posta: everest@alfakitap.com
www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Bu kitabın üç müsebbibine:
Annem'e, Serhan'a, Fulya'ya...

HABERCİ ÇOCUK CİNAYETLERİ

CESARET KOL GEZMİYOR

Konservatuvardan kovulmuştum. Kovulma belgemi teslim etmek üzere beni odasına çağıran yaşlı müdüre, "Bayım," dedim, "bayım, inanın kendim adına kaygılanmıyorum bu kararınızdan ötürü. Okul tarihinin gelmiş geçmiş en yetenekli öğrencisini, bir-iki disiplin suçu yüzünden kapı dışarı edebilen Konservatuvar nasıl taşıyacak bu ağır yükü omuzlarında; onun adına kaygılanıyorum."

"Size ne diyeceğimi bilemiyorum," dedi müdür. "Onun için de hiçbir şey diyemiyorum."

"Bir-iki disiplin suçu" lafını kullanarak içip içip yemekhanede rezaletler çıkarmamı, Müzik Tarihi hocası-

nın anksiyete nevrozu teşhisiyle hastaneye kaldırılmasına neden olmamı, son olarak da okul yatakhanesini gaz dökerek yakmamı önemsiz, üstünde durulmaya değmez şeyler gibi görüyorum sanmıştı kuşkusuz. Onun için de ne diyeceğini bilemiyordu. Ne diyeceğini, dahası ne dediğini bilmeyen insanlardan bitap düşmüştüm. Ben, ne dediğimi biliyordum.

Bir Konservatuvar öğrencisi, okuduğu okulda rezalet çıkarma, hocalarına şöyle ya da böyle davranma, dahası yatakhanesini yakma haklarına pek tabii olarak: sahiptir. Yaptıklarım önemsiz şeyler değildi. Önemsiz şeyler yapmak da istemem ayrıca. Yine de yaşlı başlı, beyaz saçlı müdürle, haklarımın nerede başlayıp nerede bittiği konusunu tartışmamın hiçbir yararı olmayacaktı. Onu, bir şekilde seviyordum da. Ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın inceden inceye beni sevdiğini, ancak tahammül sınırını aştığım için bunu asla ele vermeyeceğini de biliyordum.

Kibarca vedalaştım. Kovulma belgem bir elimde, diğer elimde mor kadife pelerinim ve kösele bavulum, Tren İstasyonunun yolunu tuttum. Yedi yıl sonra anne evine dönüyordum.

Babam yıllar önce öldüğünden ve annem oldukça "değişik" biri olduğundan, anne evim gerçek aile evleri gibi yapışkan, bunaltıcı, iğdiş edici bir nevi havayla şişirilmiş bir sıkıntı balonuna benzemezdi allah için. Ama ev evdir işte ve içim eve dönüyor olmanın yoğun sıkıntısıyla doluydu. İstasyona vardığımda trenim kalkmak üzereydi, bir yandan koşup bir yandan numaraları izleyerek kompartımanımı buldum, nefes nefese içeri daldım; ki ne göreyim: bir cüce ve maymunuyla aynı kompartımanı paylaşıyordum.

Maymunun üstünde bele oturan dar kesimli astragan

bir manto, başında yine aynı astragandan kalpak modelinde bir şapka vardı. Cücenin üstünde iri çizgili siyah gabardin bir takım, içinde bordo saten bir yelek, boynunda ise bordo-gri çizgili ipek bir kravat vardı. Kravat iğnesi baş tırnağım büyüklüğünde bir elmastı. Gür kızıl saçları özenle arkaya taranmış, rahatsız edici mavilikteki pırıl pırıl gözleri iyice ortaya çıkmıştı.

Bavulumu ve pelerinimi yerleştirdim, geçip cam kenarındaki yerime oturdum. Böylesine bedbin bir günümde iki dirhem bir çekirdek bir cüce ve onun iki dirhem bir çekirdek maymunuyla seyahat etmek durumu canımı epeyce sıkmıştı; itiraf edeyim.

Kusurlu insanlar içimi rahatlatır. Kusur ve saçmalıklarıyla beni eğlendirir; bana yalnız olmadığımı, nice sakatlık ve kabahatlerimin nasıl her birimizde bulunabileceğini gösterir, beni neredeyse hayata bağlarlar. Ama fiziksel kusurlarla ilgili olarak bu gönlübol yorumu yapamayacağım doğrusu. Böylelerinin orda burda karşıma çıkması içimi daraltır, niye evlerinde oturmayıp günümü zehir ettikleri konusunu bana zorla düşündürtür. Bu cüceyse başlı başına bir şenlikti: Bırakınız fiziksel kusur kutusu bedenini yuvasında kendine saklamayı, şehirlerarası trenlerde kıvançla gezdiriyor, sinir bozucu şıklıktaki kılık kıyafetiyle bir de altını çiziyordu. Nerdeyse kızgınlık içinde ona bakarken, gözlerim kol düğmelerine takıldı. Zümrüt gözlü, sırıtkan bir kedinin pırlantalardan yapılmış başıydı biri. Diğeri ise porselen yüzlü, sarı kahküllü bir kız çocuğu başıydı. Alis'ti bu. Harikalar diyarındaki Alis.

"Evet," dedi cüce. "Alis, harikalar diyarındaki Alis."

Ses tonu olağanüstü güzeldi: yumuşak, boğuk ve derin. Etkilenmekten kendimi alıkoyamadım. Ses tonlarına önem veririm. Ben düzgün konuşurum düzgün konuş-

masına da, tiz berbat bir ses tonum vardır. Şu cücede şu güzelim ses tonu! Buyrun bakalım.

"Yaaaa," dedim, mümkün olduğunca az bir şey söyleyip sesimi mümkün olduğunca az ele vermek için. Ayrıca seyahat dostluklarından hiç hazzetmem; daha önce hiç tanımadığınız biriyle ansızın kurulan o mantık ötesi yakınlıklar tarzım değildir, kesinlikle değildir.

"Tanıştırayım," dedi cüce. "İsabelle!"

Maymun, yani İsabelle kibarca elini uzattı. Gayri ihtiyari elimi uzattım, maymunun o ufacık sıcacık elini sıktım. El sıkışmaktan hiç hoşlanmam, hele bir maymunla! Ama bu cücenin sesinde bir şeyler vardı: Olağanüstü bir kibarlıkla sarılı bir buyurganlık, insanı itaat etmekten zevk alır hale getiren büyülü bir hava.

"İsabelle hasta," dedi cüce. "Hem de çok hasta."

İsabelle, beyefendi o olağanüstü güzel sesiyle bunları söylerken dertli dertli başını salladı; beyefendi, yani cüce lafını bitirince de gözlerini devirip başını yana eğdi.

"Anaşehrinizde çok ünlü, değerli bir hekim yaşıyor; seyahatimizin nedeni bu. Yoksa size hak vermemek elimde değil: Şu kusur kutusu bedenimi oradan oraya dolaştırıp sergilemek, görüntümle insanların içini daraltmak istemem doğrusu."

Tren yeni hareket etmişti, son derece yavaş gidiyordu. Yoksa camı açıp kendimi atmak, şu yanakları kıpkırmızı olmuş şımarık kafamı parçalamak isterdim.

"İsabelle sizden çok hoşlandı," dedi cüce. "Elinizde mor pelerininiz, kösele bavulunuz, bu tarafa doğru gelirken görünce sizi, bizimle aynı kompartımanda yolculuk ediyor olmanız için dua etti."

"Oldukça kısa bir dua biliyor olmalı," dedim. "Zira treni kaçırmak korkusuyla koşuyordum."

Cüce, yani beyefendi güldü. Ömrümde gördüğüm en

güzel gülüştü bu. İsabelle terbiyeli terbiyeli gülümsedi. Ne tatlı maymundu bu.

"Konservatuvardan kovuldum," dedim. "Hoş, siz çoktan kestirmişsinizdir; anne evime dönüyorum."

"Evet, kolayca anlaşılıyor," dedi cüce. "İsterseniz kovulma belgenizin üstüne konyak dökelim, sonra da onu camdan dışarı atalım. Böylece Konservatuvarı da, müziği de, bu şehri de silip atmış olursunuz kafanızdan. Kovulduğu yerleri zihninde asla taşımamalı insan."

Birden her nasılsa gözlerim doldu, sesim iyice titreyerek, "Minörle başlayıp majörle sona eren duygulu aryalar yazmadım," dedim. "Kimi kutsal sayılan klasikler üstüne ağzıma gelen en ağır küfürleri ettim. Bir-iki disiplin suçu da işledim açıkçası; ama hiç kimse hiçbir yerden kovulmamalı."

"Tesadüf bu ya, yanımda harikulâde güzel bir konyak var," dedi cüce. "Birlikte içelim ve başka şeylerden konuşalım."

Kovulma belgemin üstüne konyak döktük, camdan dışarı attık ve başka şeylerden konuştuk. Sızmışım. Gözlerimi açtığımda büyük bir istasyonda durmuştuk. İsabelle vizon bir örtünün altında içini çeke çeke uyuyordu. Beyefendi ise dimdikti, pırıl pırıl gözlerini üstüme dikmişti.

"Saatlerce uyudunuz," dedi. "İsabelle de. Öylesine mutlu ki sizinle tanıştığı için, bu gece ölümle ilgili bir tek kâbus bile görmedi. İsabelle çok korkuyor ölmekten." Durdu, gözlerini önüne devirdi: "Ölmek üzere," dedi. "Ölmek üzere birtanem ve korkular içinde. Tek isteğim korkularından kurtulması. Ölüm korkulacak bir şey değil ki. Yalnız o yalnız kalmayacak, ben de..."

Lafının gerisini getiremedi. Gözlerini, o delice parlak, mavi ve kocaman gözlerini trenin camlarına dikti. Ben

de gözlerimi camlara diktim ister istemez ve istasyondaki insanları seyretmeye başladım. Aaaa, o da neydi?

Garip kılık kıyafetli altı kişi, uzun siyah saçları omuzlarına değen olağanüstü güzel, esmer bir genç adamın çevresini sarmıştı. Genç adamın üstünde yerlere kadar uzanan beyaz bir giysi, ayaklarında Roma sandaletleri vardı. Gözleri başka dünyaların varlığını müjdeliyordu, hülyalıydı, can alıcıydı. Genç adam elinde bir tavus tüyü tutuyor, onu hafif hafif sallıyordu. Dikkatlice baktım, tavus tüyü filan değildi elindeki; bana öyle gelmişti. Elinde kara kaplı eski bir kitap vardı. Soluğumun kesildiğini hissettim, bir de kalbimin küt küt attığını.

Beyefendi cüce, "Mançurya Prensi," dedi. "Mançurya Prensi ve bazılarına göre Yeni Mesih."

"Mançurya Prensi mi?" dedim.

Prens ve kafilesi tam yanımızdaki kompartımana girdiler.

"Mançurya çok fakir bir ülkedir," dedi beyefendi cüce. "Prens o, ama İngilizler onu keşfettiklerinde çamurlu bir sokakta kir pas içinde misket oynuyormuş arkadaşlarıyla. İngilizler görür görmez, 'İşte aradığımız! İşte Mesih!' demişler. Güzelliğinden, insanüstü güzelliğinden etkilendikleri de açık. Mançurya'dan apar topar kaçırmışlar çocuğu. Prensin annesi alkolik bir İrlandalıymış galiba. Antropologmuş, yıllardır Mançurya'da yaşıyormuş. Prensi doğururken ölmüş. Ayrıca sağ ayağında altı parmağı varmış. Akıl sır ermez ayrıntılar! Bana anlatıldığı gibi naklediyorum size. İngilizler Prensi gerçek bir yalnızlığa mahkûm etmişler, ruhsal dünyasını hiçbir dünyevi olayın kirletmesine izin vermemek amacıyla. Yüz ifadesinden anlamışsınızdır; Yeni Mesih ya da Mançurya Prensi insanları sevmiyor, sevemiyor. İki bin yıl kadar önce İsa Mesih'in insanları sevebilmek için ne kadar zor-

landığını hatırlayınca, hak veriyor insan. Bir de İngilizler bedenini titizlikle koruyorlar, ruhsal yolculuklarında alabildiğine hırpalanan bedenini. Bildiklerim bu kadar. Sanırım kimse de daha fazlasını bilmiyor."

Beyefendi cüce bana hikâyeyi naklederken İsabelle uyanmıştı. İşaret parmağıyla daireler çizmeye başladı. Uyurken kalpağını çıkardığından şimdi başını rahatça görebiliyordum. İsabelle'in alnında derin dikiş izleri, bir kulağında ise pırlantalardan yapılmış, kelebek şeklinde bir küpe vardı.

O güzel kahkahalarından birini savurdu cüce. "İlahi İsabelle," dedi gözleri sevgiyle parlayarak, "hiçbir şeyi ama hiçbir şeyi unutmazsın."

İsabelle bir yandan gülümsüyor, bir yandan işaret parmağıyla daireler çizmeye devam ediyordu.

"İsabelle size anlatmayı unuttuğum bir diğer ayrıntıyı hatırlatıyor," dedi beyefendi cüce. "Mançurya Prensi ya da bazılarına göre Yeni Mesih, İngilizler tarafından klasik bir eğitime tâbi tutulmak istenmiş. Oxford yeterlilik sınavını verebilmek için üç yıl özel olarak hazırlanmış, en önemli hocalardan dersler almış. Sonuç tam anlamıyla bir fiyasko olmuş: Sınav boyunca kâğıtlara salyangoz resimleri çizmiş durmuş. Bu resimler başarılı olsa neyse, beş yaşındaki korkmuş bir çocuğun elinden çıkacak salyangozcuklarmış her biri. Bunu bize anlattıklarında İsabelle öyle çok gülmüştü ki, koltuğundan az daha yere düşüyordu."

İsabelle tatlı tatlı gülümsedi. Hasta, pek hasta olduğu, gülmekten koltuklardan düştüğü günleri çoktan gerilerde bıraktığı aşikârdı.

"İsabelle'in küpesi göz alıcı," dedim. "Sizin kol düğmeleriniz, kravat iğneniz de öyle. İnanın, bugüne değin böylesine değerli takılar görmedim."

Lafımı bitirdim bitirmedim ki tepeden tırnağa kıpkırmızı kesildim. Münasebetsizlikten ne kadar kaçarsam o kadar yakalanıyordum. Peki, hayatın özeti değil miydi bu? Neden kaçıyorsak ona yakalanmıyor muyduk?

İsabelle ve beyefendi kahkahalarla sarsıldılar. Gülmekten yaşaran gözlerini mor ipek mendiliyle silerken, "Ah, münasebetsizsiniz," dedi beyefendi cüce. "Sizi böylesine hoş, böylesine eğlenceli kılan da bu. Bir şeyler daha aklınızdan bile geçmeden dilinizden dökülüyor. Pek hoş, inanın pek hoşsunuz."

İsabelle'inki tam kahkaha atmak sayılmazdı; gülerken hırıl hırıl sesler çıkarıyordu. Ciğerleri de hapı yutmuş, diye düşündüm. Ve inanın, çenemi tuttum.

"Benim mesleğimde gerekli tüm bu 'değerli takılar'," dedi cüce. "Ne kadar kıymetli mücevheriniz varsa, başkaları da size o kadar kıymetli armağanlar vermek zorunda kalır. Zorunda değil de, durumunda diyelim. Teşvik eder, kışkırtır, rekabete sürükler. Paranın parayı çektiği gibi, sevgili yol arkadaşımız, mücevher mücevheri davet eder. Ayrıca iyi bir yatırımdır, az yer kaplar, kolayca taşınır, her yerde de para eder."

"Yaaaa," dedim yine. Bu sefer sesim bayağı boğuk da çıktı. Bu cücenin, bu beyefendi cücenin kendisine böylesine pahalı armağanlar verilmesini sağlayan mesleği ne olabilirdi ki?

Tam bu esnada kompartımanımızın kapısı kibarca vuruldu.

"Giriniz," dedi beyefendi cüce. "Giriniz lütfen."

Mançurya Prensi'ne refakat eden garip kılık kıyafetli İngilizlerden biriydi giren: Uzun boylu, gaga burunlu, kum rengi saçlı bir adam. Donmuş yağ gibi gülümsedi: İngilizlerin o zoraki, o kaçınılmaz, o insanda "üff, ne gerek vardı yani"den başka hiçbir duygu uyandırmayan

gülümseyişlerinden en bilineniydi. Elinde kocaman bir sepet dolusu harikulâde güzel incirler vardı. Sepeti uzun kollarıyla uzatıp yanıma bıraktı.

"Mesih Hazretlerinden annenize," dedi Oxbridge aksanı, Oxbridge sesiyle. "Mesih Hazretleri size zahmet olmayacağını umarak, iletmemi istedi bu arzusunu: Anneniz..."

"Evet, annem incir çok sever de," dedim lafını olanca nadanlığımla bölerek. "Mançurya ı-ııh Mesih Hazretlerine en derin teşekkürlerimi iletirsiniz. Annem adına pek tabii ki."

İngiliz, konuyu daha sıcak sulara çevirebilmek amacıyla donuk gözlerini İsabelle'e çevirip, "Oooo, ne şirin maymun bu," dedi, elini uzatıp İsabelle'i sevmeye yeltendi.

"Dokunmayın lütfen!" diye bağırdım. "İsabelle'e dokunmayın, bayım. Hem daha fazla meşgul etmeyelim sizi. Annemin incirleri için teşekkürler ve iyi günler."

Öylesine sert, öylesine çılgınca çıkmıştı ki sesim, İngiliz neye uğradığını şaşırdı. "Eeee, uuuu, oooo" gibi sesler çıkararak ve başıyla her birimizi selamlayarak çıktı, gitti.

Beyefendi cüceyle İsabelle şöyle bir birbirlerine baktılar bakmadılar, bastılar kahkahayı.

"Ömürsünüz," dedi beyefendi cüce. "Nesli tükenenlerdensiniz. Zira artık cesaret kol gezmiyor."

Başımı hafifçe önüme eğdim. İsabelle ve beyefendi cüceden hoşlanıyordum, onların hoşuna gitmekten de.

"Aylar var böylesine çok gülmemişti İsabelle," dedi beyefendi cüce. "Öylesine minnettarım ki size."

Elini uzatıp İsabelle'in elini tuttu. Tatlı tatlı başını salladı İsabelle; evet, çok haklısın canım, dercesine.

İsabelle ve cüce birbirini seviyordu. Lamı cimi yoktu: düpedüz, kocaman ve her şeyden çok! Ne güzel, ne güzel, diye düşündüm. Aylar var, yıllar var birbirini seven

iki kişiye, iki şeye, bir insan bir şeye, neyse neye- sevgiye rastlamamıştım.

"Anneniz önemli bir kadın olsa gerek," dedi beyefendi cüce. "Mançurya Prensi ya da bazılarına göre Yeni Mesih'in ilgilerine mazhar olmak az buz şey değildir. Öylesine büyük bir yalnızlık içinde öylesine sıkıntılı bir hayatı var ki yavrucağın, müthiş bir bencillik perdesinin arkasından izliyor dünyayı. 'Kâinat paramparça olsa bir akşam üzeri,' o pek sevdiğim şiirde dendiği gibi, bunun bile farkında olmayacak o genç adam."

"Hangi taşın altından ne zaman çıkacağı belli değildir annemin," dedim. "Önemli biri mi, değil mi, bilemeyeceğim. Pek sık görüşmeyiz, dedemden kalan evde Wang Yu adlı uşağıyla birlikte yaşıyor. Anaşehrime bile yabancı sayabilirsiniz beni, hayatım yatılı okullar ve yolculuklarda geçti."

"Anlıyorum," dedi cüce. Ve inanın, bu hiçbir şey anlamayınca söylenen lafı gerçekten her şeyi anlıyormuşcasına söyledi.

İsabelle sıcaklamıştı, astragan mantosunu çıkardı. Boynunda pırlanta, yakut, safir ve elmaslardan yapılmış rengarenk kelebeklerden oluşan muhteşem bir gerdanlık vardı.

Beyefendi, fal taşı gibi açılmış gözlerimi tabii ki fark etti.

"İsabelle kelebeklere tutkundur," dedi. "İsabelle'e olan sevgimi bilen bir hanım hayranım onun için Burma'da yaptırmış bu gerdanlığı. Taşları oldukça iyi, işçiliği mükemmel, İsabelle ara sıra takmaktan hoşlanıyor, başka ne diyebilirim?"

"Hanım hayranlarınız mı alıyor tüm bu mücevherleri yani?" dedim. Sesimi o an bir tavus kuşunun sesiyle bile takas edebilirdim.

"Mesleğim gereği para karşılığı çalışıyorum ben," dedi beyefendi cüce. "İsabelle'le bir malikânede yaşıyoruz; nadiren dışarı çıksak da masraflarımız oldukça fazla. Kazancım ancak giderlerimizi karşılıyor kısacası. Böyle hediyeleri daha önce de söylediğim gibi kabul etmek, dahası teşvik etmek durumundayım. Çok yoksul bir geçmişimiz var; bu mücevher tutkusuna geçmişe dönme korkusu da diyebilirsiniz. Mesleğimde mükemmel olmadığım an, bırakabilmeliyim onu. İşte o zaman İsabelle'le rahatça yaşayabilmek için bu mücevherlere muhtacız."

"Affedersiniz, sizce bir sakıncası yoksa... Yani sormazsam patlayacağım inanın: Mesleğiniz nedir?" deyiverdim.

"Aaaa, çoktan anlamışsınızdır sandım," deyip o harikulâde güzel gülümseyişlerinden birini gönderdi. "Jigoloyum ben."

"Ama siz, ama nasıl olur!" diye haykırdım. Evet, bu kabalığı da yaptım.

"Cüce olmamı kastediyorsanız," dedi, "işin püf noktası bu."

Ben, "Püf noktası mı? Cüce olmanız mı?" diye bağırırken, İsabelle şaşkınlıktan çarpılmış yüzüme bakarak kıs kıs gülüyordu.

"Evet," dedi beyefendi cüce. "Kadınların hep babalarını aradıklarını iddia eden psikoloji kuramlarını hiçe sayın. Kadınlar âşık olmak için hep çocuklarını ararlar, daha doğurmadıkları çocuklarını. Cüce olmam işte burda işe yaradı. Eşit değilim onlarla, onlardan fazla da değilim. Ruhen onlardan eksik, hem de çok eksik olup da bunun farkında olmamak gibi, nice erkeğin içinde bulunduğu bir gaflet durumu da söz konusu değil benim için. Kusurluyum: tepeden tırnağa, apaçık ve ortada! Bana istedikleri kadar merhamet duyabilirler, gem vurdukları

tüm ihtiraslarını boca edebilirler; arzu nesneleri yapabilirler. Ben yalnızca kendimim, kusursuz bedenleri içinde kafasız ve kalpsizlikleriyle onları çileden çıkaran bütün o erkeklerden biri: asla değilim. Bu işi para için yaptığımı, hiçbirini sevmeyeceğimi, sevemeyeceğimi bilirler. Kalbimde onlara yer açacakmışım gibi yapmam: Onları kandırmam çünkü kendimi kandırmam. Yalnız ve yalnızca İsabelle'i sevdiğimi, buna karşılık işimi mükemmel yaptığımı bilirler. Beni olduğum gibi kabul ederler. Bu da büyük bir rahatlamadır onlar için. Kadınlar, ya onları oldukları gibi kabul edemeyen bir erkek için değişmeye çalışarak zehir ederler hayatı kendilerine, ya da olduğu gibi kabul edemedikleri bir erkeği değiştirmek için. Nasıl en büyük aşkı mutlaka karşılıksız kalacak birine: çocuklarına duyarlarsa, bana da öylesine âşık olurlar. Benimle sevişirken en büyük zevki tadarlar, zevklerin en bastırılmış ve kaçınılmazını: ensest zevkini. Çok karışık ve çok basit. Daha önce hiç anlatmayı denememiştim, bilmem yeterince açıklayabildim mi?"

Yarı beline kadar eğilip baktığı kuyunun dibinde yüzlerce yıldızla karşılaşmış bir çocuk gibi hayretler içinde kafamı sallıyordum ki, dışarıda büyük bir gürültü koptu.

Genç bir adam, "Konuşmak istiyorum! Beni rahat bırakın, onlarla tanışmak, konuşmak istiyorum," diye bağırıyordu.

İki-üç kişi fısıldayarak onu teskin etmeye çalışıyor, kompartımanına girmesini rica ediyorlardı. Seslerden birini tanıdım. Az önce incirleri getiren can sıkıcı İngiliz'in Oxbridge sesiydi bu. Kısa zamanda konuşmalar kesildi. Yanımızdaki kompartımanın kapısı şiddetle çarpılıp kapatıldı.

Gözleriyle yan kompartımanı işaret ederek, "Mançurya Prensi," dedi beyefendi cüce. "Bizimle konuşup tanış-

maya çalıştı." Derin derin içini çekti. "Ah! Zavallı genç! Soluk almasına bile izin vermiyorlar, sonra da dünyayı kurtaracak felsefeler üretmesi bekleniyor ondan... Steril ortamlardan, rahattan, huzurdan, tecritten hiçbir şey çıkmaz inanın. Çıkacak olsaydı, yüzyılımızın en büyük düşünürü Rudolf Hess olurdu herhalde."

"Ne demezsiniz!" diye bağırdım. "O ya da Howard Hughes olurdu."

"On iki yaşında harikulâde güzel bir kitap yazmıştı Yeni Mesih. Oysa yedi yıl geçti, bir satır kaleme alamadı. Bu cenaze teşrifatçısı gibi adamların yanında ne duyabilir ki insan? Ne düşünür, ne yazabilir ki? Ben, hayat hakkında ne öğrendiysem, doğduğum sirkte öğrendim. Bir de, İsabelle'in sevgisiyle öğrendim tüm bildiklerimi."

Dönüp sevgiyle baktı İsabelle'e. İsabelle mahçup mahçup başını salladı.

"Sirkte mi doğdunuz yani?" dedim.

"Evet," dedi. "Cüce bir palyaçonun dünyanın en güzel kadın akrobatından olan oğluyum. Mançurya Prensi'yle ortak bir yanımız var: Benim de annem beni doğururken ölmüş. Öylesine güzel bir kadının benim gibi bir cücenin annesi olması ne acı verirdi, kim bilir. Bunu düşünüp annemin ölümüne sevinmeye çalışırdım çocukken. Babam anneme öylesine âşıkmış ki, yüzümü görmeye bile tahammül edememiş. Beni doğduğum sirkte bırakıp başka bir sirke katılmış. Üç-dört yıl sonra da bir trapezden düşüp ölmüş: Kazayla intihar karışımı ölümlerden. Beni sirkin ahçısı büyüttü denilebilir. Çok şişman ve yalnız bir kadındı, delice severdi beni. İsabelle bu sirkte çalışan maymunların en meşhurundan dünyaya geldi. Çelimsiz bir bebekti ve bilin bakalım, ne oldu?"

"Annesi onu dünyaya getirirken öldü," dedim muzip muzip.

"Evet, aynen öyle oldu," dedi beyefendi cüce. "Maymunlar insanlar gibidir: Anne bakımına muhtaçtırlar. Diğer maymunlar İsabelle'e bakmadılar. Çelimsiz, küçücük bir şeydi. Öyle tatlı, öyle güzeldi ki... Onu ben büyüttüm, adını ben koydum, bildiği her şeyi ben öğrettim; İsabelle de beni mutlu etti."

Dönüp İsabelle'e baktı uzun uzun. İsabelle yine vizon örtüsünün altına girmiş, içini çeke çeke uyuyordu.

"Sizi de yordum," dedi gönül alıcı bir kibarlıkla, "bakın, uykunuz geldi."

"Yooo, hayır," dedim. "Hayır, asla! Sizi dinlemek öylesine büyük bir zevk ki."

Kompartımanımız sıcacıktı. Camın gerisinde gece ve ağaçlar vardı. Uyuyakalmışım.

Uyandığımda tren anaşehrimin istasyonuna girmek üzereydi. Beyefendi cüce ve İsabelle yoklardı. İçim neredeyse burkularak, bir veda bile etmeden diye düşünüyordum ki, incir sepetinin üstünde duran zarf dikkatimi çekti. Zarfın üstünde güzel bir el yazısıyla ismim yazıyordu.

Açtım, incecik krem rengi bir parşömen kâğıdına yazılı mektubu okumaya başladım.

Sevgili, Sevgili Yol Arkadaşımız

Beni ve İsabelle'i öylesine mutlu ettiniz ki... İsabelle uyandığında farklıydı: canlılığınız, gençliğiniz, hayata karşı cesaretiniz onu bambaşka yapmıştı. Anaşehrinizdeki doktoru görmek istemiyor artık, başka doktorları da. Son günlerini huzur ve mutluluk içinde evimizde geçirmek arzusunda. Sizin gibi biriyle tanıştığımız için bahtiyarız.

Ufak bir hatırayı, dilerim kabul edersiniz. Belki onu satıp yolculuklara çıkmanıza sebep oluruz, ne dersiniz?

İmzası göz alıcıydı, kişilikliydi, özeldi ve kati surette okunmuyordu. Zarfın içinde, baş tırnağım büyüklüğündeki elmas kravat iğnesi duruyordu. Elime alıp baktım. Üstünde Hindistan'ı, Nepal'i, Sri Lanka'yı ve Burma'yı gördüm. O yolculukta başka bir şey olmadı.

KADRİ BİLİNMEMİŞ KELİMELERİN GİZLİ ANLAMLARI

O zamanlar kâğıt fabrikasında çalışıyordum. İşçiler benden Singapur'u filan gördüğüm, hep siyahlar giydiğim ve öğle yemeklerinde karavanadan çıkanlar yerine annemin pişirdiği tatsız tuzsuz nuar dilimlerini ince ekmeklerin arasına koyup yediğim için, hazzetmiyorlardı. Oysa öylesine yalnız, öylesine sıkıntılıydım ki. Yanıma birileri gelsin de onları yerden yere çalayım, dilime dolayıp şaşkına çevireyim, dediklerimin manasını bir-iki hafta sonra kavradıklarında da kinden kudurtayım diye can atıyordum.

Ama hayvansal bir sezgiyle benden uzak duruyorlar, ara sıra mırıldandığım vecizelere kıkırdamaktan öte bir

ilişkiye yanaşmıyorlardı. Ben, az önce de söylediğim gibi sıkıntılı bir dönemimde olduğumdan, onların kılığına girmeye üşeniyor, kırmızı başlıklı kızların arasında tek başına kalmış bahtsız bir kurt gibi dolanıp duruyordum.

Bazı Kadri Bilinmemiş Kelimelerin Gerçek Anlamları sözlüğünü yazmama neden de bu terk edilmişlik duygusu oldu. Dünyanın dört bir yanında kılıktan kılığa girerek en gizli toplulukların bile kalbine girmeyi beceren ben, kâğıt fabrikasındaki işçilerin katırlığı sayesinde sözlüğümü yazmaya itilmeseydim şimdi anlatacağım geceyi asla yaşayamayacaktım. Bu nedenle o fabrikada çalışan kardeşlerime teşekkür borçluyum.

O gün de, her gün olduğu gibi paydos zillerinin çalmasıyla birlikte herkes telaşla kapılara doğru seğirtti. Ben buluşacak hiç kimsem, sözlüğümün başına dönmenin dışında yapacak hiçbir işim ve bu cümleyi üçleyecek hiçbir fikrim olmadığı için yavaş yavaş yürüyordum. Beş paydosu bana onların ne denli meşgul, benimse ne kadar işsiz güçsüz, randevusuz olduğumu hatırlatmak için icat olunmuş bir zaman dilimiydi sanki.

Fabrikanın önüne gelince bir an duraklayıp, oymalı demir kapıların ayırdığı iki heykele baktım. İkarus ve Pegasus. İki kanatlıyı ayıran demir kapılar ve beyaz sütunlarının üstünde yükselen bu iki heykel, kâğıt fabrikasında çalışmak istememin belki de tek nedeniydi. İşin tekdüzeliği, ziller, kurallar ve işçileri gözetlemenin sinsi zevki burada tahmin ettiğimden çok vakit geçirmeme neden olmuştu olmasına ya, fabrikanın kapısı burada geçirilen zamanın mührü, imzasıydı.

Kapıyı geride bırakır bırakmaz adımlarımı sıklaştırıp bir yere geç kalmışcasına hızla yürümeye başladım. Hayır, bu gece de annemin bezdirici yemeklerine, masa başında kadri bilinmemiş bir kelimenin anlamını çıkarıp

cümlesini kurmakla geçirilecek çileli saatlere katlanamazdım. Bir sokağa, bir sokağa daha saptım. Özellikle bekâr erkek işçilerin devam ettikleri lokanta, buğulu vitriniyle tam karşımda duruyordu. Kapıyı itip giriverdim.

Lokantada geçirdiğim saatleri ertesi gün yolda, kırmızı şaraptan yadigâr ağır bir başağrısı eşliğinde parça parça hatırlayabildim. Süratle ve çok içtiğim her sefer gelir başıma bu. Size anlatacağım olaylar bütünden eksik ya da fazla olabilir. Bütünün parçaların toplamına eşit olmadığı gerçeğine kim karşı koyabilmiş ki; burada bu başağrılı halimle rica ederim, bunu benden beklemeyin.

Kuytu bir köşede dört kişilik bir masaya yerleştim. Sonra da lokantalarda âdetim olduğu üzere böbrek ya da domuz pirzolası ısmarlamak yerine, bezelyeli havuçlu bir et yemeği isteyip etleri yedikten sonra, bezelyeleri ve havuçları karşılıklı dizerek kendi kendime bir nevi satranç oynadığımı hatırlıyorum. Ancak önüme konulan buruk kırmızı şarabı öylesine çabuk içiyordum ki, oyunun ayrıntılarına giremeyeceğim. Yalnız bezelyelerin temiz ruh halleri, havuçlarınsa kirletilmiş, kirletilen, kirletilmeye açık ruh halleri olduğunu hayal meyal çıkartabiliyorum.

Kendi kendini uzun süre oyalayabilenler kabilesine ait değilim. Cam kâsedeki şarabın bitmesiyle birlikte başımı kaldırıp lokantacıya, "Sabartés!" diye seslendim, "Sabartés, bir kâse kırmızı şarap daha lütfen."

Lokantacı görmüş geçirmiş adamdı, bu Sabartés de neyin nesi diye tutturacak, olgunlaşmamış ruhlardan değildi. Hem benim gibi sıkıntılı, eğlence düşkünü, kötü yürekli insanlar bir de içlerinden geldikleri gibi olma hastalığına tutulmuşlarsa, kimin topraklarında ne kadar dans edebileceklerini şıp diye hissederler. Ben de, çakırkeyifliğimin ortasında bile lokantacının ne has bir adam

olduğunu sezmiştim; yoksa bu dünya, kendisine bir Katalan ismiyle seslenilmesinden işkillenecek ne lokanta sahipleriyle doludur.

Sabartés şarap kâsesini masama bırakmıştı ki, kapı açıldı ve içeri uzun boylu, geniş omuzlu bir cüce girdi. Çocukluğumdan beri ne zaman bir cüce görsem gözlerimi ayıramam. Yıllar önce, Peşavar'da yolda rastladığım bir cüce bir çift yılan gibi üstünde dolanan gözlerimi fark edince taklalar atmış, yüzünü gözünü buruşturup kollarını delice sallayarak bu huyumu melunca cezalandırmıştı; cücelerden beklediğin bu değil mi, al sana!

Bu olay ne zaman aklıma gelse tüylerim diken diken olur. Ama yine de gözlerimi içeri giren cüceden ayıramıyor, bir gökdelen yangınını seyreder gibi ona bakıyordum. Üstelik bu, uzun boylu bir cüceydi. Hani, bir cüce gazetesinin Yalnız Cüce Kalpler köşesinde kendini uzun boylu ve geniş omuzluyum diye tasvir etse, yeriydi. Tam karşımdaki masada oturan kelli felli iki beyefendi tarafından coşkuyla karşılandı. Anlaşılan sevilen bir cüceydi. Ama cüceydi işte; cüceydi, cüceydi, cüceydi, cüceydi.

Öylesine dalmışım ki yanıbaşımda duran iskemlenin çekilip oraya birinin oturduğunu, ancak adam yüzünü çevirip gözlerini üzerime dikince fark ettim. Anlaşılan, bu lokantada birinin masasına oturmak için izin istemek âdetten değildi. Adam, sigara yanığı bir sesle konuştu: *"Kadri Bilinmemiş Kelimelerin Gizli Anlamları* sözlüğünün yazarı değil misiniz siz?"

"Bazı"yı atlamış, "gerçek" yerine de "gizli" demişti. Yoksa böylesi daha doğru, daha mı hoştu? Afalladım.

"Lütfen, karşımdaki iskemleye geçebilir misiniz?" dedim. "Yüzünüzü rahat göremiyorum."

Karşımdaki iskemleye geçti, oturdu. Esmer, güzel bir adamdı. Arkaya taranmış kirli saçları, dik dik bakan göz-

leri vardı. Üst dudağı alt dudağından bariz bir şekilde daha inceydi. Bu ona muhteris bir ifade veriyordu. Sigara yanığı seslilerden umulmayacak kadar çabuk çabuk, kesik kesik konuşuyordu. Bir de ince, uzun elleri olduğunu hatırlıyorum. Kendi parmaklarımın kalınlığından mıdır nedendir, ince ellilere karşı temkinli olmaya çalışırım.

Şarap kâsesini önüme çekip bardağına doğru uzandım. "Bir bardak şaraba hayır demezsiniz, umarım."

Başını hafifçe eğip rica ederim dercesine gülümsedi. Pek gülümsedi de denemez, ruhunda gülümseme olmayan insanlardan biriydi adam. Bardağını doldurup önüne koydum. O sırada Sabartés masamıza gelip ona ve bana birer çift yün çorap verdi.

"Bu lokantanın âdetlerindendir," dedi adam. "Gecenin bir saatinde ayağı üşüyen müşterilere yün çoraplar hediye edilir."

"Bu lokantanın âdetlerine alışabilmek için yalnızca bu gecem var," dedim. "Yarın uzun bir yolculuğa çıkıyorum."

"Kâğıt fabrikasındaki işinizden ayrılıyorsunuz demek," dedi adam.

"O iş benim için hiçbir zaman önemli olmadı."

Gözlerini inceltip yine gülümsemeye benzeyen bir şey yaptı. Benim için bu işin ve hiçbir işin önemli olmadığını biliyordu.

"Bütün bunları nasıl biliyorsunuz?" dedim.

"Bilebilmek için gereken bedeli ödedim ben," dedi.

"Bedel," dedim. Manasız sohbetlerde üstüme yoktur. Karıncayı karanfile bağlayarak saatlerce konuşabilirim. Ama biri manalı bir laf etmeye görsün, nutkum tutulur.

"Yolculuklara çıkan birisiniz," dedi adam. "Durmadan uzun yolculuklara çıkıyorsunuz."

"Siz de gülümseyemiyorsunuz ama," dedim. "Yoksa bedel bu mu?"

İşte devasız hazırcevaplık hastalığım! Bu adi hastalığın verdiği utanç yüzünden ölüp gidivereceğim günün birinde. Kıpkırmızı oldum, yüzümü önüme eğip gözlerimi yere devirdim.

O kadar utanmıştım ki, artık bir saniye daha onunla aynı masada oturamazdım. İskemleden fırladığım gibi soluğu cüceyle iki kelli felli beyin oturduğu masada aldım.

"Masanıza oturabilir miyim beyler," dedim. "Şu an bir sığınağa ihtiyacım var."

"Memnuniyetle," dedi kelli fellilerden mavi gözlü olanı. Kırlaşmış sarı saçları, kalın bir boynu vardı. Aslan gibi adamdı.

"Geyşalar müzik, politika ve şiirden konuşurlar," dedim. "Siz benim neler hakkında konuşmamı isterdiniz?"

"Sohbetimiz iyiydi," dedi cüce.

Artık bu kadarı da fazlaydı. Cücelerin bana hayat dersleri verdikleri bu dünyadan usanmıştım. Sabartés'i çağırıp bir krem karamel ısmarladım.

Aslan gibi adam, "Kardeşimi mazur görün lütfen," dedi. "Açıksözlülükte üstüne yoktur."

"Kardeşiniz ha!" dedim. "Cüceyle aslan!"

"Ne güzel söylediniz!" diye bir kahkaha savurdu cüce. "Yoksa siz Şehrazat mısınız?"

Masal kitaplarına ait olan sizsiniz sayın cüce, dememek için kendimi zor tuttum. "Nasıl isterseniz, sayın bayım," dedim. "Şimdi izin verirseniz tatlımı yemek istiyorum."

Ancak üzüntüm krem karamelle bastırılacak gibi değildi. Sabartés'i çağırıp bir patates salatası ısmarladım. Üzgün olunca tatlı bir şey yemek isterim. Tatlı bir şey yiyince de tuzlu bir şey. Cüce ve diğer ikisi koyu bir sohbete daldılar. Burma'dan, lapis fiyatlarından, zürafalar-

dan filan söz ediyorlardı. Ben elimden geldiğince belli etmemeye çalışarak esmer adamı seyrediyordum. Bir domuz pirzolası yedi.

Tabağını önünden alırken Sabartés, "Hayret bayım," dedi. "Siz her zaman havuçlu, bezelyeli yemeklerden ısmarlayıp onlarla bir nevi satranç oynamaz mıydınız?"

"Bu gece başka, Sabartés," dedi güzel adam.

Sabartés mi? Peki, bu adı lokantacıya ben takmamış mıydım? Hesabı ödeyip masadan kalktı. Kapıdan çıktı, gitti. Kalbimin yarısı da onunla gidiverdi işte. Diğer kötü yarısını bir dereye gömüp temizleme isteğini de benimle bıraktı. Ya da ben beş dakika için böyle hissettim.

Beş dakika dolmuş dolmamıştı ki uzun boylu cücenin kardeşinin, yani aslan gibi adamın dostu olan ikinci beyefendi, "Üzülmeyin lütfen," dedi. "Sizi değiştirmeye çalışıyordu. Birazcık aşk, yalnız dikkat edin, hesapsız ve hudutsuz bile değil, kendi minnacık ölçekleriyle birazcık aşk, birazcık sevgi verir ve karşılığında sizi yeniden yoğurmak isterler: Daha iyi ya da daha kötü olmanız için bile değil, yalnızca onların elinden çıkmış olmanız için."

"Haklısınız beyefendi, tanıştığımıza memnun oldum," dedim. "Hem yalnızca beş dakika sürdü."

"Bazen beş hafta, beş yıl, beş bin saat sürdüğü de olur," dedi adam. "Maalesef benimki epey uzun sürdü. Gözümü görüyor musunuz? Şu sağ gözümü?"

"Evet, beyefendi, sağ gözünüzün takma olduğunu görüyorum," dedim. Görülmeyecek gibi de değildi. Sol gözü kahverengi, sağ takma gözü ise cam bir bilye gibi pırıl pırıl ve maviydi. Açık kumral seyrek saçları, ince düz bir burnu vardı. Hoş bir adamdı doğrusu, çok da iyi giyimliydi. Sokakta görseniz Harvard antropoloji bölümü derdiniz. Ya da haydi haydi Columbia sosyal antropoloji.

"Savaşta kaybettim," dedi. "Beyaz örtülü bir masada

çorba içiyordum. İki çocuğum, güzel eşim. Hep birlikte çorba içiyorduk. Birden çorba kâsesinin içinde yüzüyormuşum gibi geldi bana. Bunaltıcıydı, yüzüyordum ama kâsenin içinden çıkmam mümkün değildi. Üstelik dahası da var," dedi takma gözlü beyefendi. "Hâlâ eşim ve iki çocuğumla düzenli yuvamda yaşamaya devam ediyorum. Akşam yemeklerine gitmiyorum, o kadar."

"Anlıyorum beyefendi," gibi laflar etmeye çalıştım. Ama öylesine sarsılmıştım ki, içim masalarından kaçma isteğiyle doluydu. Üstelik başım artık iyice dönüyordu. Müsaadelerini isteyip masama dönmem gerektiğini söyledim.

"Evet, masanıza dönseniz iyi olur," dedi, evli, takma gözlü ve Harvard'lı beyefendi. "Hem yeni bir ziyaretçiniz var, az bulunur bir ziyaretçi. Bay Elya iki hafta sonra haham çıkıyor. Üstelik dönmedir kendileri, seçilmiş azınlıktan doğmadı. Kendi alın teri ve göz nuruyla Yahudi oldu. Müzik Akademisi'ni terk edip dinin labirentlerinde yürümek! Bu gece yıldızlar sizin için parlıyor."

"Teşekkürler beyler," diye kekeledim. "Ve lütfen, iyi geceler."

Masaya varır varmaz, "Dinin labirentlerinde yürüyormuşsunuz, Bay Elya," dedim. "Üstelik güçbela girdiğiniz Müzik Akademisi'ni terk etmişsiniz; her şeyi terk etmişsiniz korkarım. Ama takkeniz başınıza yakışmış doğrusu. Uyurken çıkarıyor musunuz?"

"Terk edilmeyecek hiçbir şey yoktur hayatta," dedi Bay Elya. "Her şey terk edilmeye değer. Bu gerçeğe, yani terk etmeye verdiğimiz değerle orantılı olarak var oluruz dünyada. Dünyadaki varlığımızsa bir hapishane avlusundaki hal ve gidişimizdir. Terk ederek yalnızca avluyu genişletmeyiz, beni yanlış anlamayın. Bu dünyadan, yani avludan kurtulduğumuzdaki niteliğimizi belirlemiş oluruz."

"Sizi yanlış anlamamdan korkmayın, Bay Elya," dedim. "Çünkü sizi hiç anlamadım."

"Kabalığınız gardiyanlara tehdit aslında," dedi. "Ve lütfen, bay'ı bir kenara bıraksak. İsmim Elya, yalnızca Elya."

"Anlıyorum bayım," dedim. Bu gece cankurtaran kelimemdi doğrusu bu laf. Ufak kırıntıları anladığım anda atlayıveriyordum üstüne.

Boşalan bardağına şarap doldurdum, ilk yudumlarını içerken de iyice süzdüm onu. Kıvır kıvır kabarık saçları, uzun kirpikli yeşil gözleri vardı. Cildi beyaz mı beyaz, neredeyse saydamdı. Dinin labirentlerinde dolanan herkesin cildi ya saydamdır, ya da saydamlaşmıştır her ne hikmetse. Dünya işlerinden uzaklaşmanın ufak bir armağanı olsa gerek. Koyu yeşil bir gömlek giymiş, ilk üç düğmesini açık bırakmıştı. İçinden siyah bir tişört, tişörtün üzerinde de beyaz harflerle yazılmış "Önce" kelimesi gözüküyordu.

"Tişörtünüzde ne yazdığını tahmin edebiliyorum," dedim. "Havrada satılıyor olsa gerek. Yoksa sizinki hahamlara özel bir baskı mı? Evet, eminim 'Önce söz vardı' yazıyor tişörtünüzde."

Gülümsedi. Çok yumuşak, çok şefkatli ve çok ışıklı bir gülümsemeydi gülümsemesi. Masamız ve civar masalar aydınlandı. Harvard'lı beyefendi gözlerini kırpıştırdı. Elya, yavaş yavaş tişörtünün düğmelerini açtı. Tişörtünün üstünde aynen şöyle yazıyordu:

Önce
Rolling
Stones
Vardı

"Pes doğrusu!" dedim. "Bu gece burada olanları anlatsam kimse bana inanmaz."

"Her şeyi kişiselleştiriyorsunuz," dedi Elya.

Aklım esmer adama gidivermişti yine. Üstelik Elya'ya laf yetiştirecek halim de kalmamıştı. "Ne güzel söylediniz," dedim. "Ne güzel söylediniz."

Tam o anda cüce masamızın dibinde bitiverdi. Elya'ya bakan gözleri aşkla parlıyordu. Anlaşılan yalnızca sevilen değil, seven de bir cüceydi. Konuşacak pek çok mevzuları olduğu her hallerinden belliydi.

Usulca kalktım, Sabartés'in yanına gidip hesabımı istedim. "Hesabınız ödendi," dedi Sabartés. Arkasında duran tezgâhın ilk çekmecesini açıp içinden uzun saplı kırmızı bir gül çıkardı. "Bir de bunu bıraktı size."

"İyi geceler, Sabartés," dedim. "Çoraplar için teşekkürler."

"Lokantamızın âdetlerindendir" dedi. "İyi yolculuklar."

Ağırbaşlı adamdı doğrusu. Lafı uzatmanın âlemi yoktu. Gülü alıp lokantadan çıktım.

Gecenin geç bir saatiydi; sokaklarda kimseler yoktu. Yürürken gülü parmaklarımın arasında ezdim. Sapını kopara kopara kıvrılan sokakları geçip annemin evine vardım. Bütün ışıklar sönmüştü, annem çoktan yatmış olmalıydı.

Bana ayrılan odaya girip komodinin üstündeki lambayı yaktım; etraf titrek bir ışıkla aydınlandı. Kösele bavulum her zamanki yerinde, sadık bir köpek gibi yatağımın altında yatıyordu. İçim ona karşı ince bir muhabbetle dolu, çıkarıp yatağımın üstüne koydum. İçine mavi kaplı defterimi, üç kitabımı, sabun kabımı, küçük yastığımı ve birkaç parça giysimi yerleştirdim. Gittiğim yerlerden aldıklarımla yaşamayı severim. Ağır yolculuk etmek yolculuğu bilmeyenlerin işidir.

Tam odanın ortasında duran yuvarlak, maun masa-

nın iskemlelerinden birine oturup istifa mektubumu yazdım. Her gece yatmadan önce âdetim olduğu üzre, ceketimin ceplerini boşaltmaya başladım.

Genellikle boş duran sağ cebimden bir bilet, bir gül sapı parçası, bir mendil çıktı. Sol cebimde anahtarlarım ve bozuk paralar dururdu; hepsini avuçlayıp masanın üstüne bıraktım. Pırıl pırıl, mavi bir cam bilye yuvarlanıp madeni paraların arasından sıyrıldı. Elime alıp baktım, bu kadarı da fazlaydı! Masanın üstüne fırlatıverdim. Kalemimi alıp hemen oracıkta duran beyaz bir parşömen kâğıdına:

"Çok Değerli Sabartés," yazdım.

"Sol cebimden çıkan takma gözün Bay Cüce'nin aslan gibi kardeşinin ahbabı olan Harvard'lı beyefendiye ait olduğunu sanıyorum. Elimde ve zihnimdeki hiçbir bilgi onun oraya nasıl girdiğini açıklamama yetmiyor. Ancak bu gece olan onca açıklama ötesi şeyin arasına varsın bir de takma göz girsin diyebiliriz tabii ki. Ben de ister istemez böyle diyor ve sizden, gözü bir an evvel sahibine teslim etmenizi rica ediyorum. Yardımlarınız için şimdiden müteşekkir olan."

İmzamı atıp gözle birlikte bir zarfa yerleştirdim. Zarfı yapıştırırken üstümden büyük yük kalkmış gibi bir hisse kapıldım. Cebinize giren takma bir gözden kurtulmak az şey değildi, inanın.

Hemen geceleri de açık olan özel ulak merkezlerinden birini aradım. Beş dakika geçmiş geçmemişti ki, haberci bir çocuk kapıyı çaldı. Bu şehrin tüm haberci çocukları gibi sarı kıvırcık saçlı, berrak mavi gözlü ve gamzeliydi. Bu şehrin tüm haberci çocukları gibi dizlerinde

düğmelenen eflatun sarı çizgili bir pantolon, ponponlu beyaz çoraplar, fiyonglu rugan ayakkabılar, üstüne ise yine aynı eflatun kadifeden manşetlerinde ve yakasında kolalı beyaz danteller olan kısa bir ceket giymişti.

"Bu mektubu sabah olunca kâğıt fabrikasına teslim edersin," dedim. "Bu zarfı ise buğulu vitrini olan bir lokantaya götüreceksin. Lokantacının adını ya ben Sabartés sanıyorum ya da gerçekten öyle."

"Anlıyorum efendim," dedi.

"İyi geceler haberci çocuk," dedim.

"İyi geceler efendim," dedi.

Çıktı. Çabuk ve sessiz adımlarıyla kayboldu, gitti.

HABERCİ ÇOCUK CİNAYETLERİ

Uzun bir yolculuktan dönmüştüm. Şehrin üstüne kara bulutlar çökmüş gibiydi. Bu şehirde yaşayanlar kötü olaylardan söz etmezdi. Şehrin adı konulmamış kurallarından biriydi bu; bir şeyler kötü mü gidiyor, herkes kötülüklerin nihayete ermesini sabırla bekler, hiç kimse o konular üstüne ağzını bile açmazdı. Kötülüklerin sessizlikle geçiştirileceğine dair duydukları sessiz inancı, hiçbir zaman anlayamadım. Ama bu şehirde anlayamadığım öyle çok şey vardı ki, ipin ucunu koyvermiştim doğrusu. Hoş, birileri bir şeyler çıtlatmaya kalksa da kafa yorup, olup biteni kavrayacağım çok şüpheliydi. Yorgundum. Her uzun yolculuktan dönüşümde yaptığım gi-

bi, yalnızca uyumak istiyordum.

Annemin evinde bana ayrılan odaya kapandım. Günler, ağır ve çamurlu bir nehir gibi akıp geçti. Haftalarca uyudum. Baharın ilk günleriyle kendime gelir gibi oldum. Onca gün süren uykulara yattığım zamandan daha da yorgun, beni evden çıkmaya zorlayan her zamanki korkumla, şimdi de çıkmazsam bir daha hiç çıkamam korkusuyla kendimi sokaklarda buldum.

Bütün adalelerim hareket ederken ağrıyor, bacaklarım tir tir titriyordu. Sokaklar sokakları kovaladı; nereye gittiğimden tam da emin olmadan oradan oraya sapıyordum. Birden, kendimi Mösyö Jacob'un yeşil tahta kapılı sahaf dükkânının önünde buldum. Şehre her dönüşümde bilerek ya da bilmeyerek kendimi hep bu ördek yeşili tahta kapının önünde bulur, her defasında da; aman buraya geldiğim ne iyi oldu, diye hoş bir sevince kapılırdım.

Yıllar önce biri, kapının üstüne çakısıyla "*Moi aussi*" yazmıştı. Mösyö Jacob bu vandallık karşısında ağzından köpükler saçarak bağırmış, gözleri çakmak çakmak yeni bir kapı alıp taktırmaya, üstüne ise burada söylemekten hicap duyacağım bir laf yazmaya yemin etmişti. Ancak yeşil kapının üstündeki laf öylesine manalı, çakı öylesine maharetliydi ki, kısa zamanda müşteriler de, şehrin namlı sahafı Mösyö Jacob da dükkânı o yazı yüzünden daha da çok sever olmuşlardı. Moi aussi.

Mösyö Jacob'u gördüğüme ne kadar sevinirsem sevineyim ikimizin karşılaşması biraz mesafeli oldu. Tabiatım gereği karşılaşma ve ayrılmalarda tutuk davranırım. Oysa bu şehrin insanları, birbirine rastlayınca coşkuyla kucaklaşır, gözlerine birkaç damla ışıltı yerleştirmeyi bile, kolayca başarırlar.

Mösyö Jacob, bu şehre kırkından sonra göç ettiği için benim bu soğuk tavrımı yadırgayıp gücenecek biri değil-

di. Nitekim öyle de oldu, canlı bir tavırla, "Ne aradığınızı bilmez miyim efendim," dedi. "Siz yine at terbiyecisi biyografilerinin peşindesinizdir."

Müptelâ bir kişiliğim olduğu söylenemez; ama biyografilere, özellikle at terbiyecilerinin ciltler tutan biyografilerine epeyce düşkünüm.

"Ne demezsiniz, Mösyö Jacob," dedim. "İnanın, şu sıralar uzun ve çetrefil bir biyografi için üç hafta uyumamaya hazırım."

"Aaaah, ah!" diye yerindi Mösyö Jacob. "Tam size göre bir parça vardı. Bay Kurtbilgini diyeceğim, işte ismi hatırlanmayacak bir şahsiyet; yeni müşterilerimden biri... İki üç gün oluyor- geçen çarşambaydı: tam beş gün olmuş, gelip tam aradığınız gibi bir at terbiyecisi biyografisini aldı gitti. Uğrar uğramaz size yollar, kitabı ondan almanız için..."

"Kimmiş bu Bay Kurtbilgini?" diye hışımla lafını kestim. "Ne günlere kaldık! Ben gidip kurtların kaçgöç zamanları üstüne kitaplar satın alıyor muyum? Herkesin her şeyle ilgilendiği bu çağdan tiksindim inanın, Mösyö Jacob."

Benim en ihtiyaç duyduğum anda, kalkıp böyle nadide bir parçayı Bay Kurtbilgini'ne sattığı için Mösyö Jacob'tan da tiksinmiştim doğrusu.

"Sormayın," dedi Mösyö Jacob. "Sormayın. Herkes her şeyin peşinde artık. Geçen gün bir mühendis kendisi için pembe kaplı bir bale kitabı satın aldı. Bir kuyumcu ise, en nadide tarih atlaslarımdan birini tirink diye satın almaz mı? Okuma yazması olduğundan bile şüpheliyim. Bir kitap alma hevesidir gidiyor."

"Söyleyin lütfen, kim bu Bay Kurtbilgini?" diye tısladım. "İsmi olmasa da, cismi olduğu muhakkak."

"Valla cismi de ismi gibi hatırlanmayacak bir adam,

inanın," dedi Mösyö Jacob. "Kurt bilimi konusunda ilim irfan sahibi doğrusu, uzun yıllarını bu işe adamış. Şimdi geçimini temin için borsa simsarlığı yapıyormuş. Şöyle silik soluk, terbiyeli adamın teki işte. Rica ederim, üstüme gelmeyin."

Suratına öylesine nefretle bakıyordum ki, Mösyö Jacob boncuk boncuk terlemeye başlamıştı.

"Pekâlâ, Mösyö Jacob," dedim. "Bir biyografi parçası için sizi üzmek istemem. Ama ne yapıp edip ciltlerin elime varmasını sağlarsanız size müteşekkir olacağım. Üstelik tam da yolculuktan döndüğüm şu günlerde..."

"Ah, ah, ah!" dedi Mösyö Jacob. Suçluluktan kıvrım kıvrım kıvranıyor, bana bir mükâfat verip kalbimi mutlaka kazanma arzusu ihtiyar gözlerinde kor gibi yanıyordu. "Bilmem, şehrimizde bir gariplik fark ettiniz mi?"

"Fark etmez olur muyum, Mösyö Jacob," dedim. "Şehrin ağzını bıçak açmıyor."

"Haberci çocuk cinayetleri," diye fısıldadı. "Biribiri ardınca öldürülüyorlar. Kimse bir anlam veremiyor."

"Haberci çocuk cinayetleri mi!" diye öyle bir çığlık atmışım ki, üst raflardan bir kitap pattadanak kafama düşüverdi. Alıp tezgâhın üstüne koyarken gözlerim ister istemez adına takıldı: *Kurtlar ve Ekolojik Baskı Altında Değişen Çiftleşme Davranışları.*

Bu şehirde, yılda taş çatlasa üç cinayetin işlendiği bu şehirde, birbiri ardınca cinayetlerin; hem de haberci çocuk cinayetlerinin işlendiğini işitmek az şey değildi. Mösyö Jacob'un maksadı, konuşulmayacak bir konuyu açarak kalbimi kazanmak, hırçınlığımı azaltmak idiyse; başarmıştı doğrusu. Şaşkınlıktan neredeyse kekeleyerek: "Aman Mösyö Jacob," dedim, "neler dediğinizin farkında mısınız?"

"Farkındayım efendim," deyip bir de göz kırpmaz mı?

"Bu konuyu mutlaka size açacaktım. Çözseniz çözseniz siz çözersiniz bu işi. Hem bu şehirdensiniz, hem de değil. Burası anaşehriniz; ama bir şeyler ters gitmeye görsün, soluğu hep başka diyarlarda alırsınız. Yani hem içindensiniz bu şehrin, hem de tamamen dışından. İnanın, tek ümidimiz sizsiniz."

"Ümidiniz mi?" dedim sesim hayretle çınlayarak. "Bir de aranızda mı konuştunuz bu konuyu? Bu şehirde kötü olaylar sessizliğe gömülür, Mösyö Jacob. Onun için bu şehirden sessizlik hiç eksik olmaz."

"Bu sefer başka, inanın," dedi yaşlı Jacob. "Bu sefer durum vahim. Konuşmak istemesek de konuşuyoruz. Sessizlik imkânsız artık. Ne kadar sessizlikle örtsek o kadar bağırıyor." Gözleri yaşlarla doldu, sesi çatal çatal, "Birbiri ardınca öldürülüyorlar," dedi.

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bu şehirde ilk kez birini ağlarken görüyordum.

Katı kalbimin yumuşak bir yeri varsa, o yer yaşlılara aittir. Yeniden çocuklaşan ruhlarının bitmeyen oyunları, benim için bilgelik kumsallarına serpiştirilmiş dünyanın en güzel deniz kabuklarıdır. Jacob'un gözyaşları karşısında elim ayağıma dolandı, boğazım düğümlendi. Gözlerim yaşlar içinde, "Çok rica ederim Mösyö Jacob," dedim. Sesim güçlükle çıkıyor, boğazım acıyordu. "Çok rica ederim, sakin olunuz."

Oyunbaz Jacob! Sanki onca gözyaşı beni bu hale getirip bu lafları ettirmek içinmiş. Elinin tersiyle gözlerini siliverip, "Ah, bize yardımcı olacaksınız değil mi?" derken, neredeyse neşeli, muzaffer bir eda içindeydi.

"Mösyö Jacob," dedim hâlâ konuşmakta zorlanarak. "Biliyorsunuz, münzevinin tekiyim ben. Bu işi başarmak, bırakın başarmayı bu işle cebelleşmek için, kendimden neler vermem gerektiğinin farkında mısınız?"

"Ah farkında olmaz olur muyum," diye atıldı Jacob. "Ama söyleyin rica ederim, sizden başka kim var bu işin içinden çıkabilecek? Zekisiniz, şüphecisiniz, yabanisiniz; hür kılıyor sizi münzeviliğiniz. Alnınızdaki gözü açmak için az uğraşmadınız, bu uğurda az üzülmediniz."

"Lütfen, Mösyö Jacob," dedim, bir elimle alnımı oğuşturarak. "Lütfen, ben artık gideyim." Yüzüm mahcubiyetten kızarmış, ayakta duracak halim kalmamıştı. Şu Jacob, şeytana pabucunu ters giydirir; bir de iyilik yapmışcasına teşekkürlerine mazhar olurdu.

"Nasıl isterseniz efendim," dedi. "Cevabınızın evet olacağını ta başından bilmez miyim."

"Düşüneceğim, Mösyö Jacob," dedim. "Evet demiş sayılmam, düşüneceğim. Ha, bir de şu kitabı sarsanız benim için. Kimbilir, belki Bay Kurtbilgini'ne hediye ederim günün birinde..."

Elimde ördek yeşili parlak bir kâğıda sarılmış *Kurtlar ve Ekolojik Baskı Altında Değişen Çiftleşme Davranışları,* düşünceli düşünceli evime döndüm.

***

O gece yatarken çok derin bir uykuya dalmak, ertesi sabah Jacob'u, haberci çocuk cinayetlerini ve bu şehri tamamen unutmuş olarak okyanus kıyısında bambu bir kulübede uyanmak istedim. Oysa, bütün gece kafam zembereği boşanmış bir saat gibi çalıştı durdu. Öylesine delice fikirler öylesine süratle zihnimden geçiyordu ki, yarı uyur yarı uyanık bir halde kendimi bu akışa kaptırıp bir nevi makinist gibi bu müthiş gösterileri izledim. Bunca hummalı beyin faaliyetinden bitap, uykuya dalabildiğimde, günün ilk ışıkları odamın ağır kadife perdelerini yalıyordu.

Belki akşama kadar uyuyarak kendimi biraz olsun toparlayabilir, içinde bulunduğum kötü ruh halinden kurtulabilirdim; ancak öğleye doğru annemin ayak sesleriyle uyandım. Ufak tefek bir kadın olmasına rağmen annem çok çabuk ve sert hareket eder, evin içinde Annibal'in orduları kadar gürültü çıkarmaya muvaffak olurdu. Bu çılgınca koşuşturmaları yapmadığı zamanlarda ise, Wang Yu'ya talimatlar verir, onun yaptığı her işi eleştirir, sokağa çıkıncaya kadar evde dinmeyen bir huzursuzluk havası estirirdi.

Yolculuktan döndüğüm zamanki kadar yorgun, içi boş ve pervasız olmak, uyku nehirlerinde boğulmak istiyordum. Jacob! Hain Jacob! Beni bu işe bulaştırdığı için içim ona duyduğum kızgınlıkla yanarak, giyinip aşağıya indim.

Wang Yu harikulâde yapmacık gülüşüyle, "İyi sabahlar efendim," dedi. "Omlet mi, tonbalıklı sandviç mi; yoksa her ikisi birden mi?"

"Çay, Wang Yu," dedim, "çay ve her ikisi de."

Wang Yu, annemin kötü bir kopyası gibiydi. Mümkün olduğunca çok gürültü çıkararak, efendisine kahvaltı hazırlayan cefakâr ve fedakâr uşak pozlarında, arkasını dönüp işe koyuldu. Tüm yaşamı annemin etrafında döner, bana ise yalnızca mükemmel uşağın mesuliyetlerinden biri olarak katlanırdı. Evimize onu nasıl ve hangi rüzgârın attığını tam olarak bilmesem de, adı Çinli kendi Hintli bu yedi bela uşağın, hayatının sonuna dek annemin evinden başka bir yere adımını atmayacağını adım gibi biliyordum.

Wang Yu önceleri annemden nefret etmiş, nefret ederken onun huylarını iyice bellemiş ve sonunda annemin tüm huyları Wang Yu'nun da huyları olmuştu. Böylece Wang Yu tam ortasından ikiye bölünmüş, dünyaya

annemi oynarken anneme hâlâ on üç yaşındaki Wang Yu'yu oynamaya devam etmişti. Çocukken, okul çıkışlarına beni almaya gelmesinden dehşetli utanır, zillerin çalmasıyla birlikte sınıftan ok gibi fırlar, deli gibi koşarak eve dönerdim. Wang Yu soluk soluğa peşimden gelir, yaptığım çok tatlı bir şakaymış gibi, "İlahi efendim!" derdi. "Wang Yu'ya bu yapılır mı?"

Ben Wang Yu'ya nelerin yapılıp nelerin yapılamayacağını çoğunlukla kestiremediğimden, onu görmezlikten gelir, varlığını hiç mi hiç fark etmiyormuş gibi davranarak annemle oynadığı ikili oyunda onu rahat bırakırdım. Sanırım, Wang Yu'nun tüm arzusu da buydu: annemle yaşadığı aşk-nefret oyunundan ibaret dünyasına kimseyi, özellikle benim gibi bir göçebeyi katmamak.

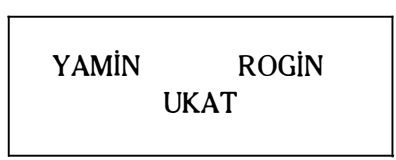
Kahvaltımı bitirince Wang Yu'yu sonu gelmeyen mutfak meşgaleleriyle başbaşa bırakıp dedemin odasına çıktım. Dedemin ölümünün üstünden on dokuz yıl geçmesine rağmen odasında hiçbir şeye dokunulmamış, her şey aynen soğuk bir kış sabahı bıraktığı haliyle muhafaza edilmişti. Annem bunu, değerli babasına olan saygısına, hatıralara olan düşkünlüğüne, dahası ince ruhlu bir insan olmasına bağlasa da, ben bu durumun yalnızca annem ve Wang Yu'nun disiplinsiz, denetimsiz tabiatlarından kaynaklanan bir nevi sedrebekilik halinin eseri olduğuna emindim.

Epey zamandır bu odaya uğradığım yoktu. Başucunda duran ilk baskı *Moby Dick* kitabını, yatağının altındaki eski püskü yeşil deri terliklerini, masasının üstüne bırakılmış sigaralıklarını, dosyalarını, tombul dolmakalemini gören gözlerim yaşlarla doldu. Dün Jacob için gözyaşları, bugün dedem için! Her allahın günü yaşlı bir adam için gözyaşı dökerek bir yere varamazdım, hiçbir yere varamazdım. Derhal silkinip toparlandım, her za-

manki nadan, hırçın çehremi takınıp doğruca dedemin gardırobuna yöneldim. Trençkot renkli trençkotu daimi yerinde, gardırobunun sağ başında asılı duruyordu; askısından çıkarıp omuzlarıma yerleştirdim. Sert adımlarla odadan çıktım.

Dedem, anahtarlarını daima trençkotunun sol cebinde taşır, evin yolunu şaşıracak kadar içkili olduğu zamanlarda bile anahtarlarını koyduğu yer şaşmazdı. Bu yüzden elimi trençkotunun sol cebine atıp da kalın anahtar destesini bulunca hiç şaşırmadım. Deste ağır mı ağır, dedemin hayatı boyunca kullandığı anahtarlık garip mi garipti. Bir gün, gençlik yıllarını geçirdiği Bombay'da kendisine hediye edilen bu anahtarlığın uğurundan bahsetmiş, on sekizime gelince anahtarlığı bana vereceğine söz vermişti. Hint tanrılarından Murugan'ın fildişinden yapılmış başıydı bu. Murugan'ın o hülyalı, iyimser yüz ifadesi öylesine güzel verilmiş, başının arkasından hiç eksik olmayan tavus kuyruğu öylesine ince çalışılmıştı ki, insan anahtarlığa bakmaya doyamıyordu. Yalnız bu söylediklerim işin fildişi kısmına dair. Zira gözlerinin üstüne kakılmış bir çift safir taşı vardı ki, bu Murugan'ın yüzüne şeytani bir ifade veriyor, insan istese de istemese de gözlerini Şiva'nın bu Hindistan'da bile unutulmuş oğlundan ayıramıyordu.

Anahtar destesiyle oynaya oynaya şehrin dolambaçlı sokaklarını geçip dedemin eski bir işhanının üçüncü katındaki bürosuna vardım. Büronun kapısına çakılı pirinç levha tamamen tozla örtülmüş, yazıları okunmaz olmuştu. Elimin tersiyle siliverdim.

yazısı ortaya çıktı. Cebimden annemin marifeti, ad ve soyadımın baş harflerinin işli olduğu beyaz mendilimi çıkarıp levhayı iyice sildim.

BÜNYAMİN STAVROGİN
AVUKAT

yazısı bütün haşmetiyle ortaya çıktı. Kilidi açıp içeri girdim.

Oda toz içinde ve hâlâ dedemin tütün, alkol, yaşlı adam ve lavanta kolonyası karışımı kokusuyla kaplıydı. Pencereleri açıp yirmi dokunulmamış yılın o eşsiz havasını bozmak istemedim. Yalnızca pancurları açıp gün ışığını içeri aldım. Dedemin meşe ağacından yapılmış kocaman çalışma masasının başına geçip döner koltuğuna oturdum. Şöyle bir bakındım, etraf sinema dergisinden geçilmiyordu. Sehpaların üstünde, altında, dosyalıklarda, iskemlelerde her yerde sinema dergileri vardı. Masanın çekmecelerini açtım. Çekmecelerde ise yalnızca çok içilmiş, az içilmiş, hiç açılmamış boy boy viski şişesi ve envai çeşit kâğıt duruyordu.

Şişelerden birini açtım. Hemen masanın üstünde duran küçük bir bardağı saman kâğıtlarıyla silip viskiyle çalkaladım. Dedem, en az yirmi bir yıl bekletilmiş viski içerdi. Bardağımı doldurdum, bu şahane viskinin kokusunu içime çeke çeke içmeye koyuldum. Wang Yu'ya yarın sabah gelip burayı temizlemesini söyler, ama camları asla açmamasını tembih ederdim. Korkarım Jacob'un oyununa gelmiş, ruhumu ve zihnimi haberci çocuk cinayetlerine seferber etmiştim. Uykusuzluktan kafam zonkluyor, midem sinirden yanıyordu. Boşalan bardağıma biraz daha viski koydum, sinema dergilerinden birini eli-

me aldım; ama öylesine tozluydu ki masanın üstüne fırlatıverdim. Ayaklarımı masanın üstüne dayadım, derin bir uykuya daldım.

Dipsiz bir kuyuya düşercesine uyuyordum ki, kapı gümbür gümbür çalınmaya başladı. Uyandığımın bile farkına varmadan kendimi kapının önünde buldum. Birisi kapıya hem şiddetle vuruyor, hem de, "Açınız, açınız lütfen!" diye bağırıyordu. Kapıyı açmamla birlikte içeri daldı. Başında bir İrlanda yürüyüş şapkası, gözünde yuvarlak, tel çerçeveli gözlükler, üstünde ise kısa, bej bir pardesü vardı. Kısa boylu ve tıknaz, abuk sabuk bir adamdı. Gerçi konuşmaya başlayınca ne denli abuk sabuk olduğunu iyice anlayacaktım, ama daha ilk gördüğüm anda bile kim bu abuk sabuk adam, diye düşünmekten kendimi alamadım. Beni, ismi konusunda İrlandaşapkalı Adam'la, Bay Abuksabuk arasında bir tercih yapmaya da daha ilk andan zorladı. Sonunda, onu İrlandaşapkalı Adam diye çağırmaya karar verdim. Abuk sabukluğu konusundaki kararı ise artık sizlere bırakıyorum.

İrlandaşapkalı Adam bir yandan, "So-so-sormayın," diye kekeliyor, bir yandan da masanın iki yanında duran deri koltuklardan sağdakinin tozunu eliyle almaya çalışıyordu.

"Bayım," dedim. "Bayım, mendilimi kullansanız bu iş için. Evet, burası tozla kaplı. Hem de yirmi yılın tozuyla."

Uzattığım mendili kaptığı gibi koltuğa saldırdı. Harıl harıl toz alıyor, kekeleyip kukalayarak derdini anlatmaya çalışmaktan da geri kalmıyordu. "Duyunca çok sevindim. Çok-çok sevindim. Sizsiniz demek. Uzaktan tanırım sizi. Yani Möö-mösyö Jacob'un dükkânından. Ha-haklı bence, sırf siz çözersiniz bu işi. Ne çirkin bir durum, ne çirkin, ne çirkin!"

Onca didinmesine karşılık koltuğun tozunu yarım ya-

malak alabilmiş, cup diye oturup gözlerini gözlerime dikmişti. Gözleri durgun ve masumdu: daha çok bir köpeğin gözlerine benziyordu. Soğuk yüz ifademle onu sessizliğe davet ettim. Sonra da elimden geldiğince tane tane ve babayani bir sesle, "Sayın bayım!" dedim. "Lütfen sakin olunuz. Kim olduğunuzu, burayı nasıl bulduğunuzu, çıkıp niye geldiğinizi -yani canınızı sıkıp telaşlanmanıza neden olacak hiçbir şeyi, sormayacağım size. Anlaşılan bana anlatmak istediğiniz şeyler var. Vaktim var, ikimiz başbaşayız ve buyurun, sizi dinliyorum."

İrlandaşapkalı Adam masanın üstünde duran sinema dergilerinden birini kaptığı gibi, "Ona benzemiyorum. Evet, benzemiyorum. Ama ben de Lauren Bacall'a âşığım," demez mi?

"Bakın bayım," dedim sesim hiddetle çınlayarak. "Kendimi bu işin içinde nasıl bulduğumu bilmiyorum. Bu işle ilgili ayrıntıları: diyelim şehirde kaç haberci çocuk var, bunlardan kaçı öldürülmüş, nasıl öldürülmüş, nerede öldürülmüş, bunları bile bilmiyorum. Ayrıca sayılardan, ayrıntılardan hiç hoşlanmam. Soru sormaktan ve sokakları arşınlamaktan da... Her şeye rağmen bir şeyler yapmaya çalışacağım anlayacağınız. Bogart'a benzemediğiniz konusunda ise son derece haklısınız. Ama yine de, bir bardak viskimi kabul edip bana eşlik edersiniz umarım. Sinirlerinize de iyi gelir."

Bardağımı tekrar doldurup başıma diktim. Midem insafsızca yanıyordu. İrlandaşapkalı Adam sarsıla sarsıla gülmeye başladı.

"İ-i-i-inanmayacaksınız ama," dedi, "pardesümün iç cebinde bir bardağım var. Bugün aldım. Tam da bugün aldım. Ne tesadüf! Bakın, ne tesadüf!"

Mavi renkli küçük bir bardak çıkarıp uzattı. Ağzına kadar viskiyle doldurdum.

"Peki bayım," dedim. "Çikolatanız var mı? Bugün onu da aldıysanız ve iç cebinizde taşıyorsanız, inanmayacaksınız ama hoşlanmaya başlayacağım sizden. Evet, kendime rağmen hoşlanmaya başlayacağım."

"Sevgi budur işte!" dedi kahkahalar atarak. "Kendinize rağmen duyduğunuz şeydir sevgi. Gerisine eşkenar üçgenlerin sıkıntısı denir."

Sarsıla sarsıla gülüyor, pardesüsünün iç cebinden çıkarıp uzatmaya çalıştığı çikolata paketini güçlükle tutuyordu.

Karşılıklı viski içip çikolata yedik ve Lauren Bacall'dan söz ettik. Habire, "Zehir gibi kadın!" diyor, bana dönüp gözlerini kırpıştırıyor, "Kendime rağmen seviyorum onu," diye lafı bağlıyordu. Bu en az on-on beş kez tekrar edilmiş, bir şişe viski devrilmişti ki, "Ayy! Kaç olmuş saat," diye yerinden fırladı. Bir yandan pardesüsünü giymeye çalışıyor, bir yandan da, "Annemi alacaktım, çok kızacak bana, çok kızacak," diye söyleniyordu. Birkaç işi aynı anda yapan ya da yapar görünüp yapamayan kurgulu bir oyuncağa benziyordu.

Telaşla kapıdan çıkıyordu ki, "Bayım," dedim, "Bardağınızı unutuyordunuz."

"Lütfen burada kalsın," dedi. "Konuşmak istediğim hiçbir şeyi konuşamadım ki. Zehir gibi kadın işte, insanın aklını başından alıyor."

Bir kahkaha savurup merdivenlerden paldır küldür inmeye başladı. Kapıyı kapadım, masanın arkasındaki koltuğuma geçip derin bir uykuya daldım.

Rüyamda, kırmızı dantel eldivenli bir kadın eli haberci çocuklardan birinin resmini yırtıyordu. Hangi haberci çocuğun resmi olduğu önemli değil, çünkü bu şehrin tüm haberci çocukları birbirine benzer. Hepsi de sarı kıvırcık saçlı, berrak mavi gözlü ve gamzelidirler. Kısa ef-

latun ceket, eflatun sarı çizgili kısa pantolon, ponponlu çoraplar, fiyonglu rugan ayakkabılardan oluşan üniformaları içinde onları birbirinden ayırt etmek imkânsız gibidir. Yakalarına ve manşetlerine taktıkları kolalı beyaz danteller hiç kirlenmez, hiçbir çamur haberci çocukların üstüne sıçramaz, onların temizliğini ve güzelliğini bozamaz. Yumuşak ve hızlı adımlarla yürür, zarafetleriyle insanı büyülerler.

Rüyamda, mahzun, terk edilmiş bir Afgan tazısı, yer yer dökülmüş tüylerini sallaya sallaya şehrin boş sokaklarında dolaşıyor, o sırada karşı kaldırımdan geçmekte olan bir haberci çocuk tarafından tiksintiyle fark ediliyordu. Sevgiye hasret bu köpeğin üst üste iki ağzı vardı ve yaşlılık ve yalnızlıktan ölmek üzereydi. Hemen karşı kaldırıma geçiyor, sev beni, sev beni, sev beni, diye güzelim gözlerini haberci çocuğa dikiyor, yalvarırcasına sürtünmeye başlıyordu. Haberci çocuk temiz elbiseleri kirlenecek diye dehşet içinde kalıyor, köpek hemen o anda ölsün istiyordu. Haberci çocuklar kimseye dokunamazlar. Yaşamlarının sonuna kadar bakir kalır, her tür tensel temastan tiksinirler. İşte, tam o anda kırmızı dantel eldivenli bir kadın eli haberci çocuğu yırtmaya başlıyor, "Merhametsiz! Merhametsiz!" diye tüyler ürpertici çığlıklar atıyordu.

Ter içinde uyandım. Saat geceyarısını çoktan geçmişti. Hemen bürodan çıktım, eve doğru koşmaya başladım. İçimi, anlamını çıkaramadığım müthiş bir korku sarmıştı. Şehir, sanki cinayet kokuyordu. Tam evin önüne vardığımda biri arkamdan usulca yanaştı ve sert bir cisimle başıma şiddetle vurdu. Ertesi sabah kendime geldiğimde, kafama vuran elin kırmızı dantel bir eldiven içinde olduğuna yemin edebilirdim.

***

Wang Yu, harikulâde yapmacık gülüşüyle içeri girip bir kahvaltı tepsisini başucuma bıraktıktan sonra, dimdik sırtıyla önümden geçip odamın ağır kadife perdelerini açtı. Zayıf bedeninin Asyalılara has bu çıta gibi duruşundan tiksinir, onu bir gün eğri büğrü ve asık suratlı görmek için çocukken şeytanla pazarlık ederdim.

Bir yandan tepsimi düzenlerken bir yandan da, "Ah efendim, sizi öyle, kapının önünde başınıza balyoz yemiş yatar görünce nasıl merak ettik, bilemezsiniz," derken sesine üzüntü titreşimleri yerleştirmeyi ihmal etmiyordu.

Kusursuz Wang Yu, kim bilir nasıl sevindin başıma gelenler için!

"Balyoz olmasa da, boş bir şişe yediğimi tahmin ediyorum, sevgili Wang Yu," dedim. Wang Yu'nun tahammül edemediği bir şey varsa, o da kendisine annemden başka birisinin "sevgili Wang Yu" demesiydi. Çabuk adımlarla odamdan çıkıyordu ki, "Ha, bir de ricam olacak, sevgili Wang Yu," dedim. "Bugün dedemin bürosuna gidip orayı şöyle bir temizler misin? Yalnız, lütfen pencereleri açma. Pancurları açabilirsin ama pencereleri sakın açma."

"Tabii efendim," dedi Wang Yu, "zevkle."

Zevkle deyişindeki zevkten her şeyi tahmin etmeliydim. Ah, Wang Yu yılanının kafasından geçenleri tahmin etmeliydim!

Akşama doğru iyice toparlanıp başımın üstünde duran buz torbasını bir kenara attım ve dedemin trençkotunu sırtıma geçirdiğim gibi, büronun yolunu tuttum. Binadan içeri girer girmez dehşet içinde kaldım. Bütün işhanının havası değişmiş, sanki muzip bir Hint tanrısı Hi-

malayaların tüm temiz havasını buraya üflemişti. Her taraf püfür püfür esiyor, işhanının yaşlı başlı, iyi günler görmüş geçirmiş sakinleri, oksijen fazlalığından kızarmış yanakları, pırıl pırıl parlayan gözleriyle büyülenmiş çocuklar gibi o odadan o odaya gidip geliyorlardı. Hindistan topraklarının bizlere bahşettiği bu muzip tanrının adını tahmin etmememin imkânı yoktu: sevgili, sevgili, sevgili Wang Yu.

Odaya girdiğimde, beni yalnızca Wang Yu'nun sonuna kadar açık bıraktığı pencerelerin tatlı sürprizi karşılamadı. Oda, delice temizlenmekten kayganlaşıp parlamış, çin verniği sanatının ölümsüz bir eserine dönüşmüştü. Kendimi cilalanmış bir tepside yürüyor hissederek sağa sola tutuna tutuna pencerelere vardım; vargücümle kapayıp masamın başına geçtim. Sinirlerim tel tel, yanaklarım al al, masanın üstüne sırasıyla dizilmiş değişik boylardaki bardaklardan en büyüğünü kaptım, viskiyle doldurup başıma diktim.

Tam biraz yatışır gibi olmuştum ki, üçüncü kattan komşum olduğunu tahmin ettiğim yaşlı başlı bir beyefendi, "Kalkmayın, kalkmayın lütfen," diyerek içeri girdi.

"Aman," dedi, "uşak değil, ateş parçası sizinki. Hepimizi tek tek dolaşıp ne kadar kapı, cam varsa açtırdı. Sonra da bir temizlik, bir temizlik! Yanına üç de yardımcı almış, sırf sizin büronun değil, bütün işhanının tozunu attırdı. Ateş parçası mübarek, ben böyle şey görmedim. Ateş parçası."

Mümkün olduğunca kibar bir tavırla, "Ne demezsiniz, beyefendi," dedim. "Düşmanın yok mu, uşağın da mı yok."

Güçlükle gülümseyerek, "Siz kalıcısınız, anlaşılan," dedi. "Benim gitme vaktim çoktan geldi. Çıkarken şöyle bir uğrayayım dedim. Ben böyle şey görmedim, cevval mi cevval. Ateş parçası mübarek, ateş parçası!"

El sıkışırken, "Yine beklerim beyefendi," dedim. "Tanıştığımıza memnun oldum."

"Dedenizi hepimiz çok severdik," dedi. "Bir gün bize de bekleriz."

Beyefendiyi uğurlayıp masama oturmuştum ki, kapı ne fazla ne az bir tonda ve eşit aralıklarla tam üç kez vuruldu. Artık bu beklenmeyen misafirler için yerimden kalkacak halim yoktu. Dün bir bugün iki, büro yol geçen hanına dönmüştü doğrusu.

"Kapı açık," diye seslendim. "Lütfen girin."

Soluk benizli, tel gözlüklü, güzel yüzlü, yumuşak kumral saçlı bir adam, elinde ördek yeşili parlak bir kâğıda sarılı kocaman bir paketle içeri girip doğruca masama doğru yürüdü.

Elini uzatıp, "İyi akşamlar," dedi. "Rahatsız etmiyorum umarım. Böyle habersiz geldiğim için, bağışlayın rica ederim. Ancak Mösyö Jacob öylesine ısrar etti ki, geçerken uğrayıp bu paketi size bırakmamın o kadar da uygunsuz kaçmayacağını düşünmek zorunda kaldım."

Avuç içleri terliydi, konuşurken gözlerime değil, gözlerimi teğet geçerek şakaklarıma bakıyor, arada bir diliyle üst dudağını yalıyordu. Son derece hoş, oturaklı bir ses tonu, kusursuz bir konuşma tarzı vardı. Bu kusursuzluk can sıkıcı ve gayri insani bir seviyeye varıyor, düzgün fiziğiyle birleşince insanın içinden robot adam diyesi geliyordu. Onu ben isimlendirecek olsaydım, Robot Adam'dan başkasını seçmezdim. Ancak, onun adı çoktan konulmuş, bana da yalnızca kim olduğunu çıkarmak düşmüştü.

"Pek iyi etmişsiniz, Bay Kurtbilgini," dedim. "Bu paket de birkaç ciltlik at terbiyecisi biyografim olsa gerek. Sevindim, hem de çok sevindim. Biraz viski alır mıydınız?"

"Haklısınız, kurt bilginiyim," deyip gülümsedi. Ancak bu kusursuz gülümseyiş gerçek değil duygusunu uyandırıyordu insanda. Galiba bu adam ne yapsa bu duyguyu uyandırıyordu: evet kusursuz, ama gerçek değil.

"İsmi de cismi de hatırlanmayacak bir şahsiyet kısaca," diye sesine ölçülü bir alaycılık katarak devam etti. "Viski davetiniz için teşekkür ederim; ancak maalesef kabul edemeyeceğim. Safrakeseme dokunuyor. Bir damlası bile sonra öyle acılar içinde kıvranmama neden oluyor ki, tahayyül bile edemezsiniz. Mösyö Jacob'un kadim bir dostu olsanız gerek, öylesine bir velveleye verdi ki ortalığı, üçüncü cildinde olmama rağmen getirdim biyografinizi'."

"Nasıl, nasıl isterseniz," dedim. "Ben de hediye... Şey bir hediye yani, vermek isterdim ya size. Hazır, yani hazırlamıştım. Uğrarsınız bir gün, demek istediğim uğrarsanız..."

Bu kadarı da fazlaydı! Lafımı kesip gözlerimi hınçla yüzüne diktim. Kötü konuşan, iki kelimeyi bir araya getiremeyen biri değilim. Ama bu adam kusursuzluğuyla kopuk kopuk, abuk sabuk konuşmaya itiyordu insanı. Aklıma İrlandaşapkalı Adam geldi ister istemez. Yoksa bizler, hepimiz; ona böylesine robot mu geliyorduk?

Şaşkınlığım ve kızgınlığım her ne hikmetse Bay Kurtbilgini'ni rahatlatmış, nerdeyse çözmüştü. Gözleri ışıldadı, hoş hoş gülümseyerek, "Bir hediye mi hazırlamıştınız benim için?" dedi. "Çok sağolun, gerçekten çok sağolun."

Gözleriyle bile gülebiliyordu işte. Yoksa bu zırh kendini korumaya almış bir meleğe mi aitti? Şüpheci tabiatım içkiyle depreşir, öküzün altında buzağı, samanlıkta pırlanta, robotların içinde kalbi kırık melekler arardı.

"Size herhangi bir konuda yardımcı olabilir miyim acaba?" derken sesi canlı ve sevgi doluydu. "Mösyö Ja-

cob'un söylediğine göre haberci çocuk cinayetleriyle ilgileniyormuşsunuz."

"Karınca kararınca," dedim. "Haberci çocuklar konusunda öyle az şey biliyorum ki. Bu konuda biraz aydınlatabilirseniz beni, iyi olur doğrusu."

"Bildiğiniz ya da bilmediğiniz gibi," deyip genzini temizledi. "Haberci çocuklar genetik mühendisliğinin birer harikasıdırlar."

"Nasıl!" diye haykırmışım. "Genetik mühendisliğinin mi?"

"Kuşkusuz," dedi. "Hepsinin nerdeyse bir örnek olması, yalnızca üniformalarıyla değil tabii ki, halleri, tavırları, yürüyüşleri, duruşları, saç, ten ve göz renkleri, gamzeleri; her şeyleriyle birbirlerinin aynı olmaları düşündürmedi mi hiç sizi?"

"İnanır mısınız," dedim, "dün bir rüya görünceye kadar bu konuyu hiç mi hiç düşünmemiştim. Haberci çocuklar hep oradadırlar... Nasıl desem, posta direkleri gibi. Direklerin birbirinin aynı olup olmadığını düşünür müsünüz hiç?"

"Ama onlar insan," dedi Bay Kurtbilgini. "Ve birbiri ardınca öldürülüyorlar." Sesi çatallaşarak, "Geçen ay birinin cesedini görmek zorunda kaldım," dedi. "Boğazında pençe izleri bulunduğu için incelemem istendi. O güzelim, küçücük bedeni bir kaldırımda cansız yatarken görmek! İnanın, dayanılır gibi değildi."

Boğazım yırtılır gibi oldu. Hışır hışır bir sesle, "Evet, çok üzücü, çok üzücü bütün bunlar," dedim. "Lütfen, onlar hakkında bildiğiniz her şeyi bana anlatın."

"Bu şehrin en muteber beyefendilerinden alınan spermler..." deyip yutkundu, gözlerini tekrar doldurduğum bardağıma dikti.

Başım delice ağrıyor, şakaklarım bıçaklanıyor, mi-

dem amansızca yanıyordu. Yeterince içersem bütün bu ağrıları unutabilir, bu tıklayan bedenden uzaklaşabilir, bedenimle ruhum arasına arzuladığım mesafeyi koyabilirdim. "Bana aldırış etmeyin, devam edin, rica ederim," dedim. "Yalnızca bu saatlerde içiyorum."

Artık konuşurken gözlerime bakabiliyordu. Gözlüklerinin arkasına gizli hafif çekik kahverengi gözleri çoğunlukla ifadesizdi. Konuşurken sık sık yutkunuyor; ama asla teklemiyor, kusursuz üslûbuna halel getirmiyordu.

"Evet, bu en nadide beyefendilerin, en nadide spermleri alınıp depolanır ve zamanı gelince her türlü genetik hesaplamayla seçilmiş haberci çocuk annelerine enjekte edilir," diye devam etti. "Bu seçilmiş kadınlar sarışın, güzel, akıllı ve son derece özeldirler. Doğuma kadar sıkı bir kontrole tâbi tutulur, en ufak bir aksaklık olabilecekse kürtaja maruz bırakılır ve yalnızca en mükemmelleri, yani şehrimizin medar-ı iftiharı haberci çocukları doğurmalarına izin verilir. Bunca hesap ve denetime karşılık, diyelim açık kumral saçlı ya da pek güzel sayılamayacak bir bebek doğdu: Haberci çocuk anneleri -ki bunlar birer hırs küpüdürler- böyle bir kaza olduğunda ağlar, sinir krizleri geçirir ve kendilerine enjekte edilen spermlerdeki genlerle kendi gen yapılarının iyi incelenmediğini haykırır, bu çirkin hata yüzünden bir daha bu işi yapmamaya yemin bile ederler. 'Defolu' diyebileceğimiz bu çocuklar derhal ayıklanır ve şehrin kimsesiz çocuk yurtlarına yerleştirilirler. Ancak bütün bunlar sık yaşanan olaylar değildir. Biliyorsunuz, tüm şehrimizde yalnızca yetmiş-seksen tane haberci çocuk var. Kesin sayıları ve haklarında pek çok şey bilinmemektedir, bir çeşit muammadır onlar."

"Anlıyorum, Bay Kurtbilgini," dedim demesine de, böylesine bilimkurgu bir hikâyeyi anlamanın imkânı yoktu. "Şu ana kadar kaç haberci çocuğun öldürüldüğü

konusunda bir bilginiz var mı acaba?" diye sorarken dilim iyice peltekleşmişti. Bedenimle ruhumu ayıracağım derken kafamı uçurduğum, son zamanlarda başıma az gelen olaylardan değildi doğrusu.

"Şimdiye kadar altı, hatta yedi cinayetin işlendiği tahmin ediliyor," dedi. "Kesin bir şey söyleyemiyorum, ama takdir edersiniz ki haberci çocuklar epeyce nazik bir konu. Ne kadar kesinlik isterseniz, başınız o kadar belâya girebilir korkarım. Lütfen, ama lütfen çok dikkatli olun, ayrıca yardıma ihtiyaç duyduğunuz her an çağırabilirsiniz beni."

Merhametlirobotmelek! diye düşünmekten kendimi alamadım. Merhamet, üstüne çok kafa yorup bir türlü işin içinden çıkamadığım bunaltıcı konulardan biridir. Bu ciddi, şiirsiz adamın bir merhamet kumkuması olduğunu kestirmek güç değildi. Bildiğim bir şey varsa, merhamet şiiri olan insanlara pek ağır gelir, muhtaç olsalar da sunamazlar.

"Kafam karmakarışık inanın," dedim. "Ah! Dağına göre kar! Şimdi, tek dileğim bu. Nasıl çözeceğim bu işi, öylesine zorlanıyorum ki."

Artık iyice kızarmış gözlerim ve sağa sola kayan ağzımla söylediklerimin hakkını veriyordum herhalde. Bay Kurtbilginimerhametlimelek iyice duygulandı.

"Bakın," dedi, "sizi tanıyorum. Sizi tanıdığını zanneden pek çok insandan daha iyi tanıyorum sizi. Ve inanın, tam kalbimle yanınızdayım, çözseniz çözseniz siz çözebilirsiniz bu işi. Çözülmesi şart mı, yoksa şartları bizlere zorlayan bu nesnel dünyaya karşı koymak daha mı ehemmiyetli bir misyon bizler için, bu konudaki kararı ise yalnızca size bırakıyorum."

"Din adamlarıyla bilim adamlarının şaşırtıcı benzerlikleri var," dedim Bay Kurtbilgini'ne. "Uzun ve karışık

cümlelerle konuşuyorlar ve şiirsiz insanlar. Şiirleri zamanla mı tükenmiş, yoksa doğuştan şiirsiz oldukları için mi kafaları labirentleşmiş, orasını bilemiyorum. İyi yüreklisiniz bayım, ayrıca sizde oyuna yatkın bir yan da görmüyor değilim. Ama keşke bir nebze de şiir olsaydı içinizde. Keşke! Keşke!"

Gülümsedi. İyi bir gülümsemeydi gülümsemesi. Bana kendimi bağışlama hakkını tanıyan bir gülümsemeydi.

"Artık ben gitsem iyi olacak," dedi. "Öyle çok iş var ki beni bekleyen."

"Ah," dedim, "geçiminizi borsa simsarlığıyla temin etmenize çok üzüldüm. Sizin gibi kendini bilime adamış bir şahsın her allahın günü bu işlerle uğraşması!"

"Kurtlar öylesine azaldı ki," dedi. "Onurludur onlar, uzlaşmazlar. Yaşamları pahasına bile uzlaşmazlar. Oysa tilkiler! Şehrimizde on binlerce tilkinin biz hiç fark etmeden yaşadığını biliyor muydunuz? Yalnızca geceleri ortaya çıkıyorlar. Uzaktan köpek filan sanıyoruz, ama işte on binlercesi birden burnumuzun dibinde yaşıyorlar."

"Son bir sorum var, Bay Kurtbilgini," dedim. "Haberci çocuğun boğazındaki pençe izleri bir kurta mı aitti?"

"Hayır, şaşıracaksınız ama insan eliyle yapılmış bir kurt pençesi taklidiydi," dedi. "Nasıl yapılmış, anlamanın imkânı yok. Ama izlerin bir insan elinden çıktığına eminim."

Ayağa kalktı, sesi titreyerek, "Kurtlar onurludur ve dünyamızı nerdeyse terk ediyorlar," dedi. Ancak kendini çabucak toparlayıp benimle kibarca vedalaştı.

Merdivenlere doğru yürürken başının arka tarafının bir robotunki gibi dümdüz olduğunu fark ettim. İşte, diye düşündüm, kimseyi kendi onurundan daha çok sevemeyecek bir adam. Aşka düşmeyecek.

Bay Kurtbilgini gidince hemen masanın üstünde durmakta olan beyaz bir parşömen kâğıdına:

- Kurt pençesi taklidi insan elinden çıkma bir darbe. Peki, nasıl ve neden?

- Diğer beş ya da altı çocuk nasıl öldürüldü?

- Haberci çocuklar kimdir? Nerede yaşar, nasıl büyür, ne zaman ölürler (doğal olarak)?

- Kırmızı dantel eldivenli bir kadın eli var mı? Başıma o mu vurdu?

yazdım. En son olarak da

Haberci Çocuk Anneleri

yazıp altını çizdim.

Masaya kapaklanıp uyumaya başladım. Eve gidecek halim yoktu. Ne halim ne de cesaretim.

***

Camlardan giren güneş, tutulmuş vücudum, yanan midem- kapının çalınmasıyla uyandım, hepsi birden üstüme hücum ettiler. Gözlerimi oğuşturarak doğruldum, şöyle bir gerindim; kollarım güçlükle gidip geldiler. Başım, çakıl taşı doldurulmuş bir torbaydı; ağzım leş gibiydi, kurumuştu. Pancurları indirdim, her tarafım sızım sızım sızlıyordu. Dedemin, gecelerini bu masaya kapaklanıp geçirmemekte bir bildiği varmış diye düşünüyordum ki, kapı yine vuruldu. Israrlı bir ziyaretçiydi bu; ayrıca isteksiz ve kararlıydı. Ara ara durarak isteksizliğini, sonra tekrar vurarak kararlılığını gösteriyordu.

Bezgin ve boğuk bir sesle, "Girin," dedim. "Kapı açık, hep açık hep," Bardağımı viskiyle doldurup başıma dik-

tim. Güne böyle başlamışsan yapabileceğin en doğru şey buymuş gibi geliyordu bana. Ziyaretçim içeri girdi, soluma düşen koltuğa oturdu. Başım hep önümdeydi, akşamdan kalma sesimle, "Kapı açık, hep açık, hep," dedim kendi kendime.

Ziyaretçim, "Affedersiniz?" dedi.

Başımı kaldırdım; ona baktım, ona baktım, baktım.

Sarışındı. Hafif yanık bir teni, masmavi gözleri, düz ince bir burnu ve dudağının üstünde bir beni vardı. Gür sarı saçları sözümona toplanmış, ama ordan burdan kurtulan saçlar dağılmış, birbirine epeyce yakın gözlerinin yamacına kadar varmıştı. Gülümsedi. Bir gülümsemesi eksikti. Dudakları ince, dişleri diş dişti.

"Affedersiniz," dedi yeniden. Oysa güzelliği affedilir gibi değildi. Bir sigara yaktı. Elindeki sargı bezleriyle oynamaya başladı. Bezleri oraya buraya çekiştiriyor; arada bir ucundan kaldırıp yarasına bakar gibi yapıyor, tekrar sarıyor, tekrar açıyordu. Sigarasını yarısında söndürdü, birbirine yakın mavi gözlerini gözlerime dikip, "İsmim Esmé," dedi. "Haberci çocuk annesiyim ben."

Bardağımı tekrar doldurmaktan başka çarem kalmamıştı. Söyle ey okuyucu, kalmış mıydı?

"Mösyö Jacob yolladı beni," dedi. "Ayrıca evinize gitmeyip büronuzda sızıp kalmış olacağınızı tahmin etti. Mutlaka gitmemi istedi, ben de kalkıp geldim işte. Sizi uyandırdım anlaşılan. Ancak dışarı ışık sızıyordu, ayrıca saat on iki, ayrıca masanızın üstüne daha fazla kapaklanmanızın pek de bir âlemi yok bence."

Ağır ağır ve lafları uzata uzata konuşuyordu. Garip bir sesi, bozuk bir aksanı vardı. Şehrimize, okyanus ötesi bir kıtada yetişip sonradan gelmiş biri gibiydi konuşması. Söylediklerini takip edebilmek için epey zorlanmam gerekiyordu.

Çantasını açıp koca bir paket şam fıstıklı çikolata çıkardı. "Bir bardak viski alabilir miyim?" dedi. "Sizin kadar olmasa da epeyce düşkünüm bu merete. Siz de çikolataya hayır demezsiniz umarım."

"Müptelâ bir kişiliğim olduğu söylenemez," dedim. "Ama çikolataya, özellikle şam fıstıklı çikolataya epeyce düşkünüm."

Masamın üstünde duran temiz bardaklardan birini viskiyle doldurup uzattım. Tak diye içti, o garip okyanus ötesi sesiyle, "Sinirlerim harap oldu," dedi. "Evvelsi gün kofrayı bağlayayım derken elimi yaktım. Kemiğime kadar yakmışım, kafam başka yerlerdeydi işte. Ellerimi ya keserim ikide birde, ya yakarım. Nasıl derler 'accident prone' bir çift elim var, nereye koyacağımı bilemiyorum herhalde."

"Bir çift kırmızı dantel eldivenin içine koyacak birine de benzemiyorsunuz pek," dedim. Çikolatadan bir parça koparıp ağzıma attım.

Kocaman ve karmakarışık çantasının içine sargı bezsiz eliyle daldı, bir çift kırmızı dantel eldivenle çıktı. "Hepimizde var birer çift," dedi. "Yani tüm haberci çocuk annelerinde. Niye kırmızı, bilemiyorum, nefret ederim kırmızıdan. Sinirlerimi bozar nerdeyse. Ama bu eldivenleri onları ziyaret ederken giymek zorundayız. Her türlü tensel temastan tiksinirler. Ne kadar garip yollardan da olsa, bizler de anneyiz işte. Onlara dokunmak isteriz, bazen kendimizi tutamayız. Ellerimizde bu ipek eldivenler olduğu için kendilerini daha rahat hissederler. Haftada üç kez ziyaret etme hakkımız var. Üçer saatten tam dokuz saat. O dokuz saat içine eder adamın, tüm hafta boyunca başka bir şey yapacak halimiz kalmaz. Ellerinizi kesip yakmaktan başka tabii."

Gözleri yaşarmıştı Esmé'nin. Onu böyle görmek da-

yanılır gibi değildi. Limandan kalkan ilk vapurla gitmek istedim, bir de o masaya çakılıp kalmak. Karşımda o oturur konuşurken birkaç yüz yıla katlanmak. Esmé gerçekten çok güzeldi. Çok güzeldi ve çok özeldi.

"Dün gece oğlum öldürüldü," dedi. "Yani dün gece bir haberci çocuk daha öldürüldü ve onun benim doğurduklarımdan biri olduğunu tahmin ediyorum. İki haberci çocuğun annesiyim ben. Hangi haberci çocuğun hangimizin olduğunu bilmemizi istemezler pek. Bir çeşit kolektif anneliği teşvik ederler. Ama doğum tarihleri, sezgiler, şu-bu: az çok kestirebiliyoruz kendi çocuklarımızı ve tabii onlara daha başka davranıyoruz. Bu çocuk, küçük oğlumdu ve çok tatlıydı, çok çok tatlıydı. Belki bir saçmalık benimkisi, ama diğerlerinden daha duygusal, daha düşünceli gibi gelirdi bana. Bakın, haberci çocuklar öylesine mükemmel, öylesine -nasıl söylesem- korkunçturlar ki, inanamazsınız. Babaları yüzünden, yetiştirilişleri yüzünden... Hep bilim adamlarının, felsefecilerin, din adamlarının; kafalarıyla var olan adamların spermleri kullanılıyor bu iş için. Robot gibi adamlar hepsi de. Annelerin, sperm alınan kişileri bilmesi kesinlikle yasaktır. Ama ben hastanede dosyaları karıştırdım. Ölen oğlumun babası ünlü bir kurt bilgini, ama geçimini borsa simsarlığıyla temin ediyor. Öyle ruhsuz, öyle inanılmaz biri ki. Görseniz robot diyesiniz gelir."

Yeniden doldurduğum bardağını yine bir dikişte bitirdi. Hırsla çikolata yemeye başladı. Çikolata yemenin mutsuzlukla bir alakası vardı, mutlaka vardı.

"Esmé," dedim, "lütfen bilmem gereken şeyleri anlatın bana. Nasıl büyüyor bu çocuklar, nerede büyüyor, kaç çocuk var, neden var- evet, şehrimizde çok işe yaradıkları mâlum. Ama bu çocuklar kimin fikri ve neden birbiri ardınca öldürülüyorlar?"

"Tam otuz üç tane haberci çocuk var," dedi. "Dün gece oğlumla birlikte yedi haberci çocuk öldürüldü. İşte kırk çocuktan kalanların sayısı! Birbirlerine benzedikleri için ve her zaman her yerde olabildikleri için herkes onların sayısını çok daha fazla zannediyor. Yetmiş-seksen, hatta yüz tane olduklarını zannedenler bile var. On üç haberci çocuk annesinden," yutkundu, "kırk haberci çocuk." Durdu, "Aykırı bir haberci çocuk annesiyim ben," dedi. "Bu işe uygun değilim. Şehre döndüğümde anne olmak istedim. Bir sürü teste tâbi tutuldum. Zekâ testleri, kişilik testleri, sağlık testleri, genetik incelemeler. Çok uygundum, çoook. Beni seçtikleri için bin pişmanlar şimdi. Ben de o iki çocuğu doğurduğum için- hayır, pişman değilim. Başka türlü anne olamayacaktım. Hem anneyim, hem de değil. Ancak böylesini yapabilirdim."

"Neden haberci çocuk anneliği?" dedim. "Normal yollardan da anne olabilirdin." Soru sormayı kabul etmek demek dünyanın en sıkıcı, en mantık kumkuması insanı olmayı kabul etmek demekti, yüzüm kızardı.

"İyi anıların olan bir adamdan çocuk doğurmak istersin," dedi. "İyi anılar gündelik yaşamla toplanır. Gündelik yaşamın sıkıntısına tahammülüm yok benim. Yalnız yalnızlığı çekebiliyorum ben. Haberci çocuk annesi olmak iyi bir fikir gibi geldi işte. Anlayın lütfen."

Hırsla sargı bezlerini çözmeye başladı. Yarası çok büyük ve derindi, üstelik tamamen kapanmamıştı.

"Esmé," dedim, "rica etsem o bezleri eline sarar mısın? Yara görmeye dayanamam. Yara görmeye, kaza görmeye, ceset görmeye dayanamam. Yedi haberci çocuk birbiri ardınca öldürülmüş. Birisinin boğazında pençe izleri bulunmuş, ama nasıl öldürüldüğü bilinemiyor. Kim bilir, dün geceki nasıl öldürüldü, ya ondan öncekiler? Bunları düşünmek zorunda mıyım? Bu cinayetler-

den bana ne? Suni döllenmeyle yapılmış melek tasvirleri her biri; akıllı, terbiyeli ve kusursuzlar. Her cinayetin güzel bir nedeni vardır; her intiharın olduğu gibi. O kadar nedensiz, sıkıcı hayatlar sürülüyor bu şehirde. Kimse kalkıp bunları 'çözmemi' filan istemiyor benden. Bu kadar bedbin, bu kadar sıkıcı hayatlara nasıl dayandıklarını sorgulamamı talep etmiyorlar. Ama işte, yedi cinayeti: haberci çocuk cinayetlerini aydınlatmakla mükellefim. Kimi zaman ayakkabılarımı bağlamak bile ağır gelir bana. Ve şimdi, bu şehirde şimdiye kadar olmuş belki en güzel olayları durdurmam isteniyor. Sen de lütfen, bir daha bezlerini açma."

Birbirine yakın gözleri kocaman açılmıştı Esmé'nin. "Özür dilerim," dedi. "Yaralarıma bakmayı severim ben. Ama seni rahatsız ediyorsa... Bak ne güzel sardım, bir daha da: yani bürondan gidinceye kadar da açmayacağım."

Tatlı tatlı gülümsedi. Gülüşünü görüp de çözülmemenin imkânı yoktu, ben de gülümsedim ister istemez.

"Bak, şimdi sorularını cevaplayayım," dedi. "Belki bir yardımı dokunur sana. Ayyy, neydi onlar? Ne sormuştun bana?"

"Nerde yetişirler?" dedim.

"Haberci çocuk evlerinde," dedi. "İki yaşına kadar laboratuvar gibi bir yerde büyütülürler. Sonra alınır ve bu evlere getirilirler. Beş-altı evleri var, yanılmıyorsam. Aynı avlu içinde birbirine bitişik evler. İki yaşına kadar laboratuvarda nadide bir çiçek gibi ya da kavanozda bir beyin gibi ne bileyim, orada kimseyi görmeden büyütülürler. Daha sonra kendi evlerinde birbirlerini yetiştirirler bir çeşit. Daha yaşlıları daha küçüklerine yol yordam gösterir, haberci çocukluk sanatının inceliklerini öğretirler demek istediğim. Orada anneleriyle de görüşmeye başlarlar, ona da ne görüşme denirse! Sizlerle görüştük-

lerinden daha sıkı görüştüklerini zannetme bizimle. Tüm anneler, aynı saatlerde gelip aynı saatlerde gitmek zorundayızdır. Gizli dünyalarını hiç bilemeyiz. Onlara bir şeyler öğretmemiz filan da mümkün değil. İki yaşına kadar okuma yazmayı, öğrenmiş, bırak okuma yazmayı bizlerin yirmi-yirmi beş yaşına kadar öğrenmek için didindiğimiz ne varsa klasik eğitim adına, hepsini öğrenmiş olurlar. Kendi yaşama biçimlerini ise diğer haberci çocuklardan öğrendiklerinden ve bizi yadırgayıp nerdeyse tiksindiklerinden, katlanmak zorunda oldukları sıkıntılarız yalnızca. Öyle soğuk, öyle mesafelidirler ki... İnan, bazen insanın içinden onları boğası gelir."

Bu laftan sonra durup kahkahayı bastı. "Katil: anne!" dedi. "Neyse, oğlumu ben öldürmedim. Diğerlerini de. Sen de bu kadar kolay çözülecek cinayetlerle uğraşmak istemezdin sanırım. Hem hoş yanları da var bu ucubelerin," deyip uzun uzun güldü yine. "O gizli yanları var ya, bazen dışarı sızıyor bir şeyler. Yoksa bunlar çok başka, çok duygusallar da ondan mı gizliyorlar kendilerini diye düşünmeden edemiyorsun. Ne okurlar, ne dinlerler, ne yaparlar o korkunç hastane/hapishane gibi evlerde- hiç bilemiyorsun. Ha, bildiğim bir şu var; habire yıkanıyorlar, kola, ütü yapıp çamaşır yıkıyorlar, buram buram sabun kokuyorlar ve Mahler dinliyorlar. Bir gün inadına erken gittim ziyarete. Avlunun girişindeki bekçi uyuyakalmış. Evlerin birinde Mahler çalıyordu. Sonra birisi gördü beni ve tısss. Yine sessizlik. Hastane sessizliği."

Esmé durdu ve on beşinci sigarasını yaktı. Tam sayıyı bilemiyorum ama kül tablası silme dolmuştu. Sigaraları yakıyor, iki-üç nefes çekip unutuyor, yeni bir tane yakıp yarısında söndürüyordu. Sigaralarla oynamadığı zamanlardaysa saçlarını eliyle itiyor, arkasına sıkıştırıyor, önüne düşünce tekrar itiyor, çekiyor; elleri hiç ama

hiç boş durmuyordu.

"Sana şans getirecek bir şeyler vermek isterim," dedim Esmé'ye. Oysa apaçık ki şansa değil, huzura ihtiyacı vardı. Ama insanların ihtiyaçlarının adını koymak her zaman çok çirkin gelir kulağıma. Kalkıp askılığa doğru yürüdüm, dedemin trençkotunun cebinden anahtarlığı çıkarıp anahtarlarından ayırdım. Yanından geçerken önüne bırakıverdim. Hemen eline aldı.

"Vowwww!" dedi, okyanus ötesi sesiyle. "Gözleri Murugan'ın, gözleri Murugan'ın, gözleri..."

O an bir kiraz ağacından düşüp boynumu kıracağım aklıma gelirdi de, Esmé'nin Murugan'ı tanıyacağı aklıma gelmezdi.

"Hindistan'da doğdum, yedi yaşına kadar orada yaşadım ben," dedi. "Doktoramı da Hint tanrıları üstüne yaptım. Sen de bunu anahtarlık yaparsın." Saçlarının arasından kocaman bir küpe çıkarıp uzattı. Gümüş bir Pegasus'tu bu ve çok güzeldi.

"Eski sinema dergisinden geçilmiyor büron," dedi. "Ama şu var ya: kapağında Humphrey Bogart olanı, onu bana verir misin? Benim için dünya bir yana, Bogart bir yana."

"Memnuniyetle," dedim. "Ayrıca, yeni tanıştığım biri var. Alıp götürürsen o dergiyi, kafasını daha fazla bozmasına da engel olmuş oluruz. Lauren Bacall'a âşık, üstelik Bogart'a benzemediği için pek dertleniyor. Son ve ilk gelişinde bir şişeyi devirdik birlikte."

Esmé sarsıla sarsıla güldü. Viski yapacağını yapmış, ikimizi de iyi etmişti işte!

Birden durulup, "Ben gideyim artık," dedi. "Oğlum olup olmadığından tam da emin olmadığım oğlumun, pardon - yani haberci çocuğun, cenazesi var. Tüm anneler; gözyaşlarımız, dik sırtlarımız ve siyah elbiselerimiz-

le hazır ve nazır olmalıyız törende. Haberci çocuk cesetlerini özel bir fırında yakıyorlar. Olur a, biri kalkar gider, inceler, keser biçer ve bu mükemmel yaratıklarla ilgili bir şeyler keşfeder." Güler gibi oldu, sonra hıçkırmaya başladı. "İnan, öbürlerinden daha tatlıydı, inceydi," dedi. "Bir keresinde, bana gizlice bahçelerinden kopardığı bir çiçek vermişti. Saklamadım tabii. Her şeyi atarım, anı filan tutamam. Bir kitabın arasında kurutsaydım, kurutsaydım keşke."

Son bir sigara yaktı. "Aman sen de," dedi. "Saklasaydım bugün yakardım. Anı biriktirmeye dayanamam."

Kalktı, kapıya varınca dönüp bana baktı: "Kendine iyi bak," dedi. "Murugan ve Bogart için teşekkürler, hem ikisi de aynı kişiydi."

Kapıyı çekti, gitti. Eve gitsem diye düşündüm. Gitsem ve bir yıkansam.

***

Evde, kırlangıç balığı çorbası, patates salatası, ayva tatlısı ve beni bekleyen iyi bir havadis vardı: Annem sayfiyeye gitmiş.

"Dün siz gelmeyince çok merak ettik efendim," dedi Wang Yu, "çoook." Wang Yu'nun kraliyet çoğulu annem ve kendisinden oluşurdu.

"Değerli anneniz, ah nerelerde kaldı bu çocuk diye yiyip bitirdi kendini. Bana kesinkes talimat verdi: 'Kırlangıç çorbasını mutlaka onun için sakla, Wang Yu,' dedi. Ben de ona, 'Tabii efendim,' dedim. 'Kırlangıç çorbasını onun için pişirdiğinizi bilmez miyim!"

"Evet, Wang Yu," dedim. "Talimat almak ve uymakta üstüne yoktur. Söylesene, dedem seni bulmak için çok

mu uğraştı? Eminim, tüm Maharaştra eyaletinde bir benzerin yoktur."

"Wang Yu bu konuda konuşmaktan hoşlanmaz," dedi Wang Yu. Suratının tüm kepenklerini indirip bana arkasını döndü, bitmeyen mutfak meşgalelerinin içine dalıp gidiverdi.

Sahi, dedem niye kalkıp Wang Yu'yu Bombay'dan getirmişti? Adı niye Wang Yu'ydu? Hem konu ondan açılınca bu ketumluğa, bu surat asmalara ne demeliydi?

Bırakın, hayat cılız bir dere gibi önünüzden aksın gitsin. Bir kurcalamaya kalkarsanız arkası gelmez. Üstünüze üstünüze gelir bütün sular. Ya boğulur gidersiniz, ya da açık denizlerde açarsınız gözlerinizi. Açık denizler zordur, üstelik dönüşü yoktur.

"Wang Yu," dedim. "Çok yorgunum. Bir banyo yapıp yatmak istiyorum. Mümkünse, hiçbir şey için uyandırma beni. Yarın sabaha kadar uyumak istiyorum."

"Tabii, efendim," dedi Wang Yu. "Siz nasıl isterseniz."

Ancak başıma gelecekleri sizler de tahmin etmişsinizdir. Artık çalan kapılarla uyanmak benim karmam olmuştu. Bir-iki saat uyumuştum ki, Wang Yu, "Efendim, affedersiniz efendim," diye kapıya vurdu. Sonra da kapımı usulca aralayıp, "Aşağıda sizi bekleyen bir haberci çocuk var," dedi. "Ne dediysem gönderemedim, mutlaka size verilmesi gereken bir haber getirmiş."

"Peki, Wang Yu," dedim. "Sen onu oturma odasına buyur et. Giyinip hemen geliyorum."

Aşağıya indiğimde onu, narin bedeniyle odadaki berjerlerden birine ilişmiş, otururken gördüm. Gözleri çok acılı ve çok uzaklarda gibiydi, dalmış gitmişti. Çok sessiz hareket ederim, içeri girdiğimi fark bile etmemişti. İşte küçücük bir beden, kusursuz bir yüz, diye düşündüm. Haberci çocukların yaşlarını kestirmenin imkânı yoktur,

altı ya da yirmi altı yaşında da olsalar hep aynı yaşlarda gözükürler. Genetik mühendisliğinin harika çocuklarıdır onlar; büyümez, buruşmaz, kırışmazlar. Her nedense orada beni bekleyenin yaşlılardan biri olduğunu hissettim. Kim bilir, belki de içlerinden en yaşlısı, otuzuna merdiven dayayanıydı. Sekiz-on yıl önce gazeteler, haberci çocuk haberleriyle çalkalanmış, yirmi yaşlarında iki haberci çocuğun art arda enfarktüs geçirip ölmeleri üzerine yer yerinden oynamıştı. Onları asla büyütmemek, hep çocuk görünümünde kalmalarını sağlamak için yapılan iğnelerin bu ölümlere neden olduğu yazılmış çizilmiş, varlık nedenleri tartışma konusu edilmiş, sonra ortalık yine her zaman olduğu gibi dinmişti. Ama ta o zamandan bilinen bir şey vardı: haberci çocuklar taş çatlasa otuz, bilemedin otuz beşine kadar yaşayabilirler. Bu suni döllenme eseri, suni yaratıkların daha uzun yaşayabilmesi imkânsız gibiydi. Şimdilerde, en büyükleri otuzuna girmek üzere olsa gerekti. İşte, belki de şu koltukta oturanı ve gözleriyle yaşını ele vereni oydu. Heyecandan ürperdim.

"İyi akşamlar haberci çocuk," dedim. "Bana vermek istediğin bir haber varmış."

"Evet efendim," demesine kalmadı, kendini toparladı. Berrak, mavi gözlerine her zamanki boş, kaygısız ifadeyi, haberci çocuk ifadesini yerleştiriverdi.

"Mösyö Jacob size bu notu iletmemi istedi, çok önemliymiş. Uşağınız uyuduğunuzu söyledi; ancak ısrar etmek zorunda kaldım. Beni bağışlarsınız umarım."

"Çok rica ederim haberci çocuk," dedim. "Ayrıca geldiğin pek iyi oldu. Sana haberci çocuklar hakkında birkaç soru sormak isterim, doğrusu."

"Şehir Kütüphanesi -'H' harfi,' dedi. "Dilerseniz, kütüphanenin yerini tarif edebilirim. Alfabeyi ise bildiğini-

zi umuyorum. 'Haberci Çocuk' maddesini açarsanız hakkımızda bilmek istediğiniz her şeyi öğrenebilirsiniz, kim bilir belki de daha fazlasını."

Sesi buzzz gibiydi. Afalladım. Daha doğrusu neye uğradığımı şaşırdım. Esmé'nin söylediği bu olsa gerekti. Bu bilgelik abideleriyle dokuz saat değil, dokuz dakika bile içine ederdi adamın.

"İyi akşamlar efendim," dedi.

"İyi akşamlar haberci çocuk," dedim.

Bu şehirde haberci çocuk cinayetleriyle ilgilendiğimi bilmeyen yoktu. Yoksa bu hırçın tavır, bu tiksinme hali onların işlerine burnunu sokan birine gösterdikleri standart bir tepki miydi? Aklım tiksinme lafına takıldı; Esmé de kullanmıştı bu lafı. Açıp haberci çocuğun getirdiği notu okudum.

Yeşil bir mürekkep ve Mösyö Jacob'un titrek, yaşlılık benekleriyle bezeli eliyle yazılmış not,

> *"Aziz Dostum,"* diye başlıyordu.
>
> *"Dün gece öldürülen haberci çocukla ilgili bir şey öğrendim ki... Hemen, ama hemen dükkânıma geliniz. Ayrıca daha konuşmamız gereken pek çok şey var; tüm bilmek istedikleriniz! Size bu notu getiren haberci çocuğa dikkat. Bir-iki soru soruverin isterseniz. Şehir Kütüphanesi nerede mi, tarif ediveririm. "H" harfi "G"den sonra, "I"dan öncedir. Ha, ha, ha! Latife bir yana, dükkânı kapamadan yetişiniz.*
>
> *Daima sizinle,*
>
> *Jacob"* diye bitiyordu.

Delirecek gibi oldum. Jacob'un panayırında bir kuklaydım sanki. Çat kapı gelenleri o yolluyor, başıma gelen

ve gelecekleri biliyor, dahası o an zihnimi kurcalayan konuları anında teşhis edip çaresini sunuyordu. Şimdi oturup at terbiyecisi biyografimi okumak yerine, bu saçma sapan cinayetlerle uğraşıyorsam, bunun müsebbibi Jacob'tu, Jacob'tu, Jacob'tu. Bu fikirlerle kaynaya kaynaya sokakları delice geçip Jacob'un ördek yeşili tahta kapılı dükkânına vardım. Kapıda, tabii ki "*Moi aussi*" yazıyordu.

"Aman efendim, aman, aman, aman!" diye bir karşılayışı vardı ki beni, gören de yedi yıllık bir dünya seyahatinden çat kapı döndüm sanır.

"Mösyö Jacob," dedim suratım beş karış asık, "o şirin haberci çocuğu özellikle mi seçtiniz, yoksa her biri böylesine cana yakın mıdır yavrucakların?"

"Bu ana kadar düşündünüz mü?" dedi Jacob. "Bu ana kadar nasıldırlar, nerede yaşarlar, nasıl büyürler, nasıl ölürler diye düşündünüz mü? Haberci çocuk oraya, haberci çocuk buraya. Çok zeki, seçkin ve kusursuz olduklarını biliyoruz hepimiz. Her zaman her yerde olabildiklerini de. Zengin şehrimizin bizlere sunduğu harikulâde birer lüks onlar. Ama makine değiller, gözümün içi. Şöyle ya da böyle insan onlar."

"Bilmiyorum, Mösyö Jacob," dedim. "Artık ne düşüneceğimi bilemiyorum. Çok işimize yaradıkları mâlum. Ayrıca, zenginliğimizin, gelişmişliğimizin, genleri istediğimiz gibi yoğurup oynayabilirliğimizin sembolü oldukları da. Ama yine de, niye yaratılmış bu çocuklar? Çok hainçe bir kobay projesi değil mi bu?"

"Kim bilir," dedi Jacob, "belki onlar da bu soruyu soruyorlardır, kim bilir. Bakın, hem bu kadar basit görmeyin olayları. Yüksek bir bina düşünün. Daha en alt katlarında dolaşıyorsunuz binanın, çatısına çıkıp baktığınızda göreceksiniz her şeyi. Şehir Meclisi'ni, anneleri, haberci çocukları- her şeyi o zaman göreceksiniz."

"Ha, anne dediniz de, aklıma geldi," dedim. "Hoş, pek aklımdan çıktığı da yok ya! Esmé'yi yolladığınız için teşekkür ederim. Onunla konuşmamın çok yararı oldu. Ayrıca, ömrümde gördüğüm en güzel kadın."

"Esmé mi?" dedi Jacob. "Kim Esmé?"

"Canım, haberci çocuk annesi işte," dedim. "Siz yollamışsınız, daha bu sabah. Sarışın, çok güzel bir kadın."

"Tüm haberci çocuk anneleri sarışın ve 'çoook' güzeldirler," dedi Jacob ters bir tavırla. "Esmé, Mesmé yollamadım ben. Dükkânıma uğrayan abuk sabuk bir adam var. Çok ısrar etti sizinle tanışmak için. Bir onu yolladım, bir de -neydi o adamın adı- hani biyografinizi almıştı da, dünyayı zindan etmiştiniz bana, kurt bilgini işte, onu yolladım."

"Mösyö Jacob," dedim, "ne diyorsunuz, Esmé'yi siz yollamadınız mı?"

"Haaayır efendim," deyip bir kahkaha patlattı Jacob. "Düpedüz yalan söylemiş size."

Bir anda kırmızı dantel eldivenler, Esmé'nin söyledikleri, gördüğüm rüya beynime hücum ediverdi. Neden kadınlara daha çabuk, daha kolay kanarız? Daha açıkta, daha kırılgan oldukları için, samimi ve sıcak göründükleri için, çabucak senli benli olup ruhumuza nüfuz ettikleri için mi? Esmé'ye kanmıştım, kanmıştım Esmé'ye, Esmé'ye.

"Boşverin canım," dedi Jacob. "Çözersiniz siz o işi. Siz asıl benim anlatacaklarımı dinleyin. Dün geceki haberci çocuk nasıl öldürülmüş, bilin bakalım! İpucu: *'Hamlet'*."

"Lütfen, Mösyö Jacob," dedim. "Önce haberci çocuk bozdu sinirlerimi, sonra Esmé. Nereden bileyim nasıl öldürüldüğünü? Yoksa Hamlet'in babası gibi kulağına zehir mi akıtılmış?"

"Evet, aynen!" deyip ellerini çırptı Jacob. "Aynen öyle olmuş. Şimdi insan ister istemez şöyle düşünüyor; ilim irfan sahibi bir katil söz konusu. Edebi biri üstüne üstlük. Daha önceki çocuğun boynundaki kurt pençesi izleri... Ya, ona ne diyeceksiniz?"

"*'Kırmızı Başlıklı Kız'* diyeceğim, ne diyeyim," dedim sert bir tavırla. "Peki, *Jul Caesar*'dan ne haber? Arkadan bıçaklanarak öldürüleni yok mu?"

"Var," dedi Jacob, gözleri parlayarak. "Var, dostum. Birinin arkasında da baştan aşağı bıçak izleri bulunmuştu. Ama bu sonuncusu, nefis doğrusu. *Hamlet,* en sevdiğim oyunlardan biridir. Bence gençliğe dair bir oyundur *Hamlet,* bir gençlik klasiğidir. Herkese ve her şeye duyduğu nefretle, şüpheyle, kinle gerçek bir genç adamdır Hamlet. Çevresindeki her şeyden, en başta da Ophelia'dan tiksinir. Her şey zayıftır onun gözünde, yetersizdir, güvenilmezdir. O harikulâde hırçınlıklar; kendini, rüyalarını delice sorgulamalar! Ah o anneye, amcaya, Polonius'a, Ophelia'ya edilen hakaretler! Ah o hakaretler, kat kat, iki-üç anlamı birden olan hakaretler!"

"Mösyö Jacob," dedim sabırsızlıkla, "bana söylemek istediğiniz başka şeyler varsa, söyleyin çok rica ederim. Sonra da müsaadenizi rica edeyim. Yapmam gereken işler var."

"Söyleyeceğimi söyledim ben, hatta fazlasını söyledim," deyip sarsıla sarsıla güldü ihtiyar keçi. Zevkten dört köşeydi besbelli! Edebiyata, hele *Hamlet*'e düşkün bir katil namzedi gününü gün etmişti Jacob'un.

Birden durulup, "Haberci çocuklara karşı önyargılı olmayın," dedi. "Çok değerli, çok iyi insanlardır her biri."

Mösyö Jacob onlardan "insan" diye söz ediyordu. Bay Kurtbilgini de, "Ama onlar insan," demişti. Sahi neydi, kimdi onlar?

"İyi akşamlar, Mösyö Jacob," dedim. "*Hamlet* üstüne zihnimde yepyeni kapılar açtınız, tabii cinayetlerin faili üstüne de."

"İyi akşamlar," dedi. "Aman, atkınızı boynunuza sıkıca sarın, hava iyice serinledi."

Eve döner dönmez, odamın ortasında duran yuvarlak maun masanın iskemlelerinden birine oturup hemen oracıkta duran beyaz bir parşömen kâğıdına:

"Değerli Bay Kurtbilgini," yazdım.

"Bu şehrin en muteber beyefendilerinden alınan, en nadide spermlerden bir tüpün de tarafınızdan doldurulmuş olduğunu öğrenmek, doğrusu epeyce şaşırtıcı oldu benim için. Böylesi insanlık dışı bir projeye katkıda bulunmanız, bırakınız katkıyı yaratıcı olarak katılmanız, açıklanır gibi değil. Anlaşılan, şartları bizlere zorlayan bu 'nesnel' dünyaya karşı koymaktan epeydir vazgeçmişsiniz.

Mösyö Jacob'un dükkânında, bu işlere bulaştığım ilk gün kafama düşen Kurtlar ve Ekolojik Baskı Altında Değişen Çiftleşme Davranışları *adlı kitabı, işinize yarayacağını umarak size yolluyorum. Yalnızca ilgi nesnelerinizin değil, sizin de epeyce değişmiş çiftleşme davranışlarınızı yargılama konusundaki kararı ise kuşkusuz yalnızca size bırakıyorum.*

Saygılarımla."

İmzamı attım, bir zarfa yerleştirip Wang Yu'yu çağırdım. "Hemen geceleri de açık olan özel ulak merkezlerinden birini ara," dedim.

"Olur efendim," dedi. Dimdik sırtıyla çıktı, gitti.

On dakika geçmiş geçmemişti ki, Wang Yu bir haber-

ci çocuğu odamdan içeri buyur etti.

"İyi geceler haberci çocuk," dedim.

"İyi geceler efendim," dedi.

Tüm haberci çocukların ses tonları, konuşma tarzları birbirinin aynıdır; ama sanki bu haberci çocuğun sesinde cıvıl cıvıl bir şeyler vardı. Bu çok küçük diye düşündüm, belki de henüz altı-yedi yaşlarında. Ya haberci çocuklarla ilgili sezgilerim onlara fazlasıyla yöneldiğinden gelişiyordu, ya da düpedüz saçmalıyordum.

"Sevgili haberci çocuk," dedim, bu "sevgili" lafı da nerden çıktı diye kendime şaşarak. "Bu mektupla kitabı şehrimizin ünlü kurt bilginine götüreceksin. Adını bilmiyorum, ama kendisine sıkça 'Bay Kurtbilgini' diye hitap ediliyor. Geçimini temin için şimdilerde borsa simsarlığı yapıyormuş."

"Tabii efendim," dedi haberci çocuk.

"Bir de sözlü haber yollamak istiyorum birine. Adı Esmé, bilmem tanıyor musun?"

"Evet efendim," dedi haberci çocuk. "Haberci çocuk annelerinden biridir."

"Senin annelerinden biri yani," dedim kendimi tutamayıp.

"Tam otuz dört tane annemiz var," dedi. "Üstelik aynı avlu içinde tam dokuz ev var yaşadığımız. Esmé benim yaşadığım evden çok, üç ve dört numaralı evleri ziyaret eder. Onun için uzaktan tanıyorum onu diyebilirim, efendim."

"Otuz dört anne mi!" dedim. "Peki, söylemende bir sakınca yoksa -şehrimizde kaç haberci çocuk var, öğrenebilir miyim?

"Tabii efendim," dedi. "Şehir Kütüphanesi'nde 'H' harfinde yazıyor tüm bunlar. Bugün size uğrayan Nikolay, şey, haberci çocuk da söylemiş bunu size. Toplam yetmiş haberci çocuğuz. Sizin de bildiğiniz gibi, yedi ha-

berci çocuk öldürüldü bugüne kadar. İşte, yetmiş yedi haberci çocuktan kalanların sayısı."

"Yetmiş haberci çocuk mu," dedim hırsla, "otuz dört anne mi?"

"Evet, yalnız annelerden üçü haberci çocuk anneliğini bırakıp normal yollardan da anne oldular. Şimdi mesut yuvalarında kendi çocuklarını yetiştirmekle meşguller. Dolayısıyla, profesyonel olarak haberci çocuk anneliği yapan annelerin tam sayısı otuz birdir, efendim. Şehir Kütüphanesi'nde de..."

"Evet, haberci çocuk," dedim, "Eminim, Şehir Kütüphanesi'nde 'H' harfinde de yazıyordur tüm bunlar."

Yalan söylemişti bana. Sayılar hakkında, Jacob hakkında. Ben de yutmuştum tüm bunları. Aptal bir sazan balığı gibi yutmuştum.

Sesim hınçla çınlayarak, "Hemen Esmé'ye gidip yarın büroma gelmesini söyler misin?" dedim. "Daha sonra da Bay Kurtbilgini'nin mektubuyla kitabını teslim edersin."

"Tabii efendim," derken gözleri mi parlıyordu muzip muzip; bana mı öyle gelmişti?

"Bir de Şehir Kütüphanesi'nde yazılı olduğunu umarak, şunu sormak istiyorum sana: En büyüğünüz kaç yaşında?"

"En yaşlımız geçenlerde otuzuna bastı, efendim," dedi. "Dokuz yıl önce en yaşlılarımız olan iki haberci çocuk yirmi iki, yirmi üç yaşlarında enfarktüs geçirerek ölmüşlerdi. Onlar dışında doğal olarak ölenimiz yok henüz. Sanırım bir sonraki sorunuz bu olacaktı efendim."

"Evet, haberci çocuk," dedim, "bu olacaktı. Peki, bugün bana gelen, Mösyö Jacob'tan haber getiren haberci çocuk. En büyüğünüz o mu?"

Durdu, yutkundu, "Evet efendim," deyiverdi. "En yaşlımız odur."

"Teşekkür ederim, sevgili haberci çocuk," dedim. "Bu bilgiler için çok teşekkür ederim."

"İyi geceler efendim," dedi.

"İyi geceler," dedim.

Kapıya doğru yürüdü, tam çıkıyordu ki, "Haberci çocuk," diye seslendim. "Haberci çocuk, çorabının arkasına bir damla çamur sıçramış."

Döndü, çorabının arkasına baktı. Dalgın, umursamaz bir ifadeyle, "Yaaa, öyle mi," dedi. Kapıyı usulcacık çekip odadan çıktı, gitti.

Bambaşka bir haberci çocuk, diye düşündüm. Ponponlu çoraplarının arkasına çamur bile sıçratmış. Olacak iş değildi. Ya Esmé'nin yalanları; olacak iş miydi?

***

Ertesi sabah erkenden uyanıp güzel bir kahvaltı ettim. O gün, kesinkes içki içmemek, gelen giden olursa onlarla kısaca görüşmek ve beynimi dört nala sürerek bu çetrefil hikâyeleri çözmek niyetindeydim. Zinde adımlarla şehrin dolambaçlı sokaklarını geçip büroya vardım. Dedemin meşe masasının üstünde hâlâ Esmé'nin ve benim bardaklarımız duruyordu. Bardağını elime alıp baktım; ince dudaklarına sürdüğü rujun izleri cinlerimi tepeme çıkardı. Bana düpedüz yalan söylemişti- hem niçin yalan söylemişti, niçin?

"Sen de bu kadar kolay çözülecek cinayetlerle uğraşmak istemezdin." Kolay çözülecek cinayetlerle uğraşmak istemezdin! Kahkahaları kulaklarımda çınladı. Okyanus ötesinden şehrimize dönmesi. Hindistan'da geçen çocukluğu. Haberci çocuk anneliğine sıvanması. Hint tanrıları üstüne doktora. Elindeki derin yanık. Birbi-

rine yakın gözleri. Şam fıstıklı çikolata. Biraz yatışsam iyi olacaktı, bardağımı doldurup kafama diktim.

Üçüncü bardağımı doldurdum, boşalan şişeyi masanın çaprazındaki çöp sepetine attım. Bu, dedemden kalan son şişeydi. Vakit sanırım öğleyi geçmişti. Viskisiz ve kitapsız, artık iyice içimi karartmaya başlayan, pancurları çekik bu büroda ne yapacaktım ki ben? Gelmemişti Esmé; gelmeyecekti de. Besbelli, çağrılı olduğu yere çağrılı olduğu zamanda gitmeyen kadınlardandı. Ansızın gelenlerdendi, siz artık şişmiş yüreğinizle beklemekten vazgeçmişken. Güvenilmezliği insanın sinirlerini tel tel edenlerdendi. Unutkanlardandı Esmé. Ne güçlü bir kaledir unutkanlık, ne dehşetli bir zırhtır! Orada, onu düşünerek otururken haset ve hınç içinde, bir kez daha unutabilenlerden nefret ettim. Unutabilenler ve geç kalanlardan.

Kapı gümbür gümbür vurulmaya başlayınca nerdeyse bir ferahlık kapladı içimi. Akşamı kendimi yiyip bitirerek etmek yerine İrlandaşapkalı Adam'la geçirmek daha hoş, daha rahatlatıcıydı kuşkusuz. Bir yandan kapıya şiddetle vuruyor, bir yandan da, "Açınız, açınız lütfen!" diye bağırıyordu. Sesini bastırabilmek için, "Kapı açık bayım," diye bağırdım. "Hep açık, hep!"

Apar topar içeri daldı. Elinde tuttuğu Johnnie Walker Black Label şişesini, avdan dönen mağrur bir avcının kulaklarından tuttuğu tavşanı ileri geri sallayarak göstermesini andıran bir edayla sallıyor, bir yandan da, "Nasıl ama, nasıl, seversiniz, se-se-seversiniz değil mi?" diyordu.

"Evet bayım," dedim, "üstüne bastınız. Johnnie Walker Black Label her kendini bilen insan gibi benim de tercihimdir ve elimde gördüğünüz bardak, bu odadaki viskilerin en sonuncusunun en dibiyle doldurulmuş vaziyettedir. Sağolun, varolun."

İçkinin marifetleri arasında, kimi zaman insanı fevkalade avamlaştırmak da sayılabilir. Cevabımı okuyunca, sizler de bu kanıya kapılmışsınızdır sanırım.

Kendi boşalan bardağımı ve onun mavi bardağını silme doldurdum, karşılıklı içmeye başladık. Ceketinin iç cebinden vesikalık bir fotoğraf çıkarıp önüme doğru uzattı. Lauren Bacall'dı bu. Onun bir fotoğrafını, hem de vesikalık bir fotoğrafını bulmak, takdir edersiniz ki kolay iş değildir.

"Pes doğrusu," dedim. "Onun için yapmayacağınız yok. Zor olmadı mı vesikalık fotoğrafını bulmanız?"

"Söz konusu o olunca," dedi gözlerini kırpıştıra kırpıştıra, "bağlarım kopuveriyor gündelik hayatla. Tık diye kopuveriyor. Zor mu kolay mı, uzun mu kısa mı, fark etmiyorum artık. Aşk budur işte! Sizi bu sı-sı-sıkıcı hayattan üüüp diye koparıp alır."

"Humphrey Bogart'a düşkün bir kadınla tanıştım," dedim. "Üstelik yalancının teki."

"Aman ha!" diye bağırıp sarsıla sarsıla gülmeye başladı. "Siz-siz-siz olun, Bogart'a düşkün kadınlar- kadınlardan uzak durun!" Lafını güçlükle bitirdi, o kadar çok gülüp sarsılıyordu ki koltuğundan düşecek gibi oldu.

"Neşenize diyecek yok," dedim, neşenin bu kadarı da çekilmez artık, diye düşünerek.

Birden durulur gibi oldu: "Bogart'a düşkün kadınlar güvenilmez kadınlardır," dedi. "Bilimsel olarak ispatlanmıştır bu."

"Nasıl?" dedim. "Bilimsel olarak mı?"

"Ben-ben böyle düşünüyorum yani," deyip öyle bir gülmeye başladı ki ağzından çıkan tükürükler masanın yarısına kadar sıçradı.

Zevzekliğin bu kadarı da fazlaydı! Doğrusu ona katlanacak halim kalmamıştı. Bardağımı tazeledim. O anda,

kapı son derece usturuplu bir şekilde ne uzun ne kısa, eşit aralıklarla tam üç kez vuruldu.

"Kapı açık, Bay Kurtbilgini," diye seslendim. "Hep açık."

İçeri girdi. Beni ve İrlandaşapkalı Adam'ı başıyla kibarca selamlayıp onun karşısındaki koltuğa oturdu. Kat kat kesilmiş kumral gür saçları epeyce uzundu, kaşlarının üstüne kadar iniyordu. Bu haliyle kafası kocaman bir enginara benziyordu. Bu adamın iyi bir berbere ihtiyacı var, diye düşündüm. Hem güzel yüzü iyice ortaya çıksa fena mı olurdu?

Elinde tuttuğu, oldukça pahalı olduğu pek anlaşılır deri çantayı dizlerinin üstüne koydu, sapıyla oynamaya başladı. Sapı ileri geri itiyor, arada bir diliyle üst dudağını yalıyordu. Gözlerimi teğet geçip şakaklarıma bakarak teklemeyen sesi ve kusursuz diksiyonuyla konuşmaya başladı.

"Dün gece yolladığınız kitabı ve mektubu aldım," dedi. "Teşekkür ederim, öncelikle teşekkür ederim, sonra da dostça ikaz etmek isterim sizi; bir konuyu tüm boyutlarıyla idrak etmeden karara varmaya, hatta işi suçlayıcı bir tavra vardırmaya karşı ciddi olarak ikaz etmek isterim."

Bu tumturaklı cümleyi tamamlamıştı ki İrlandaşapkalı Adam bastı kahkahayı. Öyle bir gülüyor, göbeğini tuta tuta kendini öyle bir oradan oraya atıyordu ki, ben de gülmeye başladım. Bay Kurtbilgini hiç istifini bozmadı. İrlandaşapkalı Adam'dan yüzüne sıçrayan tükürükleri eliyle usulca silip soğuk gözlerini yüzüme dikti.

"Si-si-sizi dinliyorum inanın," dedim gülmemi yarı bastırıp yarı bastıramayarak.

"Haberci çocuklar her şeyden önce bir endüstridir," dedi. "Haberci çocuk anneliği bu şehirdeki yalnızca en

prestijli işlerden biri değil, en yüksek ücretli işlerden de biridir ayrıca. Haberci çocuk babalığına gelince..." durdu, yutkundu ve genzini temizledi. "Babalık diye bir müessese yok, sadece spermlerini satmak diye ticari bir olay var," dedi. "Spermlere ödenen para çok yüksektir ve ben yedi yıl önce bir kez yapmak zorunda kaldım bu işi. Yaptığım işten pişman olup olmadığımı size söylemek durumunda değilim; ama mesele haberci çocuk müessesesini sorgulamaksa, evet, karşıyım bu işe ve bugün tüm maddi ve manevi imkânlarımı seferber ederek, yalnızca bu konuda değil, aldığı her çeşit kararla politik olarak bana ters düşen Şehir Meclisi'ne karşı..."

Deminden beri gülmesini bastırabilmek için eliyle ağzını kapatan İrlandaşapkalı Adam öyle bir gülmeye başladı ki lafın bu yerinde Bay Kurtbilgini sözünü kesmek durumunda kaldı. Dönüp bir kez bile onun yüzüne bakmadan kalktı, elimi sıkıp vedalaştı. Avuç içleri terliydi yine ve aceleci, garip bir yürüyüş tarzı vardı. Ayaklarını birbirinin önüne ata ata, nerdeyse koşarak odadan çıktı. Konuşmasına gösterdiği özenin birazını da yürümesine göstermeli, diye düşündüm. Bir de mutlaka saçlarını kestirmeli.

İrlandaşapkalı Adam gülme krizinin arasında yine tükürüklerini döke saça, "Robot be bu, robot, robot," diye bağırmaya başladı. Korkarım kapıyı kaparken Bay Kurtbilgini de duydu söylediklerini. Ne yapabilirim diye düşündüm, üstelik haklı gerçekten; adeta bir robot bu spermsatıcı Bay Kurtbilgini.

İrlandaşapkalı Adam, gülme krizi geçince bir köpeği andıran durgun ve masum gözlerini gözlerime dikti ve "Söyleyin, rica ederim," dedi. "Rolling Stones'u sever misiniz?"

"Evet, bayım," dedim. "Her kendini bilen insan gibi

Rolling Stones benim de ilk tercihimdir. Sizin içinse pek önemli olduklarını kestirebilirim. Özür dilerim ama, müptelâ bir kişiliğiniz olduğunu bile söyleyebilirim."

"Söyleyin o zaman," dedi birden mahzunlaşarak. "Evet-evet haklısınız, müptelâ bir kişiliğim var. Dinleyin, en sevdiğim şarkılarından birinin bir satırını yazdırdım koluma. Yani döv-dövme yaptırdım." Eski neşesine kavuşuvermişti yine. "Başka bir şehre gitmiştim iş gezisi için, orada yaptırdım işte," derken zor tutuyordu gülmesini.

Bu adamı kim işe alır, kim ne iş yaptırır diye düşünmeden edemedim. Herhalde babasından miras bir salyangoz fabrikası filan, vardır.

"Şii-şimdiii," dedi muzip bir edayla, "bilin bakalım, hangi satırı seçtim kolum için."

"'*I can't get no satisfaction*,' olsa gerek," dedim en mesafeli tavrımla.

"Ha-hay!" diye bağırdı. "Bilemediniz, bilemediniz işte. Şöyle yazdırdım koluma: '*Don't play with me cause you play with fire*.'"

"Eh, bu da hiç fena sayılmaz allah için," dedim zoraki misafirime. Abuk sabuk filandı ama, eğlendiriciydi doğrusu. Ama yine de sıkılmıştım ondan, üstelik aklım başka yerlerde dolanıyordu. "Bugün annenizi bir yerden alıp eve götürmeniz ya da başka bir yere gitmeniz, ne bileyim- öyle bir şey gerekmiyor mu? Son ve ilk gelişinizde epeyce telaşlanmıştınız doğrusu," dedim.

Birden saatine baktı, "Yedi olmuş saat!" diye bağırdı. "Öyle akıllısınız ki hayat rehberim olmalısınız benim. Evet, ha-ha-haklısınız, annemi altıda alıp doktora götürmem gerekiyordu. Hırçın kadının tekidir, ma-ma-mahvoldum ben," dedi; fırladı yerinden.

Pardesüsünü kolunun altına soktu, şapkasını kaptı;

"Hoşçakalın!" diye bağırdı. Merdivenlerden öyle bir inişi vardı ki, gürültüden masam sallanıyor gibi geldi.

"*Don't play with me cause you play with fire.*" Kendi kendime güldüm. Ne adamdı, ne abuk sabuk adamdı bu! Esmé gelmemişti işte. Gelmeyecekti de. Yerimden kalkıp dedemin trençkotunu aldım. Elimi cebine attım, gümüş Pegasus'u çıkarıp baktım. Güzeldi ve çok özeldi. Biraz yalancı, biraz deli, biraz sarhoş gibiydi. Kafamı takmanın âlemi yoktu, hem de hiç yoktu işte.

İrlandaşapkalı Adam gidince büroda daha fazla kalmak istemedim. Şehrin dolambaçlı sokaklarını geçerek eve vardım ki ne göreyim: Wang Yu zil zurna sarhoş. Hintlilerin "arak" tabir edilen bir içkisi vardır, ondan iç babam içmiş, ayakta zor duruyor.

"Aman Wang Yu," dedim, "bir erik ağacından düşüp boynumu kıracağım aklıma gelirdi de, seni böyle sarhoş göreceğim aklıma gelmezdi."

"Kargamız aklıma geldi efendim," dedi.

"Karganız mı?" dedim. "Tabii, karganız aklına gelince sen içmeyeceksin de kim içecek! Ne kargası, kimin kargası?"

"Madagaskar kargası," dedi.

"Yaaa, öyle mi?" dedim.

"Wang Yu, dedenizi çok severdi," dedi. "Wang Yu, dedeniz için canını verirdi. Kargamız da pek zekiydi: Shakespeare'den soneler okurdu, dedeniz ezberletmişti."

Hayatta çekilmez pek çok şeyle karşılaşabilir insan; ama Shakespeare'den soneler okuyan bir Madagaskar kargası tüm bu çekilmez şeylerin epeyce başında gelir herhalde...

"Shakespeare'i çok severdi dedeniz," dedi. "Hatta okuma yazmayı öğretir öğretmez, bana da *Hamlet*'ten tiradlar ezberletmişti."

"Gençliğe dair bir oyundur *Hamlet*," dedim, "bir gençlik klasiğidir." Böylece, kendimi bir an için bir Madagaskar kargası gibi hissedebildim.

"Hem nasıldı o," dedi Wang Yu hafif çatlak sesiyle, "evet, evet, şöyleydi:

'Kıyaslayabilir miyim seni bir yaz günüyle?
Oysa sen daha tatlı ve daha sıcaksın.
Sevgili Mayıs goncalarını sert rüzgârlar sarsar,
Ve yazın vakti çok kısadır.'

Bu dörtlüğü teklemeden okurdu kargamız. Dedenizin en sevdiği sonenin ilk dörtlüğüydü bu. Tabii benim de. Onun sevdiği her şeyi severdim ben de."

Eh, Shakespeare'den ezbere soneler okuyabilen Hintli bir uşak da, bir Madagaskar kargası kadar şaşırtıcıydı kuşkusuz. Aklınızdan geçenler benim de aklımdan geçmedi değil, ey uyanık okuyucu: Katil, uşak mı?

O gece Wang Yu'yu uzun uzun konuşturabilir, hakkında öğrenmek istediğim her şeyi öğrenebilirdim. Prensipli bir kişiliğim olduğu söylenemez, ama sarhoş bir insanın derisini yüzüp içini görmek hayatta yapmaya teşebbüs bile etmeyeceğim işlerden biridir.

"Artık yat, Wang Yu," dedim, "ve üzme kendini. Yalnız bir şey sormak istiyorum sana: Karganızın adı neydi?"

"Melek'ti," dedi. "Ona yalnızca Melek derdik, o da ismini pek beğenirdi."

Senin adın niye Wang Yu, diye bile sormadım ona. Yalnızca, "İyi geceler, Wang Yu," dedim.

O da, "İyi geceler efendim," dedi.

Böylesine düşünceli ve asil davranabildiğim için o gece kendimle iftihar ettim.

***

Ruhum ve bedenim alabildiğine bitap düşmüş olmasına rağmen ve herhalde bu yüzden, geç vakitlere kadar uyuyamadım. Çok arzu ettiğim halde, at terbiyecisi biyografimi okumaya da başlayamadım. Zira bir kitaba başlayınca iyice sardırır, kitap bitinceye kadar dış dünyayla tüm bağlarımı koparır, yalnızca o sayfaların arasında yaşardım. Kitaplara olan sadakatimden çocukluğumdan beri hiç taviz vermedim. Dokuz cildin tamamını okumam günlerimi alacağından ve yalnızca kafamı biraz havalandırmak ihtiyacıyla yanıp tutuştuğumdan, böyle zamanlarda çoğunlukla yaptığım üzere Andersen'den masallar okudum.

Komodinimin üstünde duran mermer lambayı söndürdüğümde günün ilk ışıkları odamın ağır kadife perdelerini yalıyordu. İki kez, başıma çoğunlukla geldiği gibi bir uçurumdan aşağı düştüğümü ve yatağımda şiddetle sıçradığımı hatırlıyorum.

Rüyamda, bir haberci çocuk şehrin boş sokaklarında nefes nefese koşuyor, "Anne! Anne!" diye bağırıyordu. Herhangi bir haberci çocuk değildi bu. Esmé'yle Bay Kurtbilgini'ne yolladığım o küçük çocuktu, çorabının arkasına çamur sıçratan haberci çocuk. Haberci çocuk şehrin dolambaçlı sokaklarında korku içinde koşuyor, bir Madagaskar kargası çok uzaklardaki kafesinde çatlak sesiyle, "Hendekte bir tavşan uyuyordu," şarkısını söylüyordu. Birden, siyahlar içinde dev gibi bir adam bir köşe başında belirdi. Adamın ayaklarında lame kovboy çizmeleri vardı. Lame çizmelerinin uçları sivri, topukları ise çok yüksek ve kahverengiydi. Yerde duran bir çift dantel kırmızı eldiveni hınçla eziyor, eldivenden hıçkırık sesleri geliyordu. Derken haberci çocuk koştu koştu,

çıkmaz bir sokağa girdi. Lame çizmeli adam hâlâ eldivenleri eziyor, eldivenler hüngür hüngür ağlıyordu. Haberci çocuğun ponponlu çorapları kan lekeleri içindeydi. Nefes nefese o çıkmaz sokakta duruyor ve "Anne!" diye sesleniyordu. "Anne! Anne!"

Ter içinde uyandım. Yoksa tatlı, güzelim haberci çocuğa bir şey mi olmuştu? Andersen'den masallar okuyup yatağımda uyuyabildiğim için kendimden nefret ederek telaşla aşağıya indim.

Wang Yu, bir gece önceki sarhoş ve duygusal halinden fersah fersah uzak, yapmacık tavırlar ve sinir bozucu bir ciddiyet içinde mükellef bir kahvaltı sofrası hazırlamakla meşguldü.

"Wang Yu," dedim, "Wang Yu, dün gece ya da bugün sabaha karşı yine, yine bir haberci çocuk mu öldürüldü?"

Gözlerini telaşımı ayıplarcasına üstüme dikti ve "Hiç sanmıyorum, efendim," dedi. Besbelli kendisini sarhoş ve ağlamaklı gördüğüm için benden tiksiniyordu.

"Kahvaltı için ne isterdiniz acaba?" diye sordu. "Tavuklu sandviç mi beyin ezmesi mi, portakal suyu mu çay mı?"

Senin kafanı Wang Yu, dememek için kendimi zor tuttum. Dedemin trençkotunu kaptığım gibi sokağa fırladım. Şehir Gazetesi'nde hiçbir şey yazmıyordu. Ölmemişti, öldürülmemişti. Çok tatlı ve çok küçüktü, sevgili bir haberci çocuktu. İşhanına vardığımda heyecandan gözlerim yaş içindeydi. Hiç farkına bile varmadan, her zaman yaptığım gibi merdivenleri tırmanmak yerine işhanının antika asansörünün önünde dikildim. Demir kapısının üstünde olağanüstü güzel bir İkarus tasviri oyuluydu. Kanatlarının erimesine aldırış edemeyecek kadar mutlu, yükseldikçe yükselen bir İkarus. Şimdiye kadar

bu güzelliği nasıl fark etmediğime şaşarak öylece duruyordum ki, arkamda ayak sesleri duydum. Ayak sesleri yaklaştı, yaklaştı ve tam yanı başımda durdu. Bir çift lame kovboy çizmesinin sesiydi bu. Gözlerimi bu korkunç çizmelerden kaldırıp yukarı bakamadım, kalbim delice çarpıyordu.

"İyi günler! İyi günler!" dedi bas bariton bir ses. "Ne zamandır rastlamak istiyordum size. Bendeniz Profesör Domanya."

Demek ünlü Profesör Domanya, üstünde siyah bir pelerin, başında kocaman siyah bir şapka, ayağında lame kovboy çizmeleri, karşımda olanca heybetiyle dimdik duran şu iri yarı, geniş yüzlü, tombul yanaklı, kahverengi şehla gözlü adamdı. İşhanındaki tüm avukatların bir ya da bilemedin iki odadan oluşan bürolarına karşılık, tüm çatı katının deniz hukukunun bu müthiş avukatına, Profesör Domanya'ya ait olduğunu bu şehirde yaşayan herkes gibi ben de biliyordum. Şehrimizde deniz hukuku tüm hukuk dalları içinde ne denli önemliyse, Profesör Domanya da bu dalda o denli önemliydi. Bir gün Mösyö Jacob'un dükkânında söz nereden açılmışsa açılmış, Profesör Domanya'ya gelip dayanmıştı. Mösyö Jacob onun işindeki ustalığını, "Mahir bir çocuk avucunun içindeki misketle nasıl oynarsa, o da öyle oynar deniz hukukuyla," diye tasvir etmiş, sonra da sağ elini "sormayın, sormayın" dercesine sallamıştı. Demek bu şehirde yaşayan lame çizmeli adam oydu: Avukatlar avukatı Profesör Domanya!

Gürül gürül akan sesiyle, "Dedeniz çok değerli bir büyüğümdü," dedi. "Büroyu kullanmaya başladığınızı öğrenince çok memnun oldum. Dedenizin sıkça söylediği gibi: 'Bir Stavrogin, beraberinde okyanusların havasını getirir.' İnanır mısınız, siz adımınızı attınız atalı tüm işha-

nının havası değişti. İşte Stavrogin'ler budur! dedim kendi kendime, en sıkıcı mekânlarda bile okyanusların havasını estirirler."

Bu başarılarını da özellikle uşaklarına borçludurlar, diye geçirdim içimden.

Asansöre bindik, Profesör Domanya şehla gözlerini gözlerime dikerek, "Hemen bugün gelin büroma," dedi. "Siz de dedeniz gibi likit nimetlerine düşkünseniz bu dünyanın, şahane bir sürprizim olacak sizin için."

Rüyamda beni dehşete düşüren, eldiven ezen, lame çizmeli adam bu muydu yani? Profesör Domanya, bu hikâyeye bulaştım bulaşalı karşıma çıkan en hoş, en iç açıcı insandı.

Asansör üçüncü katta durdu. Profesör Domanya, "Vaftiz kızım Esmé de geçen gün uğramış size," dedi. "Daha sonra da ortalıkta görünmedi hınzır!"

Esmé mi? Esmé'nin vaftiz babası mı? Nutkum tutuldu. "İyi günler," "Tanıştığımıza memnun oldum beyefendi!" vesaire gibi muhtemelen artık iyice bellediğiniz dikdörtgen cümlelerimden birini bile söyleyemedim adama. Allahtan Profesör Domanya'nın karşısında hiçbir şey yapmanız gerekmiyordu.

"Hoşçakalın, hoşçakalın! Bekliyorum bugün sizi!" diye bağırdı. Bağırmadı. Sesi öylesine güçlüydü ki, yankılı bir vadideymişsiniz gibi her tarafınızı sarıyordu.

Esmé'nin vaftiz babası Profesör Domanya! Merdivenleri çabucak inip hanın hemen karşısındaki küçük dükkâna girdim. Tezgâhın arkasında duran çocuğa, "Bir Johnnie Walker lütfen," dedim. "Johnnie Walker Black Label."

Kapı vurulmadan açıldığında, şişeyi yarılamış vaziyetteydim. İçeri girdi. Üstünde çok dar ve çok kapalı siyah bir elbise, ayaklarında ince siyah çoraplar, yüksek

topuklu süet ayakkabılar, omzunda zincir askılı ufak kapitone bir çanta vardı. Saçları açık ve karmakarışıktı. Yüzünü, belli ki bir gün önce fazlasıyla boyamış, gece silip temizlememişti. Topuklarının üstünde sallana sallana yürüdü, karşımda duran koltuklardan sağdakine oturdu. Besbelli çok içmişti. Darmadağınıktı. Yorgundu. Esmé gelmişti ya, ne olursa olsundu.

"Yalan dediğimiz şeyler nedir ki?" dedi. O garip, kendine has sesi de ileri geri sallanıyordu. "Hintliler için yalan yoktur, çünkü bu dünya gerçek değildir. Kurtuluncaya kadar gidip geleceğimiz, azap verici, saçma sapan bir yerdir. Bu saçma sapan yerde yalandı, doğruydu, erkendi, geçti, uygundu, değildi, bir sürü talimatnameyle yaşıyoruz. Geç kaldım diye kızdın bana. Dün gelmem, izahat vermem daha 'uygun' olurdu. Sayıları yanlış söylediğim için de kızdın, Mösyö Jacob yolladı dediğim için de. O yollamadı. Ama bunun ne önemi var? Hem belki yollamayarak yollamıştır beni Mösyö Jacob. Sayıları, sıraları hiç tutamıyorum ben artık aklımda. Böyle şeyleri aklımda tutmamak için ne kadar uğraştım kendimle, bilemezsin. Ve şimdi, en sonunda; tutmuyorum, tutamıyorum aklımda. Lütfen ama lütfen, sen kızma bana. Ne yaparsan yap, ama kızma. İlk gördüğünde sevmeseydin beni, sinirlenseydin, yadırgasaydın- kabul ederdim. Ama seviyorsan beni, böylece sev: kızmadan sev, çok rica ederim. Biraz viski verebilir misin bana?"

Bardağını doldurdum. "Aman daha fazla içme," filan demeyecektim ona. İhtar ve ikazlarla canını sıkmayacaktım. Hayat, yeterince canını sıkıyordu Esmé'nin. Cömert olacaktım ona karşı, ona hep iyi davranacaktım. Davranamayacaktım. Bu kadar çok sevince birini, hırçınlaşmamak elimizde değildir. Hırçınlaşmamak ve saçmalamamak.

"Öyle mutluyum ki," dedi. Gözleri yaş içindeydi. Daha fazla tutamadı kendini, sarsıla sarsıla ağlamaya başladı. "Cenazesine gittiğim haberci çocuk var ya, benim oğlum değilmiş. Yedi numaralı evde yaşayan bambaşka bir haberci çocukmuş benim oğlum. Hep üç ve dört numaralı evlere giderdim ben. Benimki o evlerde diye habire o evlere giderdim. Şehir Meclisi iki kez uyardı beni bu konuda. Yine de inatla, habire- hiç yedi numaralı eve, sekiz numaralı eve filan gitmedim. Cenazeden sonra Şehir Meclisi üyesi çapkın, pis bir herif var, onunla içmeye gittim konuşsun diye. Konuştu tabii; ölen benim oğlum değilmiş. Öyle mutluyum ki..."

Yine ağlamaya başladı Esmé. Bu ne mutsuz, bu ne güzel kadındı böyle! Bana dünyanın ne berbat bir yer olduğunu hatırlatıyordu. Bir bıçak uzatsa karnımı deşebilirdim o anda. "Ağlama, Esmé," dedim. "Gözyaşı görmeye, üzüntü, sevinç, kavuşma görmeye dayananam ben. Sen de lütfen ağlama. Oğullarından biri yedi numaralı evde mi yaşıyormuş yani?"

Burnunu çeke çeke, "Yaaa, öyleymiş," dedi. "Altı yaşındaki minicik oğlum, Bay Kurtbilgini'nin değerli spermleriyle olan oğlum yedi numaralı evde yaşıyormuş yıllardır. Bir de yalan söyledim sana, iki oğlum yok, bir oğlum var benim. Öff, yalan ne demekse! Öyle söyledim, iki haberci çocuğun annesiyim dersem daha çok güvenirsin diye. Annelerin çoğunun iki çocuğu var. İdeal sayı bu. Pek başarılı annelerin üç çocuk doğurması bile isteniyor. İllet kadınlar hepsi. Ölçülü, biçili, sinir kadınlar. İdeal tavuklar da diyebiliriz onlara. Ben haberci çocuk annesi olunca Şehir Meclisi feleğini şaşırdı. İlk kez böylesine problemli bir anneyle karşılaşıyorlardı. Tabii ikinci bir annelik teklifi gelmedi bana. Tüm anneler içinde en düşük maaşı alma onuru da bana ait. Habire ceza ke-

siliyor maaşımdan. Öbürleri ise yalnızca haberci çocuk değil, ikramiye ve mükâfat yumurtlayan tavuklar aynı zamanda. Ziyaret günü görsen, gözlerine inanamazsın. En özenli kılıkları en teatral tavırlarıyla gelir; sevgi, şefkat, ilgi gibi annelik sanatından nadide parçalar sunarlar çocuklara. Her birine. Hangisi benim, hangisi onun, babaları kim, bu çocuklar kim, akıllarına bile gelmez bu sorular. İ-na-na-maz-sın! Akıllarına bile gelmez hiçbir şey. Çocuklar çok mutsuz, çok sıkıntılılar ve şimdi birbiri ardınca öldürülüyorlar!"

Ağlamasını bastırmaya çalıştı Esmé. Bir eliyle burnunu tutuyor, diğeriyle gözlerini örtmeye çalışıyordu. Haberci çocuklar için gerçekten üzülen biri, diye düşündüm. Rüyam aklıma geldi.

"Profesör Domanya vaftiz babanmış," dedim.

"Hıııı," dedi dalgın bir tavırla. "Babamın en yakın arkadaşıydı. Sakın bugün geldiğimi söyleme ona. Beni bu halimle görsün istemiyorum, ona uğramayacağım. Bu kadar içtiğimi de bilmiyor Domanya Amca."

Domanya Amca! Lame çizmeli Domanya Amca! Esmé içtiğini biliyordu. İçi de silme yaralarla kaplıydı, kapanmamış yaralarla. İçerek yaralarına tuz basıyordu. Hangimiz basmıyorduk ki?

"Artık evime döneyim," dedi Esmé. "İki gece üst üste dışardaydım; bak hâlâ cenaze kıyafetim üstümde." Durdu, gözlerini elinde tuttuğu boş bardağa dikti. "Yarın gidip oğlumu bulacağım," dedi kararlı bir sesle. "Mutlaka oğlumu bulacağım."

"Kendine iyi bak Esmé," dedim. O an, o şehirde en çok sevdiğim insandı.

Saçlarını aralayıp şeytani safir gözleri masum yüzüne kakılı Murugan'ı gösterdi: "Bak, küpe yaptırdım anahtarlığından. Hem ben anahtar taşımam."

"Çok yakışmış kulağına Murugan," dedim.

"Bogart'lı dergiyi kaybettim dün gece," dedi.

"Olsun," dedim.

"Oldu," dedi. Gülümsedi. "Hoşçakal meleğim," dedi. "Sen de kendine iyi bak. Şişeyi yarılamışsın bile."

Meleğim? Hayatımda ilk kez biri bana "meleğim" demişti. Kapıyı çekip gitti.

***

Orada, o gidince kendimi yapayalnız hissettim. Sabahtan beri hiçbir şey yemeksizin viski içmekten ve onu görmenin heyecanından midem insafsızca yanıyordu. Ayrıca, içimi tarifi imkânsız bir sıkıntıyla birlikte derin bir suçluluk duygusu sarmıştı. Bu işlere bulaştım bulaşalı altı gün olmasına rağmen, hâlâ kelimenin tam anlamıyla havanda su dövüyordum. Beni gereksiz gevezelikler ve habire içki içmekten başka bir işe yaramamakla suçlayabilirsiniz. Taraf tutmak ve sevdiklerinin üstüne gitmemekle de itham edebilirsiniz beni. Sanırım, kendim de kendimi aşağı yukarı bunlarla suçluyordum. Ama beynim boş durmuyordu, ey okuyucu! Ruhum didik didikti ve yalnızca bu mevzuya seferber edilmiş vaziyetteydi. Profesör Domanya'nın bürosuna çıkan merdivenleri tırmanırken kendim dahil herkese karşı şüphe içindeydim. Herkes, bu hikâye başladı başlayalı karşıma çıkan herkes katil olabilirdi. Ama kim katil olamaz ki? Herhalde beni böylesine bunaltan da buydu. Herkesin katil olabilirliği ya da kimsenin katil olamazlığı sorunu.

Merdivenler bitmişti. Tam karşımda Profesör Domanya'nın siyah lake kapısını görünce hiç şaşırmadım. Lame kovboy çizmeleriyle dolaşan bir avukatın bürosunun ka-

pısı da siyah lake olurdu elbette, üstünde de altın rengi bir çin ejderi kabartması olurdu. Kapıyı esmer güzeli bir sekreter açtı. Büronun baştan başa lal rengi kalın bir halıyla kaplı olduğunu, ortalığın oymalar, yaldızlar, kakmalar ve kabartmalardan geçilmediğini, ama tüm bunların sevimli bir zevksizliğin insanı rahatlatan, sıcak atmosferini yarattığını da ilave edip Profesör Domanya'nın odasına geçebilirim. Odasına girdiğimde arkası bana dönüktü. Çalışma masasının arkasında duran cilt cilt hukuk kitaplarıyla kaplı, "muhteşem" intibaını yaratmak için her türlü önlemin alındığı kütüphanesinin tam ortasındaki boşluğa eğilmiş, bir şeyler arıyordu. Biraz daha yaklaşınca o boşluğun renk renk kovboy çizmeleri dizili bir nevi ayakkabılık, Profesör Domanya'nınsa ayaklarından çıkarmış olduğu lame çizmeler yerine başka bir çifti seçmekle meşgul olduğunu gördüm. Hepsi de yüksek topuklu, sivri uçlu bu çizmelerden en az yüz çift vardı ve renkleri bej, bordo, siyah, lame ve ördek yeşiliydi.

"Nasıl da yakaladınız! Nasıl da yakaladınız gizli ayakkabı mahzenimde beni," derken o güçlü sesi neşe içindeydi. "Oturun, oturun, çok rica ederim. Akşam resmî bir yemeğe davetliyim, lame çizmelerimi çıkarayım dedim. Hoş bunlar da onları aratmaz ya!"

Ayağına geçirdiği ördek yeşili rugan çizmeleri işaret ediyordu. Haksız da sayılmazdı: al birini vur ötekine denebilirdi.

"Ah benim bu çizme tutkum! Ama söyleyin rica ederim, tutkularımız kadar var olmuyor muyuz bu dünyada? Tutkularımız olmasa bizler neyiz? Dedeniz, değerli dedeniz ne tutkuların adamıydı, ne tutkuların! 'Stavrogin'ler tutkularının esiridirler,' derdi sık sık. 'Çünkü onlar gerçek esaretin tutkusuz insanların tabiatı olduğunu bilirler.' Sizi de bir Stavrogin telakki etmekle düşünce-

sizlik yapmıyorum umarım. Yanılmıyorsam, siz de benim gibi anne tarafınızın soyadını kullanıyorsunuz."

"Evet, Profesör Domanya," dedim. "Anne tarafımın soyadını kullanıyorum, beni de bir Stavrogin saymakta serbestsiniz."

"Dedeniz dedeniz... onunla sohbet etmek bu dünyada alınabilecek en üstün zevklerden biriydi. İnsan, beyin hücrelerinin harekete geçip kalbinin dalgalandığını hissederdi. Siz çocukken öldü, değil mi? Yazık, çok yazık! O sohbetleri duymanızı isterdim, herkesin Dostoyevski okumasını istediğim gibi... Şimdiii, söyleyin bakalım, ne içersiniz?"

Kahverengi şehla gözleri ışıl ışıl ve sıcacıktı. Kafası oldukça saçsız, yüzü hem geniş hem yuvarlaktı. Cevap vermeme kalmadı, kahkahalar atmaya başladı. Kahkahasında insana güven veren, insanın içini iyi eden bir yan vardı. Bir kendine güven derebeyliği bu adam, diye düşündüm. Olumsuz, karşısındakini aşağılayıcı, bunaltıcı bir kendine güven duygusu değildi bu. Daha çok rahatlatıyordu insanı, rahatlatıyordu ve huzur veriyordu. Onun topraklarında güven içinde olduğunuzu hissediyordunuz. Sizi koruyacağını ve kendine has ferah yüreğiyle seveceğini de.

"Ah, aldırış etmeyin benim sorularıma," dedi kahkahalarının ortasında. "Çoktan hazırladım size içireceğimi. Muhteşem bir konyak, dedenizin favorisi. Tam elli üç yıllık! Ona maalesef bu kadar eskisini ikram edememiştim; o zaman böylesine ünlü bir avukat değildim, yeniyetmenin tekiydim. Bahse girmiştik, bahsi kaybettim; ama işte bu kadar değerli bir konyağı alıp getiremedim. O da hiç yüzlemedi. Yalnızca on yedi yıl bekletilmiş bir konyaktı bizim içtiğimiz. Çok ince biriydi -içkiden anlardı, insandan anlardı: hayattan anlardı kısacası dedeniz. Artık ortalık, 'Hayatı anlamıyorum, anlamıyorum hayatı,' diye

dolaşan insanlardan geçilmiyor. Hayatı anlamak için bir şeyler yapmışlar sanki! Hayatı anlamak için koltuklarından kalkmışlar sanki!"

Kızmıştı Profesör Domanya. Kızınca bambaşka biri olmuştu. Ayakkabılığı eliyle itiverdi, kütüphane tamamlandı; zira ayakkabılığın ön yüzü kütüphaneydi. Profesör Domanya'nın dekorasyon ve giyim anlayışı şaşırtıcıydı gerçekten. Kızdığı zaman yüzü de şaşırtıcıydı; bir anda kötücül bir Hint tanrısına benzeyebiliyordu.

Bardaklarımızı doldurdu, midem yanıyor olsundu! Elli üç yıllık bu şahane konyağın kokusunu içime çeke çeke içmeye koyuldum. "Dedemle ne için bahse girmiştiniz, Profesör Domanya?" dedim, merak etmiştim.

"Biliyorsunuz, elli yaşında Hindistan'a döndü dedeniz," dedi. "Mesleğinin zirvesindeyken, birden, çekti bürosunun kapısını ve gençlik yıllarını geçirdiği Bombay'a döndü. Hoş, Hindistan'a gidenler bir daha hiç dönemezlermiş, dönseler bile bir tarafları hep orada kalırmış. Ama böyle birden, her şeyi terk edip gitmeye kalkması çok şaşırttı hepimizi. 'Gitmeyin,' dedim ona, 'giderseniz şehrimize dönemezsiniz bir daha.' 'Bahse girerim döneceğim şehrimize,' dedi. 'Merak etme döneceğim. Bir antrakt bu yalnızca.' İşte bu konyak için bahse girdik. Üç yıl sonra yanında o çöp gibi Hintli oğlanla geri dönünce, hepimiz hayret ettik bu işe. Şehre döndü ama, avukatlığa dönmedi mamafih. Ölünceye kadar yaşadığı on yedi yıl boyunca gelip gitti bürosuna: evden çıkmak için, içkisini içmek için, sinema dergilerini okumak için. Bir anlamda bahsi ben kazandım, dönmedi sayılır dedeniz. Hele o Hintli çocuk, acayip bir şeydi; gölgesi gibiydi dedenizin. Hastalıklı, zavallı bir köpek yavrusu gibiydi. Dedeniz yanında değilse tir tir titrerdi."

"Wang Yu mu?" dedim, sesim hayretle çınlayarak.

"Evet, evet! Öyle garip bir Çinli adı takmıştı dedeniz ona. Wang Yu! Evet, zavallı, çok zavallı bir çocuktu."

Zavallı Hintli çocuk! Zavallı Wang Yu! Hayatın bu garip sürprizlerine dayanacak halim kalmamıştı, bayılacak gibi oldum. Neydi Wang Yu'nun sırrı, onu tir tir titreten, dedemin kalkıp onu sepet gibi Hindistan'dan taşımasına neden olan sır neydi?

Bardağım boşalmıştı. Ayağa kalkıp Profesör Domanya'yla kibarca vedalaştım. Tam odasından çıkıyordum ki birden aklına gelmiş gibi, "Esmé gelmiş bugün size," dedi. "Bana uğramadı hınzır! Çok içiyor, mahvediyor kendini. Onun için çok endişeleniyorum. Haberci çocuk anneliği perişan etti güzelimi."

Gözlerinde tarifsiz bir sıkıntı gördüm. Esmé'yi çok seviyor diye düşündüm. Esmé'yi müthiş seviyor Domanya Amca.

"İyi akşamlar, Profesör Domanya," dedim bir kez daha. "Konyak için teşekkür ederim. Şimdiye dek içtiklerimin en iyisiydi."

"Daima beklerim," dedi. "Sizi, daima beklerim."

"İyi akşamlar," dedim üçüncü kez. "Hoşçakalın, Profesör Domanya."

Merdivenleri koşarak indim. Eve de öylesine hızla yürüdüm ki, vardığımda nefes nefeseydim. Akşam için en sevdiğim yemekler olan Çin usulü karidesli pilav, bademli tavuk ve şeftali kompostosu hazırlanmıştı. Wang Yu mutfakta oturmuş, gazetesini okuyordu.

"Bu gece benimle birlikte yer misin, Wang Yu?" dedim. "Bilirsin, yalnız yemekten hiç hoşlanmam."

"Pekâlâ, nasıl isterseniz," dedi Wang Yu. Yüzüne, bana bu onuru bahşettiği için müteşekkir olmamı bekler gibi bir ifade takındı. Ne yaparsa yapsındı! Bir şişe kırmızı şarap açtım.

"Şerefe," dedim Wang Yu'ya. "Ya da Japonların dediği gibi: Kampai!"

"Kampai," dedi Wang Yu. Her şeyle, en başta da hayatla alay eder gibi gülümsedi. Gülümseyişi bile anneminkine benziyordu.

Annemi benimle paylaşmaktan hoşlanmıyor, diye düşündüm. Benden tam manasıyla hoşlanmadığı söylenemez...

Yemekten sonra, odamın ortasında duran yuvarlak maun masanın üstüne Karaçi, Goa ve Penang sahillerinden topladığım deniz kabuklarını yaymış, sinirlerimi biraz olsun yatıştırabilmek için âdetim olduğu üzere onlara bakıyordum ki, odamın kapısı iki kez vuruldu. Wang Yu kapıyı açıp başını içeri uzattı ve "Aşağıda sizi bekleyen bir haberci çocuk var," dedi.

Saat gece yarısını çoktan geçmişti, epeyce telaşlandım. "Onu hemen buraya getir, Wang Yu," dedim. "Gecenin bu saatinde ne olmuş olabilir ki..."

Wang Yu onu içeri aldığında gözlerime inanamadım. Karşımda duran bir haberci çocuk değil, Hollywood filmlerinden fırlamış bir sokak çocuğuydu sanki. Haberci çocukların her zaman kolalı ve bembeyaz olan manşetlerine karşılık, bu haberci çocuğun dantel manşetleri yırtık pırtık ve kir içindeydi; besbelli gelirken oyun olsun diye kollarını duvarlara sürtmüştü. Sarı kıvırcık saçları birkaç gündür yıkanmamış gibiydi, yanağında ise ruj izleri göze çarpıyordu. Muhtemelen az önce sevecen bir bayanın sevgi gösterilerine maruz kalmıştı.

"Size bir haber getirdim efendim," deyip ufacık bir zarfı bana uzattı.

Zarfın üstünde dağınık ve aceleci bir el yazısıyla ismim yazıyordu. Kalbim küt küt atarak, "Esmé'den mi?" diye sordum.

"Hıııı," dedi; dalgın, umursamaz bir tavır içindeydi.

Hiçbir haberci çocuk hiç kimseyi böyle cevaplamaz, diye düşündüm. Evvelsi gün Esmé'yle Bay Kurtbilgini'ne yolladığım haberci çocuktu bu, kuşkusuz oydu: çorabının arkasına çamur sıçratan haberci çocuk! Peki, "hıııı" deyişi bana kimi hatırlatıyordu? Esmé'yi! Esmé'nin oğluydu bu, bambaşka bir haberci çocuktu.

"Kaç yaşındasın, haberci çocuk?" diye heyecanla sordum.

"Altı yaşındayım efendim," derken gözlerini masanın üstünde duran deniz kabuklarından ayıramıyordu.

"Kaç numaralı haberci çocuk evinde yaşıyorsun sen?"

"Yedi numaralı evde yaşıyorum ben," dedi.

Haberci çocuk filan değil, resmen bir çocuk, diye düşündüm. Esmé'nin oğlu, Esmé'nin! Deniz kabuklarını ne kadar da sevmişti. Masanın üstünde ne kadar deniz kabuğu varsa toplayıp kadife torbalarına yerleştirdim.

"Al, senin olsun bu kabuklar," dedim. "Ben yine toplarım."

"Ama efendim, efendim!" dedi. "Belli ki Pakistan, Hindistan ve Malezya sahillerinden bu kabuklar. Hem lütfen, haberci çocuklar hediye kabul edemezler. Yine de çok naziksiniz, çok çok naziksiniz."

Ağlayacak gibiydi. Ruhu, haberci çocuklukla çocukluk arasında gidip geliyor, diye düşündüm. Azap içinde, huzursuz, mutsuz. Esmé gibi, annesi gibi.

"Lütfen, kabul et bu kabukları," dedim, "sıkıntılı olduğun zamanlar bakarsın. İnan, rahatlatıyorlar insanı."

İnsanı? Haberci çocuklar da insandı. Genetik mühendisliğinin şaheseri de olsalar, kusursuz da olsalar, onlar da insandı, çocuktu, insandı. Peki, Esmé biliyor muydu; bu güzelim çocuğun oğlu olduğunu biliyor muydu?

"Biraz bekleyebilir misin lütfen?" dedim. "Şu mektubu okuyup seninle bir cevap yollamak istiyorum."

"Tabii efendim," dedi. Artık kadife torbayı eline almıştı.

Reddedemedi kabukları sevgili çocuk! diye düşündüm. Onu kucaklamak, havalara sıçratmak istiyordum. Zarfı çabucak yırtıp okumaya koyuldum.

Telaş içindeyim. Hadi gerçeği yazayım, korku içindeyim. Sana haber vermek istedim. Oturdum, çabuk çabuk yazıyorum. Bugün beni resmen öldürmeye kalktılar. Bürondan ayrılınca eve gittim, çok yorgundum. Vurdum kafayı, uyuyordum. Sonsuza dek uyuyabilirdim de... Karşı dairemde oturan, anahtarlarımı filan bıraktığım çok tatlı yaşlı bir hanım var. Evimden gelen gaz kokusunu fark etmiş, kapıyı zorlamış, girememiş. Kırmak zorunda kalmış, içeri girmiş ki ne görsün: Gazı sonuna kadar açıp camları, kapıları bezlerle tıkamışlar. Bu işle Şehir Meclisi'nin ve tahmin edebileceğin konunun mutlaka alakası var. Sana bunları bir arkadaşımın evinden yazıyorum. Cevap yazma. Yarın uğrarım, etraflıca konuşuruz. Kendine iyi bak!!!

Sevgiyle. Esmé

Onu öldürmeye kalkmışlardı. Şehir Meclisi, haberci çocuk cinayetleri, oğlunu bulmak isteyen Esmé...

"Gidebilir miyim, efendim?" dedi.

"Evet, evet, git sen," dedim. Sonra birden dehşet içinde, "Hayır, burada kal. Şey, biliyorsun haberci çocuklar..." diye nerdeyse bağırdım.

Tatlı, tatlı gülümsedi. "Merak etmeyin lütfen," dedi. "Haberci çocuk evlerinden başka bir yerde kalmamız ke-

sinlikle yasaktır. İyi akşamlar dilerim, efendim. Kabuklar için çok teşekkür ederim."

Çabucak çıkıp gitti. Çıldıracak gibiydim. Esmé, Esmé'nin oğlu, gazı açan, sağı solu bezle tıkayan esrarengiz katiller, Şehir Meclisi, haberci çocuk cinayetleri... O gece hiç uyuyamayacağımı sandım. Yanılmışım. Haberci çocuk gideli on dakika olmuş olmamıştı ki mışıl mışıl uyuyordum.

***

Uyandığımda sabahın erken saatleriydi, dışarda yağmur çiseliyordu. Deliksiz uyumuştum, gördüğüm hiçbir rüyayı hatırlamıyordum. Ama yüreğim kuş gibi hafifti: güzel şeyler görmüş olsam gerekti. Her nedense hep acılı, üzücü rüyalarımızı hatırlarız; gece bizi rahatsız edip içimizi dittikleri yetmiyormuş gibi uyanınca da bir sinema şeridi gibi gözümüzün önünden gitmek bilmezler. Güzel rüyalar en zor hatırladıklarımızdır: Yüreğimizi hafifletir, bizi iyi sabahlara uyandırır; ama kendilerini ele vermezler.

Çabucak giyindim, dedemin trençkotunu kolumun altına sıkıştırıp merdivenleri usulca indim. Evde kahvaltı etmek, Wang Yu'yu görmek istemiyordum. İçim içime sığmıyordu, sevinç içindeydim. Trençkot hâlâ kolumun altında, öylece hafiften ıslana ıslana işhanına doğru yürüdüm. Yanılmıyorsam ıslık bile çalıyordum. Köşedeki dükkândan ton balıklı sandviçle bir bardak yasemin çayı aldım. İşte bir liman şehrinde yaşamanın güzelliği, diye düşündüm. Niye böyle düşündüm, şimdi hatırlamıyorum, ama kesinlikle böyle düşündüm.

İşhanında beni asansörün demir kapısına oyulmuş

İkarus karşıladı. Dedemin bürosu gözüme çok güzel gözüktü. "Yaşlı ve asil," dedim kendi kendime. "Benim gibi değil, yaşlı ve asil."

Masama oturmuş sandviçimi yiyor, yasemin çayımı içiyordum ki kapım usulca iki kez vuruldu: "Buyrun," diye seslendim. "Kapı açık, içeri buyrun lütfen!"

"Kalkmayın, kalkmayın rica ederim," diyerek içeri girdi. Üçüncü kattan komşum olduğunu tahmin ettiğim, daha önce bana uğrayıp Wang Yu'yu bir nevi metheden beyefendiydi.

Koltuğumdan fırladım, soldaki koltuğu işaret ederek, "Buyurmaz mıydınız lütfen?" dedim. İnsan, iyi bir ruh halindeyse kibar olmaması için hiçbir neden olmuyor diye düşünenlerdenim.

"Hayret!" dedi. "Sabahın erken saatlerinde gelmezdiniz hiç."

Çok zayıf ve çok yaşlıydı. Saçları bembeyaz, elleri ise damarlarla kaplı ve nerdeyse maviydi. Gençliğinde kızıl saçlıydı herhalde, diye düşündüm. Bunu neye dayanarak düşündüğümü sormayın. Bir içki sofrasında karşılaşmış olsaydık, "Gençliğinizde kızıl saçlı mıydınız acaba?" diye sorardım muhakkak. Ama orada, o yaşlı ve asil beyefendiye hiçbir soru sormadım, hiçbir münasebetsizlik yapmadım ve soluğumu alıp konuya girmesini saygıyla bekledim.

"Size Wang Yu'nun sırrını anlatmak için uğradım," dedi. "Merak ediyor olabileceğinizi düşündüm."

İki elimle koltuğumun iki yanını kavradığımı hatırlıyorum. Öyle bir kavramışım ki ertesi gün avuçlarım çürük içindeydi.

"Düşündüm demem doğru olmaz tam anlamıyla, düşündük demem daha doğru olur. Yani Jacob ve ben..."

Durdu: her kelimesini hassas terazilerde tartıyordu.

Dilinin kemiği olan bir beyefendi, diye geçirdim içimden. Yaşlı, asil, gençken kızıl ve lafını dirhemle tartan bir beyefendi bana Wang Yu'nun sırrını anlatmak için uğramış!

"Dün akşamüstü uğradım Jacob'a. Arada bir uğrarım, çok muhterem, çok eski bir dostumdur. Çok değerli bir zattır; çok muteber bir beyefendi, harikulâde bir sahaftır."

Dudaklarımı ısırdım, "Başıma ne gelmişse, ne geliyorsa, ne gelecekse bütün bunların müsebbibidir," diye haykırmamak için kendimi zor zaptettim.

"Bilirsiniz biz yaşlıları; laf lafı açtı, geldi size dayandı. O zaman Wang Yu'nun sırrını merak ediyor olabileceğinizi düşündük."

Artık kendimi tutamadım: "Evet beyefendi," dedim, "bu ne zaman ketum, ne zaman boşboğaz olduğu anlaşılmaz çıldırtıcı şehirde merakımı en çok çeken konulardan biri bu, bu günlerde." Fevrileşmeye başlıyordum, aniden sustum.

"Kolay anlaşılır şeylerden kaçının, çok rica ederim," dedi. "Kolay anlaşılır şeyler bazen anlaşılmayı bile hak etmezler. Hem bazı öyle kolay anlaşılır şeyler vardır ki, kolaylıklarıyla düşünceli ve derin insanların kafalarını bulandırırlar. Zira böyleleri, her şeyi olduğundan daha derinlerde ararlar. Ayrıca şehrimize haksızlık etmeyelim genç dostum, dünyanın en güzel ve en yaşlı labirentlerinden biridir şehrimiz. Genç ve ihtiraslıyken sizin gibi isyan etmediğim, bu şehrin tek çıkışı onu çevreleyen denizler mi tanrım! diye düşünmediğim olmadı değil. Ama bu çetrefil şehir, bu sizin çıldırtıcı olmakla itham ettiğiniz şehir; yaşayan, soluk alıp veren ve insanları diri tutan bir şehirdir."

Yumuşacık gülümsedi. Kadınların ve yaşlıların gülümsemesinde insanı çözen, söylediklerini haklı gösteren bir yan vardı.

"Haklısınız," dedim önüme bakarak, "haklısınız beyefendi."

"Wang Yu'nun sırrına gelince," dedi. "Wang Yu, Wang Yu bir hijraydı."

"Hijra mıydı?" dedim.

"Evet, yanlış duymadınız," dedi. "Wang Yu on bir yaşındayken Maharaştra eyaletindeki köyünden kaçıp Yeni Delhi'ye gitmiş. Annesi ölünce akrabaları çok kötü davranmışlar, çok itip kakmışlar. O da en yakınlarındaki büyük şehre, yani Bombay'a gitmek yerine uzaklara, en uzaklara kaçmak istemiş. Çok çileli bir yolculuktan sonra Yeni Delhi'ye varmış. Talihsiz yavrucak orada, daha vardığı gün hijraların eline düşmüş. Bunu yedirip içirmişler, atlı karıncaya bile bindirmişler. Gece uykusundan müthiş bir acıyla uyanmış, onu hadım eden hijralar akbabalar gibi etrafını çevirmişler, çığlıklar atarak aralarına yeni giren üyeyi kutluyorlarmış. Belli ki hassas, ince ruhlu bir çocukmuş; o gecenin korkusunu, o manzarayı asla unutamamış. Üç-dört ay çırpınmış, ama ellerinden kaçmaya muvaffak olamamış. Bu arada düğünlerde dans etmeyi, şarkı söylemeyi öğrenmiş. Bu işler de ona çok ağır gelmiş, iki kez kendisini öldürmeye teşebbüs etmiş. Sonunda yaşlı bir hijra çocukcağıza acımış, kaçmasını sağlamış. Wang Yu köyünden ayrılınca gitmeye korktuğu o şehre, Bombay'a sığınmış. Ama yaşadıklarından öylesine etkilenmiş ki, dedeniz onu bulduğunda sokaklarda ölmek üzereymiş. Dedeniz ona aylarca bakmış, kâbuslu gecelerinde başında beklemiş. Onu teselli edip eğlendirebilmek için bir Madagaskar kargası satın almış, dilimizi öğretmiş. Aradan iki yıl geçip de şehrimize dönmek isteyince, yavrucak onu bırakmaması için yalvarmış. Onun uşağı olmak istediğini, hayatta başka bir arzusunun olmadığını haykırmış. Dedenize bu uşaklık fikri

çok ters gelmiş. 'Ne yapayım senin gibi uşağı! Uşak dediğin romanlardaki gibi Çinli olur, adı Wang Yu filan olur, hem ben uşak kullanacak, bundan hoşlanacak adam değilim, bilirsin,' demiş. Çocukcağız kafayı bu ada takmış. 'Artık benim adım Wang Yu,' diye tutturmuş, 've ben sizin uşağınızım.' Dedeniz iki arada bir derede kalmış; ama onu arkasında bırakmaya, kalbini kırmaya gönlü razı olmamış. Mecburen edindiği uşağıyla şehrimize dönmüş. İşte Wang Yu'nun sırrı! Bir de bilirsiniz, annenize deli gibi âşıktır. Anneniz gelin giderken Wang Yu evinizin kapısına dişlerini geçirmiş. Dedeniz o diş izlerini hiçbir tamirin, hiçbir boyanın kapayamadığını söylerdi. Ah ne aşk! Yedi yıl sonra babanız vefat edip de anneniz dedenizin evine döndüğünde Wang Yu'nun gözlerini görecektiniz. Çok şahsına münhasır, çok gururlu biridir. İşini mükemmel yapar, ayrıca şehrimizin en değerli Shakespeare uzmanlarındandır. Ayın belli geceleri muhterem Jacob'un dükkânında yapılan toplantılarda, bize Shakespeare okutur, izahatlar verir."

İşte Wang Yu'nun sırrı, ey mütecessis okuyucu!

Beyefendi hikâyeyi anlatırken yorulmuştu, müsaademi rica etti.

"Müsaade sizin beyefendi," dedim, "çok rica ederim."

Kapıya kadar uğurladım. Dedemin masasına dönerken Wang Yu'nun hikâyesinin heyecanından bacaklarım titriyordu. İçtenlikle; sevgili Wang Yu, diye düşündüm. Sevgili, sevgili, sevgili Wang Yu!

Çok heyecanlandığım ya da üzüldüğüm zaman heyecan ya da üzüntüden bitap düşerim: uykum gelir. Wang Yu'nun hikâyesi de bende tabiatıyla aynı etkiyi yaratmıştı. Beyefendiyi uğurlayalı beş dakika olmuş olmamıştı ki masama kapaklanıp uyumaya başladım.

Rüyamda, ipek sariler içinde, takmış takıştırmış, yüz-

lerini katmer katmer boyamış beş-altı hijra bir düğün evinin kapısının önünde tiz sesleriyle çığlıklar atarak dönüyorlardı. Evin ikinci katındaki bir pencerenin perdeleri usulcacık aralanıyor, beyaz tenli mavi gözlü bir kız çocuğu dehşet içinde onlara bakıyordu. Hijralardan biri küçük kızı fark ediyor, kına desenleriyle bezeli kocaman elini kaldırıp diğerlerine işaret ediyordu. Hepsi birden ellerini kaldırıp kızı gösteriyor, sonra da onu yaşamının sonuna dek lanetleyecek "lanetli gelin" dansını yapmaya başlıyorlardı. Küçük kız önce hıçkıra hıçkıra ağlıyor, sonra camları ardına kadar açıp eline ne geçerse aşağıda dans eden hijraların üstüne atmaya koyuluyordu. Danteller, çerçeveler, bir mürekkep hokkası, birkaç pipo... eline ne geçerse atıyor, en son olarak da elinde tuttuğu taş bebeğini hijralardan en yaşlısının kafasına fırlatıyor; inanılmaz bir tesadüfle isabet ettiriyordu. Yaşlı hijranın kafasından kanlar boşanıyor, bütün hijralar onun başına toplanıp çırpınmaya başlıyorlardı. Küçük kızın olağanüstü güzel yüzünde çarpık bir tebessüm beliriyor ve aşağıya doğru, "Esmé," diye bağırıyordu. "Benim ismim Esmé! Esmé!"

Kapının çalınmasıyla uyandım; kapı çalmayla kapıyı parçalamaya teşebbüs etme arası bir şeydi: İrlandaşapkalı Adam gelmişti.

"Yine mi u-u-u-uyuyorsunuz öyle?" dedi. Sarsıla sarsıla gülmeye başladı.

Eyvah, diye düşündüm. Yine kekelemeler, bağırmalar, tükürükler, kahkahalar; yine bu yorucu adam... Ne diye gelir ikide birde!

Sağdaki koltuğa yerleşip bacak bacak üstüne attı: "Gelmemin sebebine gelinceee," dedi. "Derginizi getirdim."

Eski bir sinema dergisini pardesüsünün iç cebinden

çıkarıp önüme atıverdi. Haklıydı. Esmé'nin kaybettiğini söylediği, kapağında Humphrey Bogart olan dergiydi bu.

"Bir sakıncası yoksa," dedim, "dergiyi nerede bulduğunuzu sorabilir miyim size?"

"Sa-sa-sakıncası yok! Bir sakıncası yok valla," dedi güçlükle. Lafını tamamlar tamamlamaz öyle bir gülme krizine tutuldu ki, dehşet içinde kaldım.

En umulmadık laflarınızla dünyanın en komik, en delice gülünç kelamlarını etmiş oluyordunuz İrlandaşapkalı Adam'a. Kahkaha mayınlarıyla bezeli bir tarlada yürümek gibi bir şeydi onunla konuşmak! Ne zaman, hangi lafınızla patlayacağını kestirmek tamamen imkânsız gibiydi.

Giderek kahkahaları hıçkırıklara dönüştü, yüzümdeki beter ifadeyi fark etmiş olsa gerekti; sakinleşti, sakinleşti ve birden yüzünü indiriverdi. Şimdi de kalbi kırılmıştı işte. Muhtemelen, "Bir robot daha!" diye düşünüyordu. Kötü kalpli olabilirim zaman zaman; ama katı kalpli olmayı bir türlü başaramadım. Öylesine üzüldüm ki onu üzdüğüm için sesimin titremesine mani olamadım.

"Yani bayım," dedim, "şöyle demek istiyorum: bu dergiyi hani Humphrey Bogart'a düşkün olduğundan söz ettiğim bayana vermiştim de, birden, öyle, sizde görünce..."

Yumuşayıverdi. Gözleri bir köpek yavrusunun gözleri gibi ışıl ışıl, "Bilin bakalım, nerde buldum bu dergiyi?" dedi. "Sırf cücelerin çalıştığı bir meyhanede! Adı da... Bilin bakalım, bilin bakalım o izbehanenin adı ne?"

"Pamuk Prenses olsa gerek," dedim; biraz mesafeli, biraz şefkatli olmaya çalışan bir tavırla.

"Hayır efendim!" diye bağırdı. "Yalnızca cücelerin çalıştığı o yerin adı: Mağara."

"Anlıyorum," dedim. "Anlıyorum."

Boğazıma bir düğüm geldi oturdu. Ne biçim yerlerde

dolaşıyordu Esmé, nerelerde kimlerle içiyordu. Evine uğramadığını söylediği o iki gece üstünde daracık matem elbisesiyle "Mağara" denilen "izbehane" dahil, nerelere gitmişti kim bilir, üstelik kimlerle... İşte bugün de gelmemişti, muhtemelen gelmeyecekti; dün gece bana yolladığı mektubu hiçe sayacak, unutacak, kimbilir kimlerle nerelerde içecek, beni, oğlunu, haberci çocukları ve kendini unutacaktı. Üzüntüm ve burukluğum birden delice bir kızgınlığa dönüştü. O an kapıdan girse ona saldırabilir, aklıma gelen en ağır hakaretleri haykırabilir, üstüne yürüyüp iki tokat bile aşk edebilirdim.

Üzüntüden kızgınlığa geçişin bu en kestirme, en akıldışı yolunun adı "Kıskançlık"tır ey okuyucu! İnsanı kendi gözünde küçük düşürmek, kendiyle bile haince bir çekişmeye sürüklemekte bu çirkin, bu zehirli, bu bulaşıcı duygunun üstüne yoktur. Tutkunun olduğu yerde arsız bir bitki örtüsü gibi bitiverir; ruhu sarar, sarar, ruhunuz nefessiz can çekişirken bu arsız bitki sırıtır, semirir, güçlenir ve sizi önce deli, sonra da yok ediverir. Siz siz olun ruhunuzu koruyun: kıskançlıkla, hırsla, şunla bunla yok edilme tehlikesi her an kapınızdaymış gibi tetikte olun!

Oysa ben o anda hırstan, tutkudan, kıskançlıktan boğulacak gibiydim. Allahtan İrlandaşapkalı Adam oradaydı. Allahtan bütün o zaman zaman beni çileden çıkaran huylarıyla yanıbaşımdaydı.

"İşimden istifa etmek zorunda bırakıldım," dedi. "Şişimdi ister istemez akademik kariyer yapmak durumundayım. Üniversiteye ge-geri dönüyorum. Nasıl, iyi değil mi?"

"Atıldınız mı yani işinizden?" dedim.

"Bir nevi," deyip bastı kahkahayı. "İstifa etmek zorunda bırakıldım. İş gezisinde ba-başıma gelenleri anlatmıştım, değil mi? İşte o fuarda olanlar yüzünden..."

Lafını bitiremedi. Bir eliyle gülmekten gözlerinden boşalan yaşları silmeye çalışıyor, bir eliyle de karnını tutuyordu.

Ruhumdaki o çirkin bulutları dağıtıvermişti işte. Rüyam aklıma geldi. Lanetliydi Esmé. Çok güzel, çok özel ve çok bedbahttı. Birden içimi müthiş bir sevgi ve merhamet dalgası kapladı. O küçük kızı tanısaydım keşke! diye düşündüm. İnsanları çocukken sevmemiz daha kolaydır. Daha kolay mıdır? Bilemiyorum. Bildiğim, aklımı Esmé'den alamıyordum.

"Gi-gideyim ben artık," dedi.

"Anneniz mi?" dedim.

"Yoooo," dedi. "Bugün bir yere yetişmem gerekmiyor, vakitlice kalkayım."

"Hoşça kalın," dedim. "Kendinize iyi bakın!"

Ayağa kalkmıştı; oracıkta gülmekten iki büklüm oluverdi.

"Öö-öyle komik laflarınız var ki!" dedi. "Beni çok eğlendiriyorsunuz."

"Bilmukabele," dedim.

Gülmekten sarsılarak kapıdan çıktı, gitti. Öyle bir gülüyordu ki kahkahalarından merdivenler sallanıyor gibi geldi.

***

İrlandaşapkalı Adam gidince içim içime sığmıyormuş hissine kapıldım. Duyduğum, besbelli bekleme kuşlarının kanat çırpma sesleriydi. Daha fazla oturmaya katlanamayacağımı düşündüm; masamdan fırladım, trençkotu kaptığım gibi dışarı çıktım. Şehrin dolambaçlı sokaklarında epeyce yürüdüm. Akşam eve vardığımda, beni

kapıda karşılayan Wang Yu'nun gözleri her şeyi söyledi: Annem sayfiyeden geri gelmişti.

"Değerli anneniz nefis yemekler hazırladı sizin için," dedi. "Sanırım bir de not bıraktı, yattı uyudu. Öyle çok, öyle çok yorulmuştu ki..."

Gözlerim ister istemez kapı pervazındaki hiçbir tamir ve boyanın kapayamadığı diş izlerini aradı. Değerli annemin sayfiyeden dönüp yemekler hazırlamaktan yorgun düşüp uyuması bile, oyundan yorgun düşüp uyuyan bir çocuk gibi habire uyuması bile, dünyanın en güzel şeyi gibi geliyordu Wang Yu'ya. Annem ne yapsa bu hisse kapılıyordu: dünyanın en güzel şeyinin o an, onun yaptığı şey olduğu hissine. İşte aşk buydu! Müptelâlıktı aşk; zordu.

Odamın tam ortasında duran maun masanın üstünde annemin notu duruyordu. O, çok az kişinin çözüp okuyabildiği kırık dökük, son derece aceleci el yazısıyla annem şöyle diyordu:

Senin için neler neler hazırladım. Otur, afiyetle ye. Anlatılamayacak kadar yorgunum, yatıp uyuyorum.
Hasretle. Annen

Nedense, canım aşağıya inip Wang Yu'nun aşk ve kavuşma sevinciyle parlayan gözlerinin altında değerli annemin nefis yemeklerini yemek istemedi. Tavuklu bir sandviç yapıp odama çıktım. Şu ya da bu şekilde işin sonuna geldiğimi, haberci çocuklar cinayetlerini çözmeme, daha doğrusu işin kendi kendine çözülmesine ramak kaldığını hissediyordum. Ama ferahlatıcı, huzur verici bir duygu değildi bu, aksine çok sıkkın ve üzgün hissediyordum kendimi. Muhtemelen o gün Esmé gelmedi-

ği için! Mutluluğumuzun bir kişiye bağlı olması hali hep eziyetlerin en büyüğü gelir bana. İşte yıllardır Wang Yu'nun çektiği buydu. Saatlerdir, aşk nedir/ne değildir üstüne düşünmekten de bayağı sıkılmıştım; Andersen'den masallar okumaya karar verdim.

Bordo üstüne kabartma gül desenli berjerlerden birine yerleşmiş, kitabı tam elime almıştım ki odamın kapısı vuruldu. Wang Yu içeri girip kaygılanmaya başladığını ele veren gözlerini üstüme dikti. "Yine bir haberci çocuk," dedi. "Size çok önemli bir haber getirmiş."

"Hemen aşağıya geliyorum, Wang Yu," dedim, "beni beklemesini söyle."

Üstüme bir kazak geçirip trençkotu koluma aldım; bir yere çağrılacaktım. Biliyordum, o gece bir yere çağrılacaktım.

Aşağıda beni bekleyen haberci çocuk bile telaş içindeydi. Haberci çocuklar artık iyice değişmişlerdi; sevinçlerini, kızgınlıklarını, telaşlarını ele veriyorlar, sanırım bu duyguları ilk kez duymaya başlıyorlardı. Zira sevgili dedemin bir mektubunda yazdığı gibi: "Ele verilmeyecek duygu yoktur, yalnızca duygusuzluk saklanabilir. Bundan kolay ne olabilir hayatta; olmayan bir şeyi saklamaktan!"

"Mösyö Jacob yolladı beni efendim," dedi. "Derhal dükkânına gitmenizi rica etti."

"Hemen çıkıyorum haberci çocuk," dedim. "Bak, trençkotum kolumun altında."

"Lütfen efendim," dedi.

"Efendim haberci çocuk?" dedim.

"Bir şey yok, yok bir şey," dedi. Koşar adımlarla çıktı, gitti.

İlk kez vedalaşmadan, "İyi akşamlar, hoşçakalın efendim," vesaire gibi cümlelerden birini söylemeden ayrı-

lan bir haberci çocuk, diye düşündüm. Haberci çocuklara bir şeyler oluyordu. Mutlaka anlayamadığımız, anlamaya çalışmadığımız bir şeyler oluyordu.

Çabucak evden çıktım, şehrin dolambaçlı sokaklarını geçip Mösyö Jacob'un dükkânına vardığımda nefes nefeseydim. Mösyö Jacob dükkânının arka tarafındaki sallanan koltuğunda oturuyordu, perişan vaziyetteydi.

"Mösyö Jacob," dedim. "Mösyö Jacob, ne var, ne oldu?"

"Öldürüldü gözümün içi," dedi. "Bir haberci çocuk daha öldürüldü. Üstelik cinayetlerin en bayağısıyla, intihar süsü verilmiş bir cinayetle! Dayanamıyorum, dayanamıyorum artık. Ne olur bir şeyler yapınız, ne olur," dedi. Sarsıla sarsıla ağlamaya başladı.

Karşımda iskemlesinde sallana sallana, sarsıla sarsıla ağlayan Jacob'la kendimi cezaların en ağırına; müebbet yalnızlığa mahkûm edilmiş biri gibi hissettim. Jacob'un gözyaşları bu kez bende üzüntü, merhamet, çaresizlik değil, yalnız ve yalnızca bu hissi: bu dükkânda, bu şehirde, bu gezegende yapayalnız olduğum hissini uyandırdı. Sabırla ağlamasının bitmesini bekledim.

"Tam bizim avludaki, Sahaflar Avlusu'ndaki çınar ağacına asmış kendini. Yani, önce öyle zannettik. İntihar etti zannettik. Siz de tanımıştınız onu, haberci çocukların en yaşlısıydı- Nikolay, Nikolay'mış adı. Adları varmış, meğer kendi aralarında okudukları romanlardan filan sevdikleri kahramanların adlarını takıyorlarmış kendi kendilerine. Düşünür müydünüz, düşünür müydünüz hiç?"

"Düşünürdüm," dedim. "Epey zamandır düşünürdüm. Birbirlerini 478, 613 ya da 24 Ağustos doğumlu haberci çocuk diye çağıracakları yoktu herhalde." İtiraf edeyim, epeyce terbiyesiz bir tavır içindeydim.

"Ah!" dedi. "Ah! Ah! Az önce götürdüler cesedi. O güzelim, küçücük bedeni bir ağaçtan sallanırken görmek! İnanın, dayanılır gibi değildi."

Bu lafları, aynen bu dizinde, bu şekilde birinden daha duymuştum daha önce. Kimden duymuştum, kimden duymuştum? Bay Kurtbilgini'nden, tabii ki Bay Kurtbilgini'nden. Mösyö Jacob'la Bay Kurtbilgini, kimi olaylarda aynı lafları aynı şekilde kullanacak kadar sık görüşüyorlardı demek... Üstelik bunu benden gizlemişlerdi! Belki de bütün şehir aynı olaylarda, aynı lafları kullanan bir koroydu. Habire birbirleriyle görüşüyorlar, olanları ve olacakları haber alıyorlar, anaşehri burası olsa da bir yabancı, belki de tek yabancı saydıkları benden bir şeyleri saklıyor, bir şeyleri açıklıyor ve haberci çocuk cinayetlerinin sırrını çözmemi bekliyorlardı. Haksızlıktı bu! Ne istiyorlardı benden, ne istiyorlardı?

"Adının Nikolay olduğunu nasıl öğrendiniz, Mösyö Jacob?" dedim. "Tabii, bunu bugün öğrendiyseniz..."

"Ah!" dedi. "Cesedi ilk, oradan geçmekte olan bir haberci çocuk fark etmiş. Ağacın altına çökmüş: 'Nikolay! Nikolay!' diye ağlarken bulduk onu. Ceset, muhtemelen karanlık bastırınca getirilip intihar süsü verilmek üzere ağaca asılmış. Zira, olay yerine gelen Şehir Doktoru durumu hemen anladı: Zehirlemişler Nikolay'ı, muhtemelen dün gece yarısından beri ölüymüş. Fakat kim astı, nasıl astı, nasıl görmedik, fark etmedik asanları... hiç bilemiyorum. Karanlıktan, çiseleyen yağmurdan filan olsa gerek. Zaten dükkânların çoğu da kapanmıştı. Ben kapamadım dükkânı, zira bu gece geç vakitte bir Shakespeare toplantımız olacaktı. Aziz dostum, değerli komşunuz beyefendi size anlatmıştır: Wang Yu dostumuz bu gece bize *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'ndan pasajlar okutacak, izahatler verecekti."

"Yaaa," dedim, "öyle mi? Wang Yu'nun şehrimizin namlı Shakespeare uzmanı olduğunu, sizin de pek iyi müşahede ettiğiniz gibi komşum beyefendiden bu sabah öğrendim. Yoksa, kıymetli bilgilerinden muhakkak ben de yararlanmak isterdim: Aynı evde yaşadığımıza göre..."

"Genç dostum," dedi Mösyö Jacob. "Genç dostum, sabırsızsınız. Hayatın sırları kızdırmasın sizi; zira hayatımızı güzel kılan, değerli kılan sırlarımızdır. Bekleyin, hayat sırlarını bir bir açacaktır önünüzde, ilmek ilmek dokuyacaktır. Gençken, sizin gibi benim de isyan etmediğim, sabırsızlıktan delice bir kızgınlığa geçmediğim olmadı değil..."

"Hatta Mösyö Jacob," dedim lafını bölerek, "gençken 'Bu şehrin tek çıkışı onu çevreleyen denizler mi tanrım!' diye düşündüğünüze bile bahse girerim."

Yaşlı bedenini titrete titrete güldü Jacob. "Dikkatlisiniz," dedi. "Şüphecisiniz. Ne güzel erdemler! Yalnız dozunu iyi ayarlamadığınız anda hayatı size zehir edebilir bu erdemleriniz. Evet, genç dostum, bazı samimi dostların konuşma tarzları giderek birbirine benzer. Hangi lafı hangisi söylemişti, bunu bile ayırt edemez, ayırt etmek de istemezler. Biri, diğerinin hislerine tercüman olacak hale gelmiştir: Görüşleri çakışır, düşünceleri çakışır, kelimeleri çakışır; birbirlerinin duygularını kolayca ifade ederler. Dilerim, bir gün sizin de böylesine yakın, böylesine değerli dostluklarınız olur."

"Neredeyse tüm şehrin bir dostluk korosu olması halini, kendim için tehlikeli bulduğumu söylersem Mösyö Jacob, erdemlerimin dozunu iyi ayarlamamakla mı suçlarsınız acaba beni?"

"Evet! Evet! Evet, genç dostum!" diye atıldı Jacob. "Aşırı şüpheciliğiniz bazen tablonun tamamını görmenize mani oluyor. Ayrıntılarda boğuluyorsunuz. Pertavsı-

zını yalnızca detaylara dayayıp bunalan, şöyle geriye gidip tablonun tamamına bir türlü bakamayan biri durumuna düşüyorsunuz. Bunaltıcıdır ayrıntılar, oysa bütün hem açıklayıcı, hem ferahlatıcıdır."

"Mösyö Jacob," dedim, "daha önce de bir binanın alt katlarında dolaşmakla suçlamıştınız beni. Çatıya çıkıp baktığımda her şeyi göreceğimi iddia etmiştiniz. Oysa çatıya çıktığım anda, esrarengiz eller tarafından aşağıya itiliverecekmişim gibi bir his var artık içimde. Ne dersiniz?"

"Haberci Çocuk Cinayetleri," dedi. "Unutmayın: Haberci Çocuk Cinayetleri. Çözseniz çözseniz siz çözersiniz bu işi."

"Nikolay'ı bana yollamıştınız bir kez," dedim. "Huysuzun tekiydi."

"Mutsuzdu," dedi Jacob. "Akıllıydı, hayatın farkındaydı."

"İyi geceler, Mösyö Jacob," dedim. "Bu gece Shakespeare toplantınız olmayacağa benzer; zira annem sayfiyeden döndü. Wang Yu, birkaç yaz gecesi rüyası birden görmeye başlamıştır bile."

"İyi geceler genç dostum," dedi Jacob. "Diliniz sivri, zekânız keskin. Aman kendinize dikkat edin."

"Kafiyeli bir şehir en azından burası," dedim. "Dünya nice kafiyesiz, şiirsiz şehirle dolu. Tekrar iyi geceler."

Dükkândan çıkıp hızlı adımlarla yürümeye başladım. Yüz-iki yüz metre gitmemiştim ki, karşı kaldırımdan İrlandaşapkalı Adam'ın yürümekte olduğunu gördüm. Bir yandan yürüyor, bir yandan da pantolonunun düğmelerini iliklemeye çalışıyordu. Kendini bu işe öylesine kaptırmıştı ki beni fark etmedi bile. Dönüp peşinden usulca yürümeye başladım. Bir sokağa, bir sokağa daha saptı. Eski bir binanın önüne gelince durdu, önce şapkasını

düzeltti, sonra da binanın yan tarafından aşağıya doğru kıvrılan merdivenlerden inmeye başladı. Gözden kayboldu gitti. Merdivenlerin başında durup aşağıya baktım. Siyah demir bir kapının üstüne kırmızı sprey boyayla MAĞARA yazılıydı. Altına eğri büğrü harflerle şu cümle yazılmıştı:

Önce Ahab girer sonra herkes

Eve vardığımda sessizlik ve karanlık karşıladı beni, Wang Yu da yatmış olsa gerekti. Wang Yu, genellikle geç vakitlere kadar uyumaz, odasının ışığı gece ikiden, üçten önce sönmezdi. Sabahları çok erken kalktığını bilir, geceleri o saatlere kadar neyle iştigal ettiğini epeyce merak ederdim. Oysa, artık merak edeceğim bir şey kalmamıştı. Wang Yu tabii ki Shakespeare okuyor, oyunları tekrar tekrar yorumluyor, Mösyö Jacob'un dükkânındaki toplantılarda kendisini dört gözle bekleyen malûmatfûruş öğrencilerini tatmin edebilmek için dersler hazırlıyordu. Ancak bu gece, Mösyö Jacob'a sivri dilimle sarf ettiğim sözler doğru çıkmış, annemin dönmesi şerefine yatağına erken girerek muhtemelen rüyalarıyla çoktan kucaklaşmıştı. Rahat bir nefes aldım. Kafam öylesine karışık, içim öylesine bulanıktı ki kimseyi görecek; en basit, en yüzeysel sosyal olayların cenderelerinde bile debelenecek halim yoktu.

Odama çıkıp yuvarlak maun masanın iskemlelerinden birine oturdum. Hemen oracıkta durmakta olan beyaz bir parşömen kâğıdına:

"Değerli Bay Kurtbilgini," yazdım.
"Mösyö Jacob'la olan tanışıklığınızın onun 'yeni' bir

müşterisi olmanızın çok ötesinde olduğuna, adeta eminim. Benden nelerin, ne amaçlarla gizlendiği konusunda ise kuşkular içindeyim; çok derin kuşkular içinde...

Bu, benden gizlediğiniz ilk gerçek değil. Şehrimizin muteber spermsatıcılarından olduğunuzu öğrendiğimde 'dostça' uyarmıştınız beni! Bir konuyu tam anlamıyla kavramadan karara varmaya, hatta işi suçlayıcı bir tavra vardırmaya karşı uyarmıştınız. Elimdeki parçalarla bu bilmece tamamlanmıyor. Canım sıkkın, bu şehirden kaçmak istiyorum. Pervasızca soruyorum size: Katil siz misiniz?

Not - Peki, bu cinayetlerden bana ne?"

Başucumda duran su bardağını silme viskiyle doldurdum. Diktim kafama, susuzluktan çatlarcasına içtim, içtim, içtim. Peki, bu cinayetlerden bana ne? İşte, habire bu harikulâde cümleyi düşünüyordum. Bardağı yeniden doldurdum, oturdum, beyaz bir parşömen kâğıdına:

"Esmé," yazdım.

"Hiçbir sözünü tutmaman bir yana..."

Durdum. Kalemi güçlükle tutuyordum.

"Peki, sen neredesin?" yazdım.

Yatağıma doğru yürüdüm. Üstümdekileri filan çıkaramadım. Yattım, derin bir uykuya daldım.

***

Uyandığımda öğleden sonranın üçüydü. Günlerden pazardı. Bu işlere bulaştım bulaşalı tam yedi gün geride kalmıştı. On beş saat deliksiz uyumanın yorgunluğunu üstümde hissederek bir banyo yaptım. Annem ve Wang

Yu, pazar günleri genellikle yaptıkları gibi Eski Fotoğraflar Pazarı'na gitmişlerdi. Huzur içinde güzel bir yemek yedim. Islık çala çala odama döndüğümde gözlerime inanamadım. Masanın üstünde Bay Kurtbilgini ve Esmé'ye yazdığım mektuplardan eser yoktu.

Annem? Wang Yu?

Hangi işgüzar, hangi densiz benim iznimi ve onayımı almadan masamın üstünde duran iki deli saçması mektubu yollayabiliyordu? Gerek Wang Yu, gerekse annem böyle bir densizliğe muktedir kişilerdi. Sinirden boğulacak gibi oldum. Peki, ben ne halt etmeye oturup öylesine akıl mantık dışı bir mektubu kaleme almıştım? Neden Bay Kurtbilgini'ne yazmıştım? Niye habire bu adamla uğraşıyordum? Ya Esmé'den ne istiyordum? İster gelir ister gelmez, sözünü ister tutar ister tutmazdı. Kafamı ona takmanın âlemi var mıydı?

Mektupları yollayan işgüzardan da, kendimden de nefret ederek yatağıma geri döndüm. Uykum filan yoktu, daha yeni uyanmıştım. Ama attığım her adımla yeni bir çam devirmekten korkuyordum. Elime bir kitap alıp yorganı üstüme çektim. İnanmayacaksınız ama; on dakika geçmiş geçmemişti ki mışıl mışıl uyuyordum.

Ertesi sabah, Wang Yu'nun odama girip perdeleri açmasıyla uyandım.

"İyi sabahlar efendim," dedi Wang Yu. "Bu sabah erken uyanıp dedenizin bürosuna gitmek isteyeceğinizi düşündüm."

"Pek iyi düşünmüşsün, Wang Yu," dedim. "Birden bana 'genç dostum' filan demeye başlamadığın için de teşekkür ederim."

"Doğdunuz doğalı 'efendim' diye hitap ederim size," dedi Wang Yu. "Biliyorsunuz, dedenizin uşağıyım ben."

"Uşağıydın," dedim. "O da ne menem bir uşaklıksa..."

"Ben dedenizin uşağı olmayı kendi özgür irademle seçtim," dedi Wang Yu. "İyi günler dilerim, efendim."

Dimdik sırtıyla çıktı, gitti. O an, mektupları kimin yolladığına dair bir nebze kuşkum kalmamıştı. Tabii ki o yollamıştı mektupları! Sevgili Wang Yu, diye düşündüm. Sevgili, sevgili, sevgili Wang Yu.

Evde kahvaltı etmeyerek Wang Yu'nun kalbini kırmak istemedim. İtinayla hazırladığı sofrada çabucak bir şeyler yiyip dışarı çıktım. Hemen evin karşısındaki Şehir Eczanesi'nden bir kutu valiumla bir kutu aspirin alıp büronun yolunu tuttum. Masama oturur oturmaz, Esmé'nin son geldiği gün aldığım viskinin dibini bir bardağa boşalttım ve ağzıma iki aspirin, üç valium atıp viskiyle yuttum. Sinirlerim bozulsun istemiyordum, hiçbir şekilde istemiyordum. Viskiyle valium almak iyi bir fikir gibi gelmeyebilir size. Ancak o an, bunun iyi bir fikir olup olmadığının ormanlarında dolanacak halde değildim. Çabucak o hapları yutmak ve kendimi korumak istiyordum. Haklıymışım, kapı vurulmadan açıldı ve Bay Sinirbozucukurtbilgini içeri girdi.

"Pes!" dedi. "Pes! Pes doğrusu."

"Sizden umulmayacak kadar kısa bir cümle," dedim. Yer yarılsın yerin içine gireyim, şu kusursuz adamla son kusurum üstüne görüşmeyeyim istiyordum.

"Mösyö Jacob'un 'yeni' bir müşterisi olduğumu söylemedim hiç size," dedi. "Bunu Mösyö Jacob söylemiş olabilir tabii ki; ancak Mösyö Jacob'un söylediklerinden mesul tutulmamı anlayabiliyor ya da bunu anlamak arzusunu duyuyor değilim. Ayrıca, zaman izafidir, sizin dahi bilebileceğiniz gibi ve Mösyö Jacob tarafından yirmi yıldan az tanınan tüm müşteriler 'yeni' müşteriler kategorisinde değerlendiriliyor olabilir. Tevazu, hoşgörü, tedbir, mantık, müdana, kendini başkasının yerine koy-

ma -evet, evet, en önemli eksiğiniz bu: kendini başkasının yerine koyma- gibi nitelikler, yamacına bile uğramamış kişiliğinizin..."

"Oturmaz mıydınız?" dedim. "Biraz viskiyle birkaç valium alır mıydınız?"

"Neee!" dedi gözlerinde şimşekler çakarak. "Bu tedbirsizliği de mi yaptınız! Çabuk istifrağ etmeye çalışın. Çok rica ederim, nasıl yaparsınız bunu, nasıl yaparsınız?"

"Hayır," dedim. "Böyle bir şeyi tabii ki yapmadım, bunu size önerdim yalnızca." Güler gibi bir şeyler yapmaya gayret ettim. Esprisiz adam, şimdi de kustura kusturа hayatımı kurtarmaya kalkışacaktı!

Soldaki koltuğa oturup tel çerçeveli gözlüklerinin arkasına gizli, hafif çekik gözlerini gözlerime dikti. "Hayır," dedi, "katil ben değilim."

Herhalde, bir yerde böyle bir cümleyi sarf ederken gözlerini karşısındakinin gözlerine dikmenin inandırıcılığı iki-üç kez arttırdığına dair bir makale okumuştu.

"İnandırıcısınız," dedim. "Hoş, zaten sizden şüphelendiğim de yoktu. Sizde insana ilham veren, mektup yazma arzusunu dürtükleyen bir yan var. İşte şu an ikimiz de o yanınızın kurbanları olarak karşı karşıya bulunmaktayız." Densizliğim ve pervasızlığım kendi kendimi bile şaşırtmaktaydı.

Güldü. Evet, kahkahalar savurarak güldü. "Her şey bu kadar basitse," dedi, "ne mutlu, ne mutlu bize."

"Ne mutlu bize," diye tekrarladım. Allah için garip bir cümleydi.

Kapı vurulmadan açıldı ve içeri Esmé girdi. Esmé girdi. Üstünde deri bir ceket, siyah dik yakalı bir kazak, dar bir blucin, ayağında kösele kovboy çizmeleri vardı. Saçı başı darmadağınıktı, kesinkes akşamdan kalmaydı. Sal-

lana sallana yürüdü, Bay Kurtbilgini'nin tam karşısındaki koltuğa oturdu. Gözlerini gözlerime dikti. Gözleri amma güzeldi.

"Ben buradayım," dedi. "Pekiii, sen neredesin?"

Bay Kurtbilgini müstehzi bir ifadeyle önce onu, sonra da beni şöyle bir süzdü. Arzu ettiğim kadar tiksinemiyordum bu adamdan, hoş bir yanı vardı.

"Oğlum, minicik oğlum da burada," dedi. "Buldum onu! Öyle tatlı ki." Döndü, birbirine yakın gözlerini Bay Kurtbilgini'ne dikerek, "Sizin değerli spermlerinizle olan oğlum," dedi. "Hangi haberci çocuk olduğunu biliyorum artık, buldum onu." Hıçkırdı.

Bay Kurtbilgini gözlerini kaçıra kaçıra, "Sevindim sizin adınıza, Bayan Esmé," dedi. "Ancak, haberci çocuk anneliğiyle normal anneliği karıştırma yanılgısına düşmeyeceğinizi umarım. Yalnızca sizin adınıza değil, 'minicik oğlunuz' adına da son derece tehlikeli olur bu."

"Bayan Esmé oğlunu bulmaktan, ona kavuşmaktan başka bir şeycikleri umursamıyor, Bay Kurtbilgini," dedi Esmé. "Ne Şehir Meclisi umurumda, ne kutsal haberci çocuk müessesesi. Onu ben doğurdum ve oğlumu bu insanlık dışı, bu saçma sapan projeden kurtarmak istiyorum. Sperm tüccarlığı sizde babalığa dair hisler uyandırmamış olabilir; ama ben başından beri kendi çocuğuma kavuşabilmek umuduyla katlandım bu iğrenç oyuna."

"Terbiyesizsiniz," dedi Bay Kurtbilgini. "Sarhoş, küstah ve alabildiğine düşüncesizsiniz. Ateşle oynadığının bilincinde olmayan bir çocuktan bir nebze farkınız yok. Dostça ikaz etmek isterim..."

"Dostçaymış!" diye bağırdı Esmé. "Senin dostluğun kaç yazar be! Ne aklına ihtiyacım var senin, ne tumturaklı cümlelerine. Oğlumu bu rezil çarktan kurtarmak yeter bana. Şu ya da bu adına da değil: Canım istediği için! Oğ-

lumu sevdiğim için, özlediğim için! Yanarsa kendi ellerim yanacak, umurumda değil. Misyoner bozuntusu herif, önce kendi sorunlarınla uğraş sen. Bilinçaltın çöplük yeri gibi."

Koltuğundan kalkıp, "Müsaadenizle," dedi Bay Kurtbilgini. Harikulâde bir çift olduğumuzu düşünüyordu besbelli. Bize, özellikle de Esmé'ye katlanacak hali kalmamıştı. Kapıyı ardından usulcacık çekti, gitti.

Erkeklerin makul ve mazbut kadın tutkusu oldum olası içimi bulandırır. Bay Kurtbilgini korkuyordu Esmé'den. Güzelliğinden, zekâsından, sarhoşluğundan, en çok da törpülenmemiş kişiliğinden. Esmé tek başına fırtınalı denizlerde yol alan bir gemi gibiydi: Sancağında asılı kara bayrağı, içinde kimsenin olmamasıyla yanından geçen yolcu gemilerini dehşete salan bir korsan gemisi...

"Ne adam!" dedi. "Ben gideyim artık. Beni merak etmeyesin diye uğradım sana. İyiyim, inan çok iyiyim. Bir arkadaşımda kalıyorum. Oğlumu kaptığım gibi kaçacağım bu korkunç şehirden. Hazırlıkları tamamlıyorum."

"Kendine iyi bak, Esmé," dedim.

Saçlarını aralayıp şeytani gözleri masum yüzüne kakılı Murugan'ı gösterdi. "Bu varken hiçbir şey olmaz bana, merak etme meleğim," dedi.

"Çizmelerin Profesör Domanya'nın hediyesi mi?" dedim.

"Hıııı," dedi. "Domanya Amca habire hediyeye boğar beni. Hem birini tekmelemem gerekirse işime yarar bunlar: Uçlarının sivriliğine bak!" Bir bacağını kaldırıp gösterdi.

Ayağa kalktı, şöyle bir ileri-geri sallandı. "Sen de kendine iyi bak meleğim," dedi. "Yüzün kireç gibi."

Kapıyı çekip gitti.

Üçüncü katın tuvaletine girip kapıyı arkamdan kilitledim. Lavaboya eğildim, kustum kustum kustum. Bu şehirden kaçıp kurtulmak istiyordum.

Lana Turner hakkında bir şeyler öğrenmek ister misiniz? Ben şahsen isterim. Onlar gittikten, ben içimi iyice lavaboya boşaltıp masama döndükten sonra hemen oracıkta durmakta olan sinema dergilerinden birini alıp okumaya başladım. Kapağında Lana Turner'ın resmi, içinde ise onunla yapılmış yedi-sekiz sayfalık bir röportaj vardı. Tüm dikkatimi verme çabalarıma ve bir artist röportajını hoş kılan o akıcı, basit anlatıma rağmen kimi cümleleri dört-beş kez okuyor, yine de bir anlam çıkaramıyordum. O röportajla en az iki-üç saat cebelleştim sanırım. Yazılı metinleri çok hızlı okur, çok kolay kavrar, hemen her şeyi de aklımda tutarım. Ancak o gün, Lana Turner röportajı yerine Spinoza okusaydım aynı şeydi: Hiçbir şey anlamadım, hiçbir şey aklımda tutamadım, hiçbir bilgi edinemedim. Lana Turner hakkında bir şeyler öğrenmek isterim doğrusu...

Dergiyi içim iyice sıkılmış bir halde elimden bıraktıktan, başımı koltuğumun arkasına, ayaklarımı masanın üstüne dayadıktan ne kadar zaman sonra, bilemiyorum; ama derin bir uykuya dalmışım.

Rüyamda, yerleri ve duvarları beyaz fayanslarla kaplı bir yerde, beyaz gömlekler içinde bir bilim adamı, elinde tuttuğu beyaz bir sıvıyla doldurulmuş tüpü ileri geri sallıyor ve:

İyi ki doğdun 478
İyi ki doğdun 478
İyi ki doğdun, iyi ki doğdun
İyi ki doğdun 478

diye bir doğum günü şarkısı söylüyordu. Köşede duran

sallanan koltukta, ayakları yere yetişemeyen bir haberci çocuk habire sallanıyor ve alabildiğine asık suratı, en huysuz edasıyla, "Nikolay!" diye bağırıyordu. "Benim adım Nikolay! Nikolay!" O sırada birileri yerlerde sürükleye sürükleye Esmé'yi getiriyor, bir yandan da çizmeleriyle habire karnını tekmeliyorlardı. Mösyö Jacob bir köşeden çıkıp bilim adamına dolu bir tüp daha uzatıyor, ikisi kolkola kahkahalar atarak samimi ve bahtiyar, bir sohbete dalıyorlardı. Ben görünmesem de bir köşeye sinmiş olduğumu hissediyor, beni fark etmemeleri için dua ediyordum. Birden çeşit çeşit onlarca kuş içeri dalıyor, haberci çocuk onların kuyruklarına tutunarak uçmaya başlıyordu. Ben artık kendimi tutamıyor, "Nikolay! Bırakma beni. Beni de al, Nikolay!" diye bağırıyor, katıla katıla ağlamaya başlıyordum.

Ter içinde uyandım. Saat geceyarısını çoktan geçmişti. Telaşla işhanını terk ettim, eve doğru koşmaya başladım.

Bundan sonra olanları anlatmamayı yeğlerim, gerçekten yeğlerim. Siz hiç tanımadığınız üç yabancıdan dayak yediniz mi? Ben yedim. İki dişim kırılmış, gözüm morarmış, oram buram günlerce, haftalarca ağrımış sızlamış umurumda değil. Ama o gece onurum kırıldı. Üstüne onca titrediğim; münzeviliğimle, yabaniliğimle, dik başlılığımla koruduğum değerli onurum! Gerçekten hayatta değil de, bir Zen öyküsünde yaşıyor olsaydık, kuşkusuz onurumun kırılması bana verilmiş bir mükâfat, sonunda elde edeceğim aydınlanma, erme, vs. gibi şey de başımın altın tacı olurdu. Ama kazın ayağı öyle değil. Benim için en azından.

O gece eve doğru koşarken üç kişi tarafından yolum kesildi, ey okuyucu! Ve eşek sudan gelinceye kadar dövüldüm. Onları tanımıyorum, haklarında hiçbir şey bil-

miyorum. Yüzlerine bakamadım, bakmaya utandım: Kendim ve onlar adına, bu boktan durum adına ve öfkemden, hıncımdan, kahrımdan çokça. Ama Şehir Polisi olduklarını, şehrin ortalamasından sorumlu olduklarını çıkarabiliyorum. Şöyle giyinmişlerdi: (Beni dövdükleri sürece habire bu ayrıntılar çakılı kaldı zihnimde ve ne yazık ki sonra da.) Şöyle giyinmişlerdi:

Adamlardan birinin üzerinde yeşil-beyaz çizgili bir pantolon, "Buenos Aires is cool" yazılı bir tişört, deri bir ceket, ayağında ise bir çift asker botu vardı. Yağlı saçlarını arkadan at kuyruğu yapmış, bir kulağına ise ejderha şeklinde platin bir küpe takmıştı. İkinci adam bebek yüzlüydü. Saçları kısa kesilmiş, sağ tarafına mavi röfle atılmıştı. Üstünde dar bir blucin, kapüşonlu gri bir svetşört, ayaklarında ise beyaz kesler vardı. Beni döverken habire gülümsüyor ve gaipten bir müzik duyuyormuşcasına dans figürleri yapıyordu. Kadın boylu posluydu. Sarıya boyalı gür saçları kabartılmıştı. Leopar desenli daracık bir pantolon, siyah file bir tişört ve altın rengi muşamba bir mont giymişti. Ayağında yüksek topuklu bağcıklı rugan botlar vardı. Bir kulağına plastik bir Minnie Mouse, öbür kulağına ise minicik bir pırlanta takmıştı. Uzun tırnaklarına altın rengi ojeler sürmüştü. Çevikti, iyi vuruyordu. Tırnakları da kırılmıyordu.

***

Annemin evinde bana ayrılan odaya kapandım. Günler, ağır ve çamurlu bir nehir gibi akıp geçti. Tam on gün boyunca odamdan dışarı çıkmadım. Hiçbir şey düşünmemeye çalıştım: At terbiyecisi biyografimi okudum. Yedinci cilde gelmiştim ki, birden müthiş sıkıldım. Ne

yapsam mümkün değildi; haberci çocuk cinayetlerini ruhumdan söküp atamıyordum. Bu şehir ne hakla bana bu görevi yüklemişti? Şehir Meclisi, Şehir Doktoru, Şehir Polisi - Şehrin Haberci Çocuk Müessesesi ve işin içinden çıkılmız cinayetler silsilesi! Annem, Wang Yu ve Mösyö Jacob dışında kimseyi tanımadığım bu şehirde yeni insanlar tanımak zorunda bırakılmış, olayların gidişiyle oradan oraya sürüklenmiş, sonunda da bir temiz dayak yemiştim. Bu şehirden nefret ediyordum. Hâlâ tecessüs hummalarıyla dalgalanan genç ruhumdan da.

Limandan kalkan ilk okyanusaşırı gemiyle gitmeye karar verdim. Annem, her yolculuğa çıkışımda yaptığını yaptı: Ağladı ve bana küstü. Wang Yu güzel bir yiyecek sepeti hazırladı. Uğurlanmayı ve karşılanmayı hiç sevmem; ama Wang Yu öylesine ısrar etti ki, beni limana kadar götürmesini kabul ettim.

El sıkışırken, "Hoşçakalın, efendim," dedi. "Sizi özleyeceğim."

Kulaklarıma inanamadım. "Beni mi?" dedim.

"Hoş yanlarınız var," dedi.

"Teşekkürler, Wang Yu," dedim.

"Size bir veda hediyesi vermek isterim," dedi. Cebinden çıkarıp uzattı. Bu bir çakıl taşıydı. "Hindistan'dan yalnızca bunu aldım," dedi, "ve bir gün buna layık birini buluncaya kadar yanımda taşıdım. İyi niyetlisiniz. Yüreklisiniz. Dahası bana bazen, nadir de olsa dedenizi hatırlatıyorsunuz."

"Nereden bu çakıl taşı?" dedim. "Bombay'dan mı?"

"Çakıl taşı değil bu," dedi Wang Yu. Yüzünde anneminkine çok benzeyen gülümsemesi belirdi. "Beni kaçıran hijraların reïsinin böbrek taşı bu. Bunu düşürünceye kadar öylesine acı çekti ki, hayatımın en değerli anısı olarak sakladım onu."

Nutkum tutuldu. Çabucak vedalaşıp geminin merdivenlerini tırmandım. Bavulumu kamarama yerleştirdiğim gibi güverteye çıktım. Wang Yu'nun hediyesini denize attım. Size hediye edilen bir böbrek taşından kurtulmak az şey değildi, inanın.

Yolculuğun ilk günlerinde pek kamaradan çıkmadım. At terbiyecisi biyografimin yedi, sekiz ve dokuzuncu ciltlerini okudum. En çetrefil biyografi bile dokuz ciltten fazla tutamaz. Biyografim bitince mecburen gemi yaşantısına katılmak zorunda kaldım. Güverteye dizili şezlonglardan birine oturmuş etrafı ve gökyüzünü seyretmeye çalışıyordum ki -zira benim için bu, epeyce güç bir iştir- bir çocuk dikkatimi çekti. Altı-yedi yaşlarında çelimsiz bir şeydi. Poposunda kirli mi kirli çiçek desenli bermuda bir şort, ayaklarında lacivert lastik ayakkabılar, incecik bedeninde ise kocaman siyah bir tişört vardı. Arkası bana dönüktü, parmaklıklara dayanmış denizi seyrediyordu. Tişörtünün üstünde şöyle yazıyordu, ey okuyucu:

Your view of society
screws up my mind
like you will never know

Çocuk, yüzünü döndü. Çocuk yüzünü döndü. Oydu. Esmé'nin oğluydu. Haberci çocuktu. Oturduğum yerde dizlerimin birbirine çarptığını hissettim. Berrak mavi gözlerini gözlerime dikti. Yalnızca üstü başı değil, yüzü gözü de kir içindeydi. Gülümsedi. Bana doğru yürümeye başladı.

"Merhaba!" dedi. Sesi cıvıl cıvıldı.

"Me-merhaba, yani iyi günler haberci çocuk," dedim.

"Ama benim adım var," dedi. Kikirdedi.

"Adın ne senin?" dedim.

"Sebastian!" dedi.

Tabii ki. Sebastian.

"Annen-annen yok mu?" dedim.

"Esmé gemiyi kaçırdı," dedi. "Domanya Amca'yı ziyarete gitmişti. 'Ben gecikirsem sen bin, ben bir sonraki limanda yetişirim,' dedi. Ben de bindim işte. Kamaramız çok güzel: C'de, ya seninki nerde, nerde seninki?"

Haberci çocuklukla uzak yakın alakası kalmamıştı. Esmé'nin oğlu, Esmé'nin oğluydu.

"Arkandaki yazı ne?" dedim.

"Cockney Rebel'in," dedi, "*Sebastian* şarkısından bir satır. Annem adımın Sebastian olduğunu öğrenince çok sevindi. En sevdiği şarkıymış o. Bir satırını tişörtüme yazdırıverdi, nasıl, hoş değil mi?"

"Yaaa, demek adını o şarkı yüzünden seçmiştin?" dedim.

"Yooo, ben Bach'ın adı olduğu için seçmiştim," dedi. "Hem sıkıldım bu addan, şimdi başka adlar üstünde duruyorum. Ya Johann olsun istiyorum, ya Sarman."

"Johann yine Bach yüzünden mi?" dedim.

"Evet, evet, müthiş severim Bach'ı," dedi.

"Ama Sarman kedi adı," dedim.

"Ne fark eder ki?" dedi.

Doğru. Ne fark ederdi ki? Johann ya da Sarman.

Neşeyle atıldı, "Ama annem illa da Teddy olsun istiyor adım," dedi. "Salinger'in bir öyküsü yüzünden. Annemin en sevdiği yazarlardandır. Biliyor musun, annemin adı da bir Salinger öyküsünden."

"Bilmiyorum," dedim. Boğazıma bir yumruk gelip oturdu. Ağlayacak gibiydim. Esmé'yi müthiş özlemiştim. "Profesör Domanya koymuştur sanıyordum adını. Annenin vaftiz babası ya."

"Hiç sanmıyorum," dedi. Öyle neşeliydi ki!

"Sanmıyor musun?" dedim. Artık sesimin titremesine mani olamıyordum.

"Annem Hindistan'da doğmuş. Yedi yaşına kadar orada büyümüş. Babası ateist, annesi Budistmiş. Bir: niye vaftiz edilsin? İki: Profesör Domanya hayatı boyunca Hindistan'a gitmemiş ki. Annemle Profesör Domanya'nın bir yakıştırması bu bence, ama ben üstünde durmuyorum."

"Ben duruyorum işte!" diye bağırıverdim. Sesim çatal çataldı. Ne çirkin, ne bayağı bir insan oluveriyordum çabucak. Yüzüm kızardı, başımı önüme eğdim. Parmak kadar çocuğun önünde rezil olmuştum.

"Bana verdiğin deniz kabuklarını öyle seviyorum ki," dedi. "Hep yanımdalar. Haklıymışsın, ne zaman canım sıkılsa işe yarıyorlar. O gece senden döndüğümde herkes bayıldı. Birkaçını arkadaşlarıma dağıttım."

"Haberci çocuklara mı?" diye hayretle haykırdım. Sesini, mimiklerini kontrol edemeyen biri neye yarar, söyler misiniz neye yarar? Müthiş bir şekilde içmek istedim.

"Tabii ya, kime olacak?" dedi. Göz kırptı.

Eh, haberci çocukların böylesine rahat veletlere dönüşebildiği bir dünyada, bana da kekeleyip kukalamak, kızarıp bozarmak, bağırıp çağırmak kalırdı. Ne olurdu, viski şişem yanımda olsaydı!

"Cinayet-cinayetleri çözemedim biliyor musun," dedim.

"Çözülecek bir şey yoktu ki," dedi. "İntihar ediyorduk."

"İntihar mı ediyordunuz?" dedim. Düşüp bayılacak haldeydim.

"Cinayet süsü verilmiş intiharlardı her biri," dedi. "Ölmek isteyenler birbiri ardınca öldürdü kendini, bizler de cinayet havası yarattık. Daha önceden öyle kararlaştırmıştık."

"Neden öldürüyordunuz kendinizi, sevgili çocuk," dedim. "Neden? Neden?"

"Sence yaşadığımız yer hoş bir yer mi?" dedi. Kocaman mavi gözlerini gözlerime dikti. "Çok şey görüyorduk. Sıkılıyorduk: Haberci çocuk olmaktan, hayattan can sıkıntısından öldürdük kendimizi. Annem gelip almasaydı beni, ben de sıradaydım. On ikinci cinayette benim cesedimle uğraşacaktın. Bize verdikleri iğneler var ya, hep haberci çocuk kalmamızı sağlayan iğneler: onlarla en çok otuzumuza kadar yaşayabiliyoruz zaten. Onları kesince..."

"Kesince mi?"

"Sanırım bir-iki yıl içinde ölmek durumundayız. Yani ya haberci çocuk kalmalıyız sonuna kadar, ya da bir-iki yıl çocuk gibi yaşarız. Tabii Şehirde mümkün değil bu. Ama işte, Esmé seçmemi sağladı benim. Bir-iki yıl çocuk gibi yaşayacağım, ne dersin?"

"Kestin mi iğneleri yani?" dedim. Dehşet içindeydim.

"İğneler Şehir Meclisi'nin tekelindedir," dedi. "Haberci çocuk olmanın bedelidir. Anlamıyor musun, haberci çocuk kalmaktansa öldürecektim kendimi. İki yıldan uzun yaşamak da istemem zaten. Çocuk ya da haberci çocuk: hayat bayağı sıkıcı."

"Haberci Çocuk İntiharları mıydı yani," dedim. "Bu muydu?"

"Hı hı," dedi. "Hoş, değil mi?"

"Pek hoş!" dedim. "Peki, devam ediyor mu?"

"Hı hı," dedi. "Dün gece de birimiz öldürdü kendini. Sanırım yok edeceğiz bu değerli müesseseyi. Amaçlarımızdan biri de bu: Başka haberci çocuk yapmasınlar artık."

"Mösyö Jacob biliyor muydu?" dedim.

Kahkahalar atarak güldü. "Söy-le-mem!" diye bağırdı. Gülmekten gözlerinden yaşlar boşandı.

"Neden ben?" dedim.

"Söy-le-mem!" dedi. Seke seke koşmaya başladı.

Her şeyi sessizliğe gömen, tıkır tıkır işleyen bir şehir... Şehrin birörnek haberci çocukları... Saf kalite adamlardan alınan spermlerle, sarışın, güzel ve IQ'su yüksek kadınlardan olma; özel evlerde yaşatılan, annelerini haftada üç kez, üçer saat görebilen, dokunmaktan ve dokunulmaktan tiksinen, gizlice Mahler dinleyen, hep çocuk görünümünde kalan, en çok otuz-otuz beş yıl yaşayan, şehrin medarı iftiharı, genetik mühendislik harikası haberci çocuklar...

Yılda taş çatlasa üç cinayetin işlendiği bu özel şehirde, haberci çocuklar birbiri ardınca öldürülmeye başlarlar. Dizlerinde düğmelenen eflatun sarı çizgili pantolonları, ponponlu beyaz çorapları, fiyonglu rugan ayakkabıları; manşet ve yakaları kolalı beyaz dantelli, eflatun kadife kısa ceketleriyle; haber getirip götüren, kıvırcık sarı saçlı, berrak mavi gözlü, gamzeli bu mükemmel "yaratıklar."

Lauren Bacall ve Rolling Stones hastası İrlanda şapkalı Adam, kurt bilimi konusunda uzman ama borsa simsarlığı yapan Bay Kurtbilgini, şehrin ünlü deniz hukukçusu, lame çizmeli Profesör Domanya, baş belası esrarengiz uşak Wang Yu, sıradışı bir haberci çocuk annesi, güzeller güzeli Esmé ve cinayetleri çözme işini kahramanımıza havale eden yaşlı sahaf Mösyö Jacob...

Şehrin bütün bu "uç" karakterleri; anaşehrinden kaçmak, uyumak ve içmek dışında hiçbir işle iştigal etmemiş, zoraki dedektifimizin önüne, yapbozun muhtelif parçalarını karmakarışık biçimde dayarlar. "Anti" kahramanımız bunca yükün altından kalkıp bu tuhaf şehrin dokusuna dair bu cinayetleri çözebilecek midir?

Perihan Mağden **Haberci Çocuk Cinayetleri** başlıklı bu ilk romanında, sıradışı karakterleriyle grotesk bir şehir kuruyor. Bilimkurgusal özellikler taşıyan, bir nevi tuhaf polisiye... Cinsiyetsiz bir kahramanın ağzından dinlediğimiz üç parçalı bu roman, bir bütün oluşturarak ya da oluşturmayarak, bizi tuhaf bir serüvene davet ediyor: Mükemmelliğin hüznüne...

ISBN 975-316-823-3
9 789753 168236